

Lapunk példányonkénti árusításának teljes bevétele az aradi Kossuth-szoboré.

Tizenhatodik évfolyam. 282-ik szám.

ELŐFIZETÉS

HÉLYBEN:

Egy évre ..... 4 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 5 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-harásban postai sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Reklám sor 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Vasárnap, december 8.

Mai számunk főbb közleményei:

Veséreltek: Elvi álláspontra a polgármester-választásnál.

A képviselőház ülése.

Vita Aradváros százszázalékosáról.

A törökbecsei mandátum.

Ruhakiosztás a szegény tanulók között.

Egyről-másról. Irta: Vay Sándor gróf

Egy főszámvevő afférja.

Ingyen kenyér!

A petrossényi bányaszerecséltenség.

Egy angol tudós levele Aradra.

A megtagadott fegyveres elégtétel.

A meginterpellált pénzügyigazgató.

A waggonyáriak mulatsága.

A kisjenői vadászatok.

Szerelmes a nap a holdba.

Az angyalokkal minczen béke.

Egy község fegyverben.

Társaság: Öregszünk! Irta: Gonda László.

A nyaralás. Irta: Lengyel Laura.

Regény-Csarnok: A karvalyek vere. Irta:

Theuriet André.

Elvi álláspontra

a polgármester-választásnál.

Arad, december 7.

Ugy látszik, mintha paradoxon volna elvi felfogást és meggyőződést keresni ott, hol tisztán személyek körül csoportosuló harcot észlelünk. Hiszen sem politikai nézeteltérés, sem semmiféle ellentétes

elvi gondolkodás nem nyilvánul meg a polgármester jelöltek érdekében megvívandó küzdelemben, annál kevésbé, mivel ezt a kérdést tisztán a város érdekeinek szempontjából fogja fel a polgárság és eliminálta belőle a politikai hitvallásnak minden mozzanatát. De még a jelöltek egyéni integritása sem tárgya e vitatkozásnak, mert a jelöltek személyiségét a pártok egyaránt rokonszenvesen ítélik meg. Ennélfogva méltán úgy állíthatnók fel a tételt, hogy egyenesen személyi kultuszról van szó és egyéni tetszés vagy szeszély állítja a két pártot egymás ellen sorompóba.

Es mi mégis azt merjük állítani, hogy akkor, amidőn *Institoris* Kálmán polgármestersége mellett foglalunk állást, nem csupán a mindenképpen érdemes egyén képességei előtt való meghódolás irányítja meggyőződésünket, hanem képesek vagyunk *elvi* momentumokat is felfedezni és szándékunk támogatására csoportosítani. Ezen szempontból pedig nem azért küzdünk *Institoris* Kálmán polgármestersége mellett, mintha ellenjelöltjének egyéniségét kicsinyelnők. Azonban úgy hisszük, hogy a két jelölt közül a fennforgó *tárgyilag* körülményeknél fogva *Institoris* Kálmánt kell az igazsággal és méltánossággal gondolkodó, elfogulatlan választó

közönségnek a polgármesteri székbe ültetnie.

A választók által mindenkor méltányolt alapelv ugyanis, hogy előléptetéseknél ha semmi akadály, mely eltérést javasolna, fenn nem forog, az, hogy a hivatali sorrend szerint következő egyént tiszteli meg bizalmával a választó polgárság. *Institoris* Kálmán Arad város főjegyzője és helyettes polgármestere, így természetesen az előléptés során neki van, hogy úgy mondjuk, elsőbbségi joga a polgármesteri tisztségre mindenek fölött. És vajjon mondhatja-e bárki e város polgárai közül, hogy *Institoris* Kálmán ama hosszú idő alatt, melyet a város szolgálatában töltött, nem lelkesen, igazságosan, kétségtelenül nagy képességei erőteljes kifejtésével, önzetlen gondolkodással és cselekvéssel szolgálta e város üdvét, polgárságunk minden javát és érdekét? Vajjon nem tudja-e mindenki, hogy ez a férfiú minden hivatalos ténykedésében a tárgyilagosságnak, a fenkölt gondolkodásnak parancsát vette eljárásának vezérfonalául? Vajjon van-e e városban polgár, aki róla ne tisztelettel emlékezne és azzal a becsüléssel, mely legfőbb kincse a jellemes közhivatalnoknak és fundamentuma a polgárság mindenkor megnyilvánuló bizalmának? Bizonyára nem akadna az ellenpárt tagjai

TÁRCA.

Öregszünk!

Irta: Gonda László.

Ti boldog, tova suhanó régi jó idők, csak most gondolok reátok, amikor nekem is emlékembe kényszerítik azok a kotnyeleskedő kollekták, az enyészet felé repülő éveimet. Persze azért teszik, hogy ők meg mind ifjabbaknak tűnjenek fel s csak engem mártogassanak a vén jelző alá.

Megálljatok csak, majd adok én nektek! Meg kell állanotok fenyegetéseimre, de az évek veletek nem fognak ám megállni; mindennap egyet lendül a föld és minden lendüléssel ti is öregebbek lesztek. S amint a föld, a vas, az acél e a természet minden porcikája is csak részecskéből áll, a ti éveitek is ilyen részletekből tömörülnek nagygyá és rohantok éveitekkel utánam visszatartathatlanul.

Hogy fogok én akkor kacagni rajtatok, ha nektek is ütni fog ez a 25 éves kicsoda!

Jobban fogok kacagni, mint ti most, mert én nekivetem a hátam ennek a körforgó sárgolyóbisnak és kizökkentem sarkaiból, hogy ti nasra vágódjatok gunyos kacagásomtól.

Féltek ugy-e? Most már vissza szivnátok leleplezésteket, de amint az ágyugolyót nem foghatjuk el röptében, így a piacra dobott hirt sem rejthetjük többé a véka alá.

Jubiláltok tehát az én bőrömrre. Oh, hogy sunyit ez a főbűnös Ruhos, pedig neki is csak az arca fiatalos, a feje öreg. Hát téged mi lelt, Bács? Eláruljam, hogy Aradi Gerőnek urambátyja voltál, kevesled az én huszonöt évemet mert te már túl vagy a harmincon. Ne, te ne, Péter! De gangos vagy, tánbizony te nem vagy a negyvenen túl, no nézd, hogy ágál. Mórincz ne pöffögj. Nem szégyenled magad, az a tacsó Gyula, hogy figyel ide, pedig neki még hátul gombolója van.

Ni, ez a sánta Lucifer Bánáthi, még ez is milyen szemekkel néz reám? Hát te Laci? Mindjárt megruglak. — No nézd Sándort, hogy változik a sörénye. Ilus hát te is? ... No hiszen érdemes volt érte *valamikor* egy teljes új nadrágot tönkre tenni, a hazakisérgetésekkel, abban a nagy esőben, sárban.

Valamikor? Hát mi ez? Valamikor! Hát már mi is ismertük egymást valamikor! Hát te Komlósi Ilonka!? Komlósi? ... Az apád ... gyere csak közelebb ... emlékszem, most jut az eszembe Sárospatakon, ül csak ide mellém kis leányom. Ne ijedj meg, nem rólad lesz szó, az régen volt, te még akkor a golyák birodalmában csak előjegyezve voltál, ne pirulj el. — Igen Sárospatakon a Falurosszát adták 1877 ben, az apád játszott az egyik cigányt, én Adus cimbalmost. Kreszányi Ignác Feledit, Breznai Géza Gonosz Pistát. Nagy ház volt, már a milyen nagy ház csak lehetett a ló istállóból átalakított szín-

körben. Jászolokban öltözködtünk és maskiroztuk magunkat, az volt az asztalunk, a közönségnek a trágya tetején hevenyesztünk támlátlan székeket, gyalutlan locákat, én mértem ki a nézőteret és vertem be a deszkák alá a lábukat, akkor rendező voltam, *szék- és loca rendező*.

De szép idők is voltak azok Ilonkám. Akkor én is milyen jó színész voltam, a mit sosem tudtam magamról. A sárospataki diákok mondták, a mikor a hazai ünnepségükön sorban üritettük ki a nagy billikumokat. Meg kellett annak a tartalmát inni, akár akartuk, akár nem, mert mindig olyan billikumot nyomtak a kezünkbe azok a lelkes édes diákok, a melyek meg nem álltak. Agáncsokból voltak azok mind. Ott volt apád is szegény, meg Kis Muki is velem együtt. Kis Muki azért volt ott, mert én is ott voltam, s ha én ott voltam, neki is ott kellett lenni. Egy szobába laktunk, egy ágyban háltunk, egy kapukulcscsal birtunk. Képzelheted az ilyen murik után, hogy néztünk ki, már mint én és Kis Muki. Az apád ilyenkor kikapott az anyádtól, vén korhelynek nevezte. Mi meg hajbakaptunk egymással, hogy miért nem vigyáztunk jobban a gyomrunkra.

Szeptemberben volt ez, már ugy szeptember vége felé, mert a szőlő érett s a kosarunkba az Ujj bácsi Kellékessel igazi szőlőt tétettünk, ez volt a veszünk. De azért is emlékezem olyan jó rá, mert Sárospatakról, Félegy.

között sem egyetlen ember, aki *Institoris* Kálmánnak jelességét és kiváló egyéni kvalitásait kétségbevonni merné.

De, hiszen nem akarunk mi ezuttal *Institoris* egyéniségének bírálatába és méltánylásába bocsátkozni, csupán utalni kívántunk arra, hogy személyének kiválósága csak erősíti azon alapelvet, melyet a választók minden előléptetésnél követni szoktak és erkölcsileg követni tartoznak. Valóságos elvi álláspont ez, mely gyökerét az igazságos gondolkodásban, az érdemnek méltányos megjutalmazásában találja. Az önkormányzat megadja a polgárságnak azt a nagy és szép jogot, hogy korlátlanul rendelkezék ama törvényes hatalmával, melylyel megválasztja azokat, kiket hivatali tisztségre emelni óhajt. De ez a szabadság fegyelmezetlen szabadsággá és a gondolkodás anarchiájává változnék át, ha nem volnának olyan erkölcsi törvények, melyek azt irányítják és szabályozzák. Ime itt az elvi magaslát, itt az eszmei meggyőződés, hogy jogunkkal akként éljünk, hogy azok érvényesítésénél az erkölcsi világ hatalmas rendjével összeütközésbe ne kerüljünk.

Hisszük, hogy Aradváros szerdai közgyűlésén *Institoris* Kálmán neve fog győzelmesen kikerülni a küzdelemből. És akkor Aradváros közönsége nemcsak azt tanúsítja, hogy meg akarta jutalmazni az érdemet, a képességet és a kiválóságot, hanem igazolni fogja azt is, hogy nem tévesztette szem elől az igazságnak és méltányosságnak ama követelményeit, melyek még inkább kötelezők egy erkölcsi testületre, mint az egyének gondolkodására és cselekvésére. (§)

POLITIKAI HIREK.

A kuriai bíráskodás módosítása. A képviselőház pénzügyi bizottságának mai ülésén érdekes jelentések történtek a kuriai bíráskodás kérdésében, melyekből arra lehet következtetni, hogy a kuriai bíráskodásról szóló törvény egyes részei módosítás alá fognak kerülni. A bizottság mai ülésén *Kossuth* Ferenc szóvá tette, hogy a kuriai bíráskodásról

szóló törvény bizonyos módosításra szorul. *Szell* Kálmán miniszterelnök erre azt válaszolta, hogy nemely tekintetben osztja ezt a nezetet, de be kell várni a Kuria több döntését, hogy ne csak a törvényről, hanem annak alkalmazásáról is fogalmat szerezhessen a törvényhozás. A miniszterelnök kijelentette, hogy a kuriai bíráskodásról szóló törvénynek a *közhivatalnokokra vonatkozó szakaszait ki kell terjesztetni más kategóriákra is.* A nyilatkozat azért fontos, mert e más kategóriák alatt a lelkészeket értik.

Petíciók. A Kuria választási tanácsa ma négy petíció tárgyalására tűzött ki határnapot. A képviselők, akinek mandátuma ellen a petíciót intéztek, a következők: 1. *Solyomossy* Lajos báró, *Kis-Jenő*. A petíciót 1902. március 18-án tárgyalják *Asztalos* Aba előadásában. 2. *Benke* Gyula, *Kézdi-Vásárhely*. A petíciót 1902. március 21-én tárgyalják *Nedeceky* Ödön előadásában. 3. *Molnár* Jenő, *Szentes*. Határidő: 1902. április 3., előadó: *Gyárfár* Ferenc. 4. *Lázár* Menyhért, *Gy. Szt. Miklós*. Határidő: 1902. április 15., előadó: *Losonczy* Ödön.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 7.

Élénk mozgalmak voltak a mai ülés, a mely iránt Budapest hölgyközönsége is melegen érdeklődött és köröskörül ellepte a karzatot.

A nagy érdeklődést ismét *Vázsonyi* kelte, hanem most már nemcsak az ő személye, hanem az az ügy is, a mely óráról-óra nagyobb izgalmat kelt. A folyosó minden zugában a *Vázsonyi*-afférről és viceafférről beszélnek (*Vázsonyi* egyik segédje, *Rózsa* Vilmos dr. provokálta ugyanis *Kubinyi* Gézát, *Szűllő* segédét.) A szöbaliak erősen rokonszenveznek *Vázsonyival*, de igen sokan a szabadelpárt tagjai közül is. Azon közben pedig arról folyik a szó, hogy a demokraták és különösen a terézvárosiak demonstrálni fognak *Vázsonyi* mellett.

Az ülésteremben pedig meglehetősen unalmas, vontatott vita folyt különböző kérdések felett. A tanítói nyugdíjkérdésnél az ellenzék névszerű szavazást kért, a mi a karzatot bosszantotta leginkább, mert így *Vázsonyit*, a ki a munkanélküliek érdekében akart felszólalni, nem hallhatták.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallián Béla alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Hege-düs* Sándor, *Plósz* Sándor, *Darányi* Ignác miniszterek.

A jegyzőkönyvet hitelesítéssük.

Heltai Ferenc ma terjeszti elő a vasutasok mozgalma tárgyában bejelentett interpellációját, *Bedőházy* János a székely vasutak tárgyában kíván interpellálni.

Következett a *kérvények* tárgyalása.

A nemzetiségi törvény.

Madarász József Hont vármegyének a nemzetiségi törvény módosítása tárgyában beadott kérvényét pártolólág kívánja a kormánynak kiadatni.

A ház egyszerűen adta ki a kérvényt.

A kóbor-cigányok letelepítése tárgyában beadott kérvénynél.

Hertelendy Ferenc a kóbor cigányok megrendszabályozását kéri a közbiztonság érdekében.

Szederkényi Nándor szintén a cigányság ellen teendő intézkedésekkel foglalkozik. Ismerteti, hogy mit tettek e téren a múltban. Akkor egyenesen arra törekedtek, hogy kiirtsák a fajt. Ez nem sikerült. Kéri, hogy a kérvényt a kormány behatárolja tárgyalja.

Szell Kálmán kijelenti, hogy a cigányság kérdésével foglalkozott és foglalkozni fog. A kóbor cigányokat nem lehet egy könnyen helyhez kötni.

Főlkialtás a néppártokról: Ezelőtt nyolcvan évvel a zsidókról is így beszéltek!

Szell Kálmán: De amit csak tenni lehet, azt a kormány meg fogja tenni! Hiszi, hogy a kormány munkája sikerülni fog e téren!

Szederkényi Nándor félreértett szavait igazítja helyre. Nem veszi tudomásul a miniszterelnök választát, mert nem ígért szigorú és gyors intézkedést.

Szell Kálmán kijelenti, hogy nem nyilatkozhatik határozottan addig, míg a letelepítés módját alaposan nem ismeri. De keresi a megoldás módját és ha megtalálja azt, akkor gyorsan és erőlesen intézkedik.

Szederkényi és **Kubik** Béla válaszoltak erre, majd **Gabányi** Miklós is hozzászólt a cigánykérdéshez.

Ezután a kérvényt kiadták a belügyminiszternek.

Bartha Ferenc és társainak kérvényénél, melyben a volt *Bánffy*-féle kormány vad alá helyezését kérik.

Rakovszky István a kérvény fölolvását kívánja.

Forgách gróf előadó felolvassa a kérvényt.

házára tettük át állomásunkat. Félegyházára, a hol tudod olyan rosszul ment, hogy nem volt mit ennünk. A korcsmáros nem akart hitelezni, pénzre meg nem tudtunk sehogyszem szert tenni. Mindnyájan, már tudod akinek volt mit, mindenünket zálogba raktuk. Én voltam a legfiatalabb novicius. Két trikóm volt, egy testszin, meg egy vadember színű. A vadember színűbe járt és aludt *Kis Muki*, mert itt is együtt laktunk valami özvegy asszonynak, az adott volna kosztot is, ha lett volna pénze, de mivel hogy neki sem volt, de mi sem kaphattunk, hát nem főzhetett. Elmentünk mi *Mukival* délben mindig haza, de ha láttuk, hogy nincs felterítve, kaptuk megunkat és lefeküdtünk. Te, néha olyan édeset álmodtunk ilyenkor *Kis Muki* is meg én is. Álmodtam úgy jól laktunk, mint a duda.

— Tudod mit álmodtam szolt *Muki* ha felébredt.

— Tudom, jól laktál.

— Ejnye, hát honnan tudod, — hogy ezt álmodtam?

— Hát csak onnan mert én is azt álmodtam a di... De mit folytassam tovább, te ezt nem érted, ne is értesd.

Egyszer meg már oda jutottunk, hogy *Kreccsányi* igazgató kért tőlem 10 krajcárt, hogy reggelizhessen valamit.

Zsivány volt az a korcsmáros, nem akart a szinésznek hitelezni, nem úgy mint *Filipovics* ungvári vendéglős a ki még a pincéreit is figyelmeztette, hogy ne éreztessék a szinészekkel szegénységüket adjanak a konyhába dupla porciót különösen a fiatalabbjainak. Jól

is laktunk ott mindig, kivált *Benyó*. Ungvárt ő volt a lakótársam, tótgyerek volt *Eperjesről* valami mázoló, de nálunk festőnek és fődíszmesternek szerződött. A nagyobb dolgokat én rajzoltam a vásznára pedig nem is tudtam rajzolni, a színeket is én választottam ki neki, pedig színvak vagyok, de így is olyan nagyszerű borzalmakat festett egy-egy kuliszára, az előfüggőnyt pedig valami fekete vörösre festette, hogy szegény *Kreccsányi* csak úgy tépte a haját.

— Mi ez *Benyó*, rivalt rá *Kreccsányi*, hát ez festés?

— Mit mongya, vagy gunyolja engem? Hát sag nem festhetek maganak tanyizrát a mikor vasfazukat kell festeni. Irtja izz maga ahuz.

Egyszer még nagyobb bolondot tett *Benyó* *Egerben*. A kaszinó nagytermébe járt zottunk s előadtuk a *Szigetvári* vertanukat. Fogja magát, azon a kis színpadon a kuliszákra s a szufitákra vékony papírcsöveket ragasztgatott s ezeket tele hintette puskaporral Ennél is én segédkeztem. Tetszett a mulatság, hogy ha majd ennek a végit meggyújtjuk a mikor a várnak a levegőbe kell röpdülni, milyen élethűen csinálja ez a tót *Benyó*, hogy nekem ilyen eszmém nem támadhatnak. Milyen durranás lesz itt! *Benyó* megtiltotta hogy eláruljam valakinek. *Kreccsányit* akarta meglepni ezzel a fényes illuminációval. Én kisszerepet játszottam a darabban s ilyen formán kellett beszélnem még most sem felejtettem el.

— Anyám az én anyámmal volt rokon

De én ezt a rokonságot megvettem ott

A szemem mindig a végtelen hosszú pápircsón csüggött, hogy ha én épeñ akkor nem talállok ott lenni a mikor meggyújtják vigasztalhatatlan lennék. Végre jött a jelenet, a török beront és deklamál a hősnővel. Rajta, gyujts. Gyujtottak is, de úgy, hogy majd mind bele nem vesztünk a láng árba. Tűz volt ott mindenütt, szaladt kiki a merre látott, a közönség is, a színészek is, csak a hidegvérűebek oltogatták a tüzet. No volt *Benyó*nak ne mulass. En ijedtemben csak annyit tudtam kiáltani: *Jano* viszi lobogó, *Gyuro* viszi lampás, *Jutka* meg a koszorú. Ha bárki bármilyen módon szidta vagy csufolta is, nem esett neki zokon semmi úgy, mint a mikor rákezdtek, hogy *Jano* viszi lobogó stb.

De hová csapong képzeletem! Vissza a múltba, még messzebbre, még előbbre, pedig hát jó messze volna az is. *Sáros* patak... Falu rossza. Igen telt ház, tomboló lelkes ifjúság, rongyos nadrág, kopott köpeny és egy facimbalom, cigány dialektus, jól bekormozott pofa, fekete szürkés rőt szakál, s az ifjúság lelkesedik Istenem micsoda ha'ás. Hiá a kesereg *Feledi*, hiába ingerkedik *Gonosz Pista* csak a két cigány, hogy volt, éjjen, taps és taps és azután a világ vége! Hát mikor megleltük a kosarat. *Selél!* Jaj annak még fogva van... s a kosárból előráncigáltuk az igazi szőlőt majdnem össze marakodva rajta micsoda éljen!...

Hiába rugott *Gonosz*, hiába ütött *Feledi*, hogy ne komédiázzunk. De ha lelkünk üdvőségét kívánták volna tőlünk, még akkor sem tehettünk volna másképp, tudtuk hogy felvonás

Molnár Jenő a kérvényt az igazságügyi bizottsághoz kívánja utasítani.

Széll Kálmán miniszterelnök nem tartja ezt szükségesnek. Kéri a kérvény tárgyalását. (Helyeslés.)

Madarász József elhiszi, hogy egy kormány alkotmányellenes dolgot is ajánlhat a koronának, de épen ezért oly fontosnak tartja a kérvényt, hogy arra kéri a Házat, hogy halaszsa el annak tárgyalását és arra nézve indítványt nyújt be, hogy a kérvényt később külön napon tárgyalják. (Helyeslés.)

Széll: Nem tartja szükségét annak, hogy a tárgyalást máskorra halasztsák el. Miután senki sem szólalt fel.

Elnök a vitát bezárja és felteszi a kérdést. A többség a kérvényi bizottság ama javaslatát fogadta el, mely szerint a kérvényt irattárba helyezték.

A tanítói nyugdíjtörvények módosításánál Molnár János ismerteti a tanítók nehéz helyzetét és érdekeik istápolását kéri. A nyugdíj ügy sürgős rendezését kívánja. A kérvény pártolólag való kiadását kéri.

Rakovszky István hasonló értelemben szólal föl. Sajnálja, hogy Wlassics már két nap óta nincs a Házban, nem is tartja érdemesnek, hogy a tanítók érdekében itt megjelenjen.

E pillanatban Wlassics Gyula általános derűtlenség közt megjelent a teremben.

Rakovszky, majd Trubinyi János a kérvényeket partolólág kéri kiadást.

Hasonló értelemben szólalt föl a Kossuth-párt nevében Bartha Ödön és Rátkay László is.

Szcitovszky János a tanítók megnyugtatóását kéri.

Wlassics Gyula kultúrminiszter természetesen találja, hogy az egész Ház szinte odaadással viseltetik a tanítói kar iránt. Ebben magát tulszárnyaltatni nem engedi. (Élénk helyeslés.) Izléstelennek tartaná felsorolni mindazt, amit eddig tett a tanítók érdekében. De igéri, hogy a jövőben még többet fog tenni. A nyugdíjtörvény revíziójára nézve törvényjavaslatot fog beterjeszteni. A tanítók kérvényéből kimutatja, hogy olyat is kérnek, amit az állam pénzügyei miatt teljesíteni nem lehet. Kéri a kérvények egyszerű kiadását. (Élénk helyeslés.)

Forgách Antal gróf reflektálni akar Rakovszky és Ernst megjegyzéseire.

Rakovszky: En nem is beszéltem!

Ernst: En sem beszéltem! (Nagy derűtlenség.)

Forgách leül, ami szintén ismételt derűtlenségre adott okot.

Elnök elrendeli a szavazást és kijelenti, hogy Molnár János és Rátkay László névszerinti szavazást kérnek.

Molnár János visszavonja a kérését, de Rátkay fentartja, mire az elnök kihuzza a K beütést és a szavazás elrendelése előtt felfüggeszti az ülést.

Szünet után

Elnök elrendeli a szavazást.

A többség elfogadta a tanítók kérvényének egyszerű kiadását.

A munkanélküliek kérvénye két felszólalásra adott alkalmat.

Csávolszky és Kubik azt kérték, hogy tekintettel a munkások áldatlan körülményeire, ezt a kérvényt már hétfőn vegyék tárgyalásra.

Széll Kálmán miniszterelnök beleegyezett indítványukba, s a többség elfogadta azt.

Plósz Sándor igazságügyminiszter váaszol Barta Odön interpellációjára. Kijelenti, hogy a kuriának jogában van, sőt kötelessége is, hogy választási ügyekben is a király nevében mondja ki ítéleteit.

Barta Odön nem vette tudomásul a választ, de a többség tudomásul vette.

Heltai Ferenc a vasutasok fizetésének emelése tárgyában interpellálta meg Hegedüs Sándor kereskedelemügyi minisztert.

Hegedüs miniszter válaszában kijelentette, hogy a pénzügyi helyzetnek megfelelőleg javítani fogja a vasutasok fizetését. Ami pedig a közelmúltban lefolyt sérelmeket illeti, figyelemzetti a szónokot arra, hogy az állami vasutaknál katonás fegyelemnek kell lenni. Arról azonban nyugodt lehet az interpelláló is, a Ház is, hogy szívében viseli a vasutasok ügyét.

A Ház tudomásul vette Hegedüs választ.

TÁVIRATOK.

Mac Kinley özvegyének nyugdíja.

Washington, dec. 7. A képviselőházban törvényjavaslatot nyújtottak be, a mely szerint Mac Kinley özvegyének 6000 dollárnyi évi nyugdíjat biztosítanak.

Pestis egy hajón.

Marseille, dec. 7. A Levantéből tegnapelőtt ideérkezett Peitto gőzösön egy katona pestisben súlyosan megbetegedett. Az utasokat kórházba vitték.

Vita Aradváros százezreiről.

(A csatorna-kölcsönök ügye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 7.

Arad város közigazgatási bizottságának ma délután tartott ülésén szóba kerültek azok a kölcsönügyek, melyeket a város adott a csatornázási munkálatokra olyan embereknek, kik ezeket a költségeket fizetni nem tudták s ehhez máshonnan sem kaptak pénzt. A minap ismertettük azt a nagy pénzügyi veszedelmet, mely az aradi törvényszék egy ítélete folytán Arad városát fenyegeti.

A városnak ezen e réven 200.000, mások szerint 400.000 koronája forog kockán.

Ez az ügy került szóba ma délután a közigazgatási bizottság ülésén. Opre Péter dr. aradi háztulajdonos ugyanis árverésen megvette a Thököly-téri Kishalmy-házat, mely csatorna-kölcsönrel volt megterhelve. Minthogy azonban a kölcsön betáblázva nem volt s Opre Péter erről a teherről az árveréskor nem tudott semmit, a kölcsön visszafizetését megtagadta azon indokolással, hogy ő a kölcsönt nem kapta s az árverésen senki nem adta tudomására, hogy az általa megvett ház ilyen kölcsönrel van megterhelve.

Opre drt azonban az elsőfoku hatóság ennek a megfizetésére kötelezte s ez megfelelőbeztetvén, az ítéletet a közigazgatósági bíróság is helybenhagyta.

Ennek az abszurd állapotnak a megszüntetése végett Barabás Béla dr. ma egy igen életrevaló indítványt tett, mely egyelőre kizárja azt az eshetőséget, hogy az árveréseken a vevők ne tudják, vajjon meg van-e terhelve a ház csatorna-kölcsönrel vagy sem.

Indítványa az volt, hogy a közigazgatási bizottság keresse meg a polgármesteri hivatalt az árverési feltételek módosítása iránt. A polgármesteri hivatal pedig intézkedjék a városi ügyészségnél, hogy az elárverezendő házak árverési hirdetményeiben a feltételek között határozottan említettessék meg, hogy az illető ház meg van-e terhelve csatorna-kölcsönrel. Ilyen módon minden vevő tudni fogja, hogy a házzal együtt kötelezettséget vett át a várossal szemben.

végén még jobban kikapunk, a két főszereplőtől, mert minden igyekezetüket tönkre tettük, de hát mi voltunk a központ, az elkezdett játékot be kellett fejezni az elcsapatás reményében is.

De nem csaptak el egyikünket sem, hanem egy jó ideig nem kaptunk szerepet, ez volt a büntetés.

Hogy eltűntek ezek a szép idők, reményeink drága ideáljai, ifjuságunk szép napjai. Tünetek elő még egyszer, mint az égen a csillagok; hisz habár gyöngye sugárból volt is fonva erőnk a szinpadra, lelkünk azért magasra tört és szíveinkben szent tűz lobogott magyar hazánk és nyelvünk magasztos szolgálatában!

A nyaralás.

Írta: Leogyel Laura.

Mi az a különös, ideges nyugtalanság, mely tavaszkor és így a nyár elején megszállja az embert? A legveszedelmesebb budapesti barát is kezdi kiálhatatlannak tartani ezt a bálványozott, becézgetett várost. Rájön, hogy az utcák szürkék, a házak otrombak, az emberek unalmasak, a levegő, a levegő pedig... Most mindenki a levegő becsületében gázol, holott azt hiszem, télen sem szívunk folyton ambrosziát.

Nem hiszem, hogy Budapest pár hét alatt ennyire kivetkezett volna a rendes formájából. S nekünk, kik télen szívünk teljes melegével

öleltük át „a várost” (mert hiszen Budapest nem egy város, hanem „a város”) nekünk most jogunk lenne megvetéssel és gunnyal nyilatkozni róla.

Es mégis pár hét óta én is szídom a tanács szűkkebelűségét, mely ilyen rideg kaszárnyát csinált Budapestből, elfordítom fejem a körut izléstelen házaitól és kiálhatatlannak kezdem találni barátaimat, kik rendszeren a már nem ismeretlen újdonsággal lepnek meg, hogy „meleg van.” Ezek az emberek télen mind elmesén csevegték és pár hét óta kánikulai vicceket faragnak. Sajnos minden évben van új kánikula, — ellenben a viccek a régiiek maradnak.

Keresem, kutatom a változás okát. Objektivebb pillanataimban rájövök a nagy igazságra, hogy a világ a régi maradt. — csak én lettem más.

Igen-igen, biztosan tudom, hogy igazságtalan vagyok a város, a házak, a barátaim iránt, mióta legkedvesebb olvasmányom a nyári menetrend lett és órákig elbámulom a kis erdélyi falucska nevét, hova 240 óra múlva berobogok.

Igen-igen, az utóbbi napokban olyan nagy lett a türelmetlenségem, hogy óraszámra mértem az időt, mint a rab szabadulása idejét. Néha rajtakapom magam, hogy hevesen dobog a szívem és ilyenkor kacagok. Mi az ördög? Tudom, hogy mi vár reám ott messze. Szép kis falu, magas hegyek, egy pár meleg tiszta, nyárias szív. De a lázas izgatottság néha fojtogat.

Ha utazásom eszembe jut, tele fut vérrel az arcom örömben. Meg volnék lepve, csodálkoznék rajta, ha nem ismerném magam és nem tudnám, hogy ez a tünemény minden évben matematikai pontossággal megismétlődik.

Mi ez? A tudóm vágya volna olyan intenzív? Kétkedem benne. Ha friss levegőt akarok szívní, kaphatok itt az elátkozott Budapest környékén is. Nem akarok reklámot csinálni a Svábhegynek, Zugligetnek, Hűvö völgynek, de hiszen mindnyájan ismerjük ezeket a kedves, friss, zöld helyeket. És tudónk szomszúságát pottom áron csillapíthatjuk. És mégis soha, semmi körülmények közt sem nyaralnék Budapest környékén, fürdőkbe csak akkor megyek, ha az orvos komolyan reámparancsol. A faluzás vágya egészen más. Városi ember sok kényelemről lemond a kis faluért és mégis örömtől reszkette ül fel a gyorsvonatra. Ismétlem ez nem a tudó szomszúsága, hanem a szívé.

Igenis a szívé, mert semmi körülmények közt sem töltenék nyarat Budapest környékén. Valamint hogy irtózom a fürdőhelyektől, a hazaiaktól és külföldiektől egyaránt. Nekem ilyenkor egy kis falu kell, nagy hegyekkel, zöld erdővel, mely erdőben nincsenek rendbe szedve a kavicsok a nagyságos és méltóságos sétálok kényelmére. Ha egy-egy ágat magunknak kell letörni, hogy tovább haladhassuk, annál jobb. Ha egy tüske megkarcolja kezünket, csupa élvezet. Csak ne verje fel a csendet a városi asszonyok ideges kacagása és ne halljam a legújabb primadonna-heccekről az urak szakértő véleményét. A bérkaszányák helyett oly nagy gyönyörűség az alacsony kis házakat

Indítványozta továbbá, hogy a kölcsönöket tábláztassák be, illetve gondoskodjanak azok biztosításáról.

Steinhardt Mór dr. elfogadja Barabás indítványának azt a részét, mely az árverési feltételek módosítására vonatkozik. Ami a betáblázást illeti, azt nem tartja keresztülvihetőnek, már csak azért sem, mert a betáblázások óriási költségekbe kerülnek és különben sincs fedezve a követelés. Ellenben indítványozom, hogy ezeket a csatornakölcsönökkel terhelt házakat tartsák nyilván s a mint beáll az az eshetőség, hogy a követelést be lehet hajtani, hajtsák azt be teljes szigorral vagy legalább is biztosítsák a követelést.

Institutoris Kálmán helyettes polgármester kijelenti, hogy miután legközelebb ugyis össze fog ülni a jogügyi bizottság, a dolognak ezt a részét bizzák erre a bizottságra, a mely a betáblázás ügyét részletesen meg fogja hányintetni.

Az elnöklő főispán azután kimondta a határozatot, hogy az árverési hirdetmények megváltoztatása iránt megtétetnek a kellő lépések és egyéb vonatkozásaiban az egész ügyet áttekintik a jogügyi bizottsághoz.

Az aradi törvényszéknek lapunk tegnapi előtti számában ismertetem ítéletét, mint értesülünk, a városi ügyészség megfelelően egész a kuriáig, a melytől az ítélet megváltoztatását reménylik.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Sasok, bohózat. Este: A postásfiú, operette. (Páratlan bérlet.)

Hétfő: Pont-Biquet család, vigjáték. (Páros bérlet.)

Kedd: Falurossza, népszimű. Gonda László jutalomjátéka. (Bérletszűnet.)

Szerda: Sarah grófnő, szimű. (Páratlan bérlet.)

Csütörtök: Vöröses talár, szimű. (Páros bérlet.)

Péntek: Nevezetes kastély, vigjáték. (Páratlan bérlet.)

Szombat: Svihákok, operette. (Páros bérlet.)

Vasárnap: Este: Svihákok, operette. (Páratlan bérlet.)

* **Gonda László jubileuma.** Kivételes dolog nagyon, hogy színházunkban népszimű kerül színre. Kedden ilyen kivételes este lesz, ami-

nézni és aztán ámitani magunkat, hogy akik ott bent laknak, mind jó és boldog emberek. A sok boldogság után az is eszünkbe jut, de jó volna egy ilyen kis házat venni magunknak és itt maradni sokáig, örökre, hogy soha hírünket ne hallja többé senki.

Bizonyos, hogy ez a szentimentalizmus az első kis színházi kommunikáció lefoszlik rólunk s mi élénk kezdünk csomagolni, hogy megérkezzünk a premierre. De hogy az a szentimentalizmus itt él lelkünkben, hogy minden tavasszal felujul, az bizonyos s így kell, hogy mélyebb oka legyen. Mi tönkrecevílizált emberek lázasan menekülünk a kulturából és mentül több izgatóságát élveztük a nagyvárosi életnek, annál messzebb rohanunk tőle. Ezért nem kell a Zugliget, a Svábhegy, a Hüvösvölgy, mert egy óra alatt megint visszajutunk házukba. Ezért nem kellene a divatos fürdőhelyek, mert a fenyves aljában vagy a tengerparton is a nagyvárosi élet hű kópiáját leled meg. Ezért vágyunk oly mohón egy csöndes kis falu után. Ott megtaláljuk a friss, egészséges életet. Nézegetjük az alacsony kis házakat és kiválasztunk egyet, melyben egész életünket szeretnénk tölteni. Nem minden irigység nélkül nézzük a falusi ember egészségét, bátorságát, vidámságát. És eszünkbe jut, hogy az élet minden civilizációnál hatalmasabb, erősebb és hogy fejedelmi bőkezűséggel jutalmazza ezeket az embereket, kik hűek maradtak hozzá és rajta kívül soha nem imádtak más idegen isteneket.

kor *A falurossza* kerül előadásra *Adi* cigány szerepében *Gonda* Lászlóval, a pénztárnokok pénztárnokával. Mert ezuttal ez a cigány lesz a darab főszereplője, annak a 25 esztendőnek az igazi érdemeért, melyet *Gonda* a magyar színházszolgálatában szerzett. A keddi esti ünneplésre a szintársulat a színpadon, a közönség a nézőtérén készül. *Gonda* Lászlóban két lélek lakik. Az egyikkel rámosolyog a pénztár elé jövőkre és bizonygatja, hogy éppen a hely a legjobb, a melyet most ad, a másikkal tépelődik a hétfői rész és keddi főpróbáról. Mert ahogy hétfőn a nem-bérlőknek az esetleg még megmaradt helyeket az előjegyzések szerint kiadja, siet a színpadra, ahol annyi év után ismét kedves lesz a sugó, a rendező, az ügyelő és mindenki iránt, aki őt segíti a hatásban. Mert hát színész lesz, színész újra, próbán, másnap aztán az ezerszemű Cézár előtt. A keddi esti ünnepléstől függ, hogy a másik 25 esztendő végével megint játszva jubilál-e a város ezidőszert legizgatottabb halandója, vagy akkor már csak pénzt számlálva fog-e ünnepelni.

* **Az aradi színház szubvenciója.** A belügyminiszter ma értesítette a várost, hogy az aradi színháznak évi 8000 korona szubvenciót utalványoz. A város tudvalevőleg *húszezer* korona szubvenciót kért a minisztertől, de hát örüljünk, hogy ennyit is sikerült megkapni.

* **A monstre hangversenyre** — mely folyó hó 15-én *vasárnap délután* 4 órakor fog a Fehér-Kereszt szálloda nagy termébe megtartatni — nagyban és buzgalommal folynak a próbák. Ez alkalomra *Pazeller* katonai karmester kitűnő vezénylete alá gyűlnek Arad összes, számottevő zenei erői, hogy a hangverseny sikerét előmozdítsák és az aradi zeneértő közönségnek ritka és kiváló zenei élvezetet nyújtsanak. Az alább közölt műsor minden egyes száma rendkívül szép és élvezetes lesz; a közreműködők során végig tekintve pedig már előre is mondhatjuk, hogy a jövő vasárnapi monstre hangverseny minden tekintetben igazán fényesen fog lefolyni. Itt közöljük a közreműködők neveit és a részletes műsort:

Az „Oratórium-egylet” közreműködő tagjai: Basch Istvánka, báró Bedeus Károlyné, Boros Dóra, Boros Janka, Boros Malvin, Brunhuber Mariska, Fliegler Margit, Hablicsak Harmina, Kosztolányi Margit, Korbuly Gizelle, Korbuly Ilona, Leitner Berta, Leitner Paula, Losoncy Mariska, Rámor Lajosné, Rátkay Margit, Rétfalvy Etelka, Sági Henrikné, Tóth Gizella, Weichhart Aurora urlölgyek; Báró Bedeus Károly, Dietrich József, Doroghy Béla, Fränkel Ottó, Gantner Rezső, Hady Antal, Kiszely Gyula, Ofner Gyula, Ráskai Miksa, Sági Henrik, Sarlot Lajos, Sófalyi György, Schmidt Antal, Schmidt Zoltán, Schwarz Miksa, Sperber Frigyes, Tóth Béla, Vincz Miklós, Weissberger Lipót, urak.

A „Philharmonia-egyesület” tagjai: Brassay Ernést, Böhn Károly, Budics Adám, Budics Mátyás, Dóka Miklós, Holtzer József, Kadelburger Ede, dr. Mandl Vilmos, Mayer Ede, Robitsek Samu, Szeghó Kálmán, Schatteles Zsigmond, Tonesz Ferenc, dr. Velosov Géza, Zinner Béla, Zinner Viktor urak 1. „Fingals Höhle” (Hebriden) nyitány Mendelssohntól. 2. A „Mein-Vaterland” című symphonikus költemény „Vysehrad” részlete, B. Smetanától. 3. XIII. számú magyar rhapszódia, Liszt F. től. 4. „Peer Gynt” I. Orchester Suite, Grieg Edétől. a) Hajnali hangulat b) Ases halála, c) Anitras tánca, d) Tanc a hegykirály csarnokában. 5. Eji dal (Vegeykar- és zenekara) Schmanntól. 6. „Walpurgisnacht”-ból a druoók órei és a pogány nép kara, Mendelssohntól; vegeykar- és zenekara. Karnagy: *Pazeller* Jakab. **Helyárak:** I. hely 4 kor. II. hely 3 kor. Allóhely 2 kor. Karzat I. sor 2. kor, a többi 1 kor. **Jegyek** előre válthatók Ifj. Klein Mór könykereskedésében.

* **Cirkuszélet a Magyar Színházban.** A Magyar Színház legközelebbi újdonsága *Gaumenak Csepürágók* című műve lesz. A librettófordítást még *Makai* Emil végezte, mivel az említett operett előadási jogát annak idején *Leszkay*, mint aradi igazgató szerezte meg és pedig kizárólag Arad számára. Ezzel egyidejűleg készül a személyzet egy eredeti daljátékra,

amelynek érdekes exotikus szövegét már a címe: *Kinai csendélet* is elárulja, a melynek ugy libretto, mint zeneszerzője *Seiklai* Kornél, a színház komikusa és rendezője.

* **A hét újdonsága a Svihákok operett** lesz, melynek zenei anyagával már annyira elkészültek, hogy máától fogva mindenna a színpadon próbálnak belőle *Dienel* karmester és *Rubos* rendező vezetésével. Budapest két színházának kasszadarabja nálunk is oly előadásban fog színrekerülni, mely a vig operettnek itt is hosszú életet biztosít.

* **Színésznevek régen és most.** *Régen:* Róza, Rózsa, Ilka, Ilona, Flora, Kornélia, Emilia, Berta, Ida, Mari, Mária.

Ma: Vusi, Tusi, Zsusi, Musi, Rusi, Busi, Dusi, Kusi — továbbá Zsazsa, Vava, Tata, Sasa, Rara, Papa, Lala, Nana, Ka-Ka, Gaga, Fafa, Dada.

A törökbecsei mandátum.

(A harmadik petíció tárgyalása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 7.

A kuria választási tanácsa mai ülésében a harmadik választási petíció felett hozott határozatot. Együttal elsőt, mely a *választás érvényességét* mondja ki.

A petíciót *Pavlovits* Lyubomir dr. törökbecsei orsz. képviselő mandátuma ellen adták be *Urbán* Péter és társai. A tárgyalás lefolyásáról a következő tudósítás szól:

A kir. Kuria I. választási tanácsa ma a törökbecsei mandátum sorsával foglalkozott. Törökbecsén 3 jelölt volt: *Pavlovits* Lyubomir dr. nemzetiségi programmal, *Rohonczy* Gedeon és *Kardos* Samu dr. A jelöltek közül *Pavlovits* abszolút többséget nyervén, ő lett a kerület országyűlési képviselője *Rohonczy* hívei petícióval támadták meg a választást, előadván, hogy a szerbek között nemzetiségi izgatás folyt, s ennek alapján kérik a választás érvénytelenítését.

A tanácsban *Paiss* Andor elnökl. A kérvényező — *Urbán* Péter és társai — képviselőletében *Mittelmann* Nándor dr. törökbecsei ügyvéd, *Pavlovits* védelmére *Tetéli* Armin dr. budapesti ügyvéd jelent meg.

Miután a védő kijelentette, hogy a kérvény ellen alaki szempontból kifogása nincsen, *Mittelmann* Nándor dr. hosszabb beszédben ecsetelte a lefolyt választás alkalmából történt nemzetiségi izgatásokat s azok hatását.

Ez a kérvény — ugymond — a törökbecsei hazafias polgárság felkiáltása, hogy a kerület eddigi békéjét ádáz nemzetiségi harc váltotta fel.

Huszonhárom éven át, amíg *Rohonczy* Gedeon képviselte a kerületet, teljes polgári béke uralkodott. A szerbek meghódoltak a magyar nemzet souverainitása előtt, magyarok és szerbek közt testvéri egyetértés volt, mely vállvetve munkált a haza javára. A választási küzdelmek óta ez a kép teljesen megváltozott. A szerbek ellenséggé állanak szemközt a magyarokkal, s szerke azt kirdetik, hogy újból fel fogják állítani a vojvodinát. S ha kérjük, honnét ez a nagy változás, kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy ezt *Pavlovits* Lyubomir áldatlan nemzetiségi izgatása idézte fel. Valahányszor *Pavlovits* bejárta a kerületet, a nemzetiszinű zászlók és jelvények eltűntek, s szerb lobogók támadtak helyükbe. *Pavlovits* tehát megvetette a magyar nemzeti érzést, s tette ezt nemcsak negative, hanem positive is. Mikor a főszolgabíró felhívta őt, hogy távolítsa el a szerb lobogót, *Pavlovits* ezt megtagadta.

De nemcsak symbolice, hanem szóval is izgatott az egységes magyar nemzet ellen. Programbeszédét *Beodra* községben így kezdte:

— Elmondom, mikép jöttek őseink e házába.

— Mindenki azt várta volna, hogy a magyarok honfoglalásáról fog szólni. Amde ő a következő mondatban így folytatta: „Elmondom, hogy mikép jöttek be a szerbek e földre.”

Ezzel *Pavlovits* megtagadta a magyar nem-

zet politikai egységét. Beszéde további fonalán Pavlovics meghamisította a magyar történelmet, azt állítván, hogy a szerbek védtek meg Magyarországot a törökök ellen, s ezért jutalmul ezt a földet kapták. Ezzel Pavlovics a magyar szt. korona területének épisége ellen izgatott. Majd így szól programbeszédje során:

— Hol van most a mi szabadságunk? A szerbeket elnyomták, nyakukon a járom, nyelvetől, iskolától meg akarják fosztani. Tartsunk össze, mutassuk meg, hogy van még szerb a világon, s ezért válaszszatok meg engem képviselőnek. Tegyétek ezt azért, mert a föld előbb volt a mienk, mint a magyaroké, a mi vérünk áztatta ezt.

E beszédet különféle képp variálva, a többi községekben is elmondta. Kumán községben a szegény paraszt népet izgatta az uri osztály ellen.

A kérvény beadása után még egy érdekes adatnak jutott birtokába, melyet Pavlovics beadási programbeszédében mondott. Az egybegyűlt szerbekhez így szólt:

— Mi egy eltévedt nép vagyunk. A magyarokat megsegíti az ő királyuk, a németeket az ő császáruk, nekünk egyedüli reménységünk — az orosz cár.

Mikor ily előzmények után Rohoncy megjelent Beodrán, kicsufolták őt és szidalmazták, a község háza kapuját a bíró bezárta előtte, s mikor a piacon beszélni akart, a nemzetiszinű zászlókat rongyokra tépték körülötte, s már-már nagyobb zavargástól lehetett tartani, mikor a csendőrség a tömeget szétjelosztotta.

Ez történt a választás előtt. Mi történt azóta? A szerbek teljesen el vannak vadulva, s a legutóbb tartott községi választáson csupa szerb izgatót választottak a képviselőtestületbe. Minden este konventikulomot tartanak, s bojkotálják azokat, akik *Rohoncsyra* szavaztak. Ézerszámba érkeznek napról-napra az orosz cár és a szerb király képei és *Miletics* szobrocskái.

Mindezek alapján reméli, hogy a kuria nem fogja engedni, hogy a kerület lelketlen izgatás martaléka legyen. Kéri a törökbecsei választásnak az 1899: XV. törvénycikk 3. szakaszának 8. pontja alapján leendő érvénytelenítését, Pavlovics cselekvő és szenvedő választóképeségének 5 évre való felfüggesztését és a költségekben való marasztalását.

Tetőlteni Armin dr. védő azon kezdi, hogy bár ellenfele a hangulatkeltésre fektette a fősúlyt, ő csupán jogi érvekre akar utalni. Eddigelé mindig azt hangoztatták, hogy a szerbek adják elő nyíltan sérelmeiket s majd segíteni fognak rajtuk. Most ideállott egy ember, hogy a szerbek érdekeit védje törvényes, parlamentaris uton, s mindjárt rákiálják, hogy hazaáruló!

Pavlovics, mint afféle szegény falusi orvos, semmiféle zászlóval nem látta el választóit, mert pénze sincs ehhez. Egyetlen zászlóról lehet szó, melyet Pavlovics programbeszéde alatt egy apró gyerek tartott a kezében. Ezt a gyereket a nagyapja tartotta az ölében. De az sem volt szerb lobogó. Ez a dolog tehát ide sem tartozik, valamint az se tartozik ide, hogy mikép fogadták a kerület volt képviselőjét. Lehet, hogy lehurrogták, de hiszen nem azért járunk korteskedni, hogy az ellenfél javára hangoljuk a választókat. Tagadja, hogy a választásban szereplő zászló nemzeti jelvény volna, ez az illető jelölt jelvénye, mert a neve is rajta áll.

A mi azt a passzust illeti, amely az orosz cártól várja a szerb nép javát, ezzel nem foglalkozik, mert ez a kérvényben nem foglaltatik. Attér azután a programbeszéd többi hivatkozott kitételeire, amelyekről azt mondja, hogy ki vannak tépve a programbeszédéből, s ezzel egészen más értelmet nyertek. Felolvassam azután Pavlovics egész programbeszédét, amelyet szösz szerint minden egyes községben elmondott, s amelynek hitelességét 81 tanu aláírásával igazolja. Végül összegezi, hogy az inkriminált kifejezésekben, még ha Pavlovics elmondotta volna is, nincsen izgatás, mert a kitételek egyike sem alkalmas arra, hogy másban oly indulatokat keltsemek, melyek tette buzditják. Kéri ezek alapján a bizonyítási eljárás mellőzését és a kérvény elutasítását.

A perbeszéd elhangzása után a tanács kihirdette az ítéletet, mely a választást megátadók petícióját elutasította.

Egyről-másról.

(Emlékezés Ráday Gedeon grófra.)

As Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, december 7

Mintha a régi betyár romantika történelmi elevenedtek volna föl lelkünkben, mikor Ráday Gedeonnak, a hajdani híres vaskezű szegedi kormánybiztosnak a haláláról olvastunk.

A szabadságharc után sötét napok következtek. A Bach-korszak járma kifárasztotta, elfásította a magyart. A krími háboru után nem várt már senki semmi jót. Még a legvérmesebb hazafi is felhagyott mindenféle reménykedéssel. Ittak és mulattak az urak, — de sirva-vigadás volt ez. Mintha a nemzetet temetve, minden nap valmi óriási halott tort ültek volna. Ebből a komor tespedésből, ebből a sirva-vigadásból maradt valami a *kis alkotmány* elmulása utánra is. A nemes urak — a rövid, kócsagos kardos szereplés után ismét visszavonultak falusi kuriáikba. Ausztria pedig ment végzte — Königrätz elé. A Bach és Schmerling sziszthema alatt nagyon fölvirágozott az utonálló bandák sora. Ezrével fosztogatták ki az utasokat, ötvenen, százan tüntek el nyomtalanul, akkor esett az izsáki híres postarablás is. Tisza-Duna között a Bogár fiúk tartották rettegésben, Szeged vidékét Rózsa Sándor bandája. És szabadon tehettek mindent, mert a Magyarországot politikai fogalomná tenni akaró Bach miniszternek az volt a célja, hogy az ország állapota minél sötétebbek legyenek, hogy a külföld előtt minél jobban befeketithessenek bennünket. A betyárokat a nép is segítette, mert gyűlölte a zsandárt, az állambatalmat s kötelességének tartotta legalább valamiben pártolni a szabadságot.

Az Alföldön már lehetetlen volt élni. Senkinek az élete sem volt biztos, utóljára föltépték a vasúti sineket is és kirabolták a vonatot. Hatvanhétig tartott ez így. Ekkor küldte le Wenckheim Béla Ráday Gedeont. Tevékenységét ismeri mindenki; köteteket irtak róla, legendás alakká vált. Emlékének még életében szobrot emelt a koszorus író, Jókai, a ki szájhangomány után egyik regényének hőstét ő utána mintázta. A *Lélekidomár* hőstét, Lándori Bertalant. Ez a Lándori, a kinek az élete oly gyönyörű szép volt, meghalt. Áldás emlékére, mert Ráday Gedeonnak köszönheti Magyarország az Alföldet, mely ma virul és halad előre a kultúra ölében.

Nagy család ivadéka volt Ráday Gedeon gróf, II. Rákóczy Ferenc híres kancelláriusának, Ráday Pálnak sarja. Atyja Ráday László, anyja Wartensleben Ida grófnő, a Magyarországra szakadt jeles család sarja. Mint gyermek-ifjú végigküzdötte a szabadságharcot Ráday Gedeon, s mindenütt oroszlanbátorságának adta tanujelét. Erről volt híres kormánybiztos korában is. Ma is beszélnek Szegeden, hogy ment be túl a Tiszán egy tanyára, s mert a pandurjal nem mertek, egyes egyedül, pusztá kézzel — egy ökölcsapással — fegyverezte le a híres betyár Kovács Ferkót.

Mikor Rózsa Sándort elfogták, személyesen vallatta Ráday. A puszták királya kenokul hallgatott. Végre így szólt a gróf:

— Hát megengedi a *becsületérzésed*, hogy helyetted ártatlanok szenvedjenek?

Ez hatott. Mikor a rablónak a *becsületére* appellált Ráday, kivallott mindent Rózsa Sándor. Hogy a vallatás után elvezették, nagyot sóhajtott:

— Pedig csak azzal az *egy szavával* vett le a lábamról a méltóságos ur.

Semmi rang nem imponált Rádaynak. Epen úgy elfogatta a frakkos orgazdát, mint

a szürös szegény legényt. Elmondja ezt Jókai remekül az *6 Lélekidomár*-jában. A Traumbold bankárok százával termettek akkor. Egyik alföldi duggazdag kereskedő is belekerült a krédóba. Elment hát Rádayhoz, a ki grófnak nagyon szegény volt — és letett az asztalára husz darab vadonat új ezrest. Ráday csak integetett a fejével:

— Jó, jó, de ez csak önért dukál nekem. Csak nem gondolja, hogy huszezer forintért egy egész orgazda kompániát futni hagyok.

A kalmár alkudni kezdett. Végül egy takaros, kerek summácskában meg is állapodtak. Most Ráday megrázra a mellette levő csöngetyüt. Hanyat-homlok rohant be két pandur.

— Vasaljátok meg ezt a gazembert! — szólt, hidegvérrel mutatva a duggazdag kereskedőre. Ezt a napot követte a vallatásoknak ama nevezetes éjszakája, mikor Szegednek legtekintélyesebb, leggazdagabb hatvanhét polgára került abba a börtönbe, a melynek romjai még látszanak a mai Szeged remek sétányán.

Ráday szegényül halt meg és elfeledve. És a magyarnál még szokásos egyetlen hála nyilatkozatot sem róhatta le a nemzet, mert unokaöccse elvitte a híres kormánybiztos porhüvelyét az ikladi nemzeti sírboltba. Oda, a hol még egy darab föld azoké a Rádayaké, a kik elmondhatják, hogy az elpusztult fejedelmi vagyonnak minden fillére a hazai kultúra, irodalom és művészet oltárára hozott áldozat volt.

SPORT.

A kisjenői vadászatok.

— As Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 7.

József főherceg és vadásztársasága csütörtökön az ágyai és a szintyei erdőben öt pompás vaddisznót lőtt, az előző napról pedig még egy leterített vaddisznót találtak. Pénteken reggel *Bánkutra* rándult az egész társaság József főherceggel élén. A társaságot különvonat vitte Bánkutra, a honnan este tért vissza Kis-Jenőre. József főherceg, mint ilyen alkalommal gyakran tenni szokta, abban leli legnagyobb örömet, hogy vendégei részére *maga főzi meg az ebédet*.

Csütörtökön mindjárt ebéd után a főherceg óriási gőzekéjét nézte meg a társaság. A főherceg *Kokas és Zeichmeister* főtisztviselőjével maga magyarázgatta vendégeinek az eke szerkezetét és működését és valahányszor az eke el-elakadt, a főherceg maga is segítette emelgetni és tolni. Ezt az alkalmat megragadták a környékbeli cigányok is, hogy vajdájuk élén fenséges pátronusuk előtt tisztelegjenek. A főherceg nagyon szívesen fogadta a cigányokat és megajándékozta őket.

Tegnap érkezett Bánkutra *Augusta* főhercegnő is, de a személyvonatot, a melyen utazott, utközben egy kis baj érte. Az Aradról 9 óra 30 perckor elindított személyvonat ugyanis — mint ezt már megirtuk — Simánd és Nadab között kisiklott, Szerencsére a személyzet még idejekorán észrevette a fenyegető veszedelemet és még idején gondoskodhatott az utasok kiszállításáról, úgy, hogy emberben nem esett kár.

A feltartóztatott utasokat kocsikkal vitték Kis-Jenőre. Unnan a főhercegnő a kisiklott rendszer vonattal nem mehetvén Bánkutra, a kisiklás helyéről elhozottat gőzmozdonyhoz, a mely sértetlen maradt, hozzácsatoltak egy *buzateherkocsit*, amelyben *lócákat helyeztek* el s ezzel utazott Augusta főhercegnő Bánkut felé.

Szerencsére Bánkuton már értesültek a balesetről és gondoskodtak róla, hogy az ott-

lakai állomáson már szalonkocsi várja a főhercegnőt és a vadászatra hivatalos vendégeket, *Csukay Gyula* főszolgabíró, *Tabajdi Sándor* kir. táblai bírót, *Kivilessku Gyula* kir. közjegyzőt, *Vály Lajos* vasuti főmérnököt és *Bayer György* gyógyszerészt. A társaság három órai késéssel érkezett Bánkútra.

Az összes vendégek különben ma este tíz órakor különvonaton elutaztak. József főherceg hétfőig marad még Kisjenőn.

A vadászat eredménye az első öt nap alatt a következő volt: 2442 nyul, 689 fácán, 222 fogoly, 12 vaddisznó, 1 róka, 10 különféle vadállat.

+ Az Aradi korcsolyázó egyesület december 8-án vasárnap délelőtt 11 órakor, a kaszinó egylete helyiségében (Szabadság-ter, városi bérház, I. emelet) választmányi gyűlést tart.

+ Az első vita est. Az Aradvidéki ipar-egyesület alapszabályai értelmében tagjai számára iparérdekű kérdések megvilágítása céljából *vita esték* rendezését határozta el. Az első vita-est *hétfőn*, e hó 9-én, *esti 8 órakor* az aradi kereskedelmi és iparkamara székháznak nagyszobájában lesz. *Tárgy:* A megrendelés-gyűjtési tilalomról szóló 1900. XXV. t. c. által teremtett helyzet. Ezen vita-estére van szerencsénk az egyesület tagjait és az érdeklődőket tisztelettel meghívni. Az aradvidéki ipar-egyesület elnöksége.

Ruhakiosztás

a szegény tanulók között.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 7.

A templom-utcai polgári fiúiskola díszterme ma délután szép és kegyeletos aktusnak volt a színhelye. Ruhákat osztottak ki a szegény tanulók között. A nemes mozgalom a szegény tanulókat segélyező egyesületből indult s ez az egyesület volt az, mely ma ruhát juttatott a szűkölködő szegény kis gyermekeknek.

Délután 3 órakor gyűltek össze a szegény tanulókat segélyező egyesület tagjai. Ott volt az egyesület elnöknője, özv. *Hauser Károlyné* is, az egyesületnek sz. mos tagja és sok vendég.

Majd sorra vonultak be a különböző iskolákból a fiúk és lányok, tanítóik vezetése mellett, a lányok már felöltözve, piros szoknyában, kabátban és kendővel a fejükön. Csupán a cipőkért jöttek, ezeket csak délután kapták meg.

Kovács Vince polgári iskolai tanító nyitotta meg az aktust, méltatta a jótékonyosság fontosságát és hatását, hálára szólította fel a gyermekeket a jótékony emberek, főképpen az egyesület és annak elnöksége iránt. Viszont a gyermekek nevében köszönetet mondott az egyesületnek a jótékony adományokért.

Ezután kezdetét vette a ruhakiosztás. A ruhák, mind új és csinos kiállítású, nagy bal-mazban feküdtek az asztalon. Egész raktárra való volt ott s szép sorjában állottak a kis cipők, melyek a szegény kis gyermekek lábait fogják a hidegtől megóvni. A fiúk kabátot, és cipőt kaptak, a lányok pedig csak a cipőcskéket kapták meg, miután, mint említettük, a többi ruhát már előbb felöltötték magukra. egyenként járultak oda az elnöki asztal elé a gyermekek, s megható jelenet volt, a mikor egyik-másik gyermek áhitattal szemében, a hála kifejezésével csókolt kezét az elnöknőnek és azoknak a jótékony hölgyeknek, kiknek kezéhez hozzáférhetett. Mások, kik nem csókoltak kezét, elfogódva, csaknem ügyetlenül hajtották meg magukat a közönség előtt.

A csinos és meleg ruhák beszerzése és kiszabása körül jelentékeny érdeme van *Czeiler Gizella* igazgatónőnek, s buzgó segítőjének,

Molitorisz Vilma tanítónőnek. Összesen 314 ruhát osztott ki ma délután a humánus egyesület.

A ruhakiosztáson jelen volt hölgyek névsora a következő:

Dr. *Avarffy Imréné*, *Czeiler Gizella*, *Edvi-Ilés Lenke*, *Gyurkovics Mariska*, *Hermann Gyuláné*, *Halmi Andorné*, özv. *Hudetz Ferencné*, *Habereger Györgyné*, *Jakabffy Dezsőné*, *Jungáné*, *Kovács Jakabné*, *Kovács Mariska*, *Kugler Istvánné*, *Kövér Béláné*, *Kovács Kálmánné*, *Kugler Lola*, *Lipthay Györgyné*, *Lócs Rezsőné*, *Lukács Gyuláné*, *Lacza Imréné*, *Molitorisz Vilma*, *Prettner Etelka*, *Rubineszku Angusztá*, özv. *Rónay Jánosné*, *Rónay Dóra*, *Szalay Ilonka*, *Suciu Jánosné*, *Szalai Antalné*, *Varjassy Elza*.

Ezekon kívül jelen voltak még *Dálnoky-Nagy Lajos* alispán, *Barabás Béla dr.*, *Edvi-Ilés László*, *Uray Sándor*, *Biró Kálmán*, *Matusik Márton*, *Pareán János*, *Kresz Károly*, *Weber Agost*.

Egy főszámvevő afférje.

(Verekedés a kávéházban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 7.

Hódmezővásárhelyen városzerte egy kinos afférről tárgyalnak, amely a héten esett meg egyik előkelőbb kávéházban. Egy magasabbrangu törvényhatósági tisztviselő, aki azonkívül nyugalmazott alezredes is, éjjel után összetűzött egy mulató kávéházi társasággal, a minnek az lett a szomorú következménye, hogy a kávéház közönsége verekedést kezdett és inzultálta az alezredest.

A kinos afférről és annak lefolyásáról a következőket írjuk:

A Nemzeti-kávéházban folyt le az affér. A kávéházban több budapesti kereskedő kártyázott, amikor éjjel felé betoppant a kávéházba *Szikszay Dénes* városi tanácsnok és *Horváth László* főszámvevő, nyugalmazott hadbiztos-alezredes.

A két városi főtisztviselő egy estélyről jött meg és jó hangulatban volt mind a kettő. A főszámvevőből kitört a katonavér és szemügyre vette a békésen foglalkozó társaságot, miközben állítólag sértő megjegyzéseket tett a kereskedőkre. Előélet is...

— Rongyos vigécek!

A kereskedők hallották a főszámvevő megjegyzését, de nyugodtan maradtak. Csak az egyik tette azt az észrevételt, hogy a főszámvevő mulatos kedvében van.

A főszámvevő rendkívül módon felingerült azon, hogy a kereskedők megjegyzést tettek a magaviseletére. Nagy haragra lobbant, magára hagyva a társaságban levő tanácsnokot, a kereskedők asztalához ment és ott reájuk támadt:

— Vigyázzanak, mert felpofoztatnak.

Erre a kereskedőket is elhagyta a nyugalom. Felháborodásukban visszasértgették a főszámvevő urat.

A vége pedig az lett az összekülönbözésnek, hogy a kereskedők birokra mentek a főszámvevővel és *Popper* budapesti kereskedő a kezében tartott újságtartóval tettelegesen inzultálta.

Erre még nagyobb kavargás támadt, úgy hogy *Németh Kálmán* szállótulajdonosnak kellett közbelépnie, aki azután a pincérek segítségével a főszámvevőt kiszabadította a kereskedők kezei közül.

Az éjjeli botrány híre hamar elterjedt a városban és az emberek egymás közt tárgyalva boszéltek a sajnálatos affér részleteit. Sokan úgy adják elő a dolgot, hogy az összetűzést a kereskedők kezdték.

Horváth László két évvel ezelőtt került Hódmezővásárhelyre, ahova báró *Thorockay Vik-*

tor főispán nevezte ki főszámvevővé. Horváth annakelőtte hadbiztos-alezredes volt.

Különben a kávéházi afférnek folytatása is van. A Vásárhelyi Híradó ma megjelent számában megírta a kinos affért, amiért a főszámvevő ma provokáltatta a lap főszerkesztőjét, *Kenéz Sándor dr.* ügyvédet, aki azonban arra való hivatkozással, hogy csak az igazat írta meg és magát terrorizálni nem engedi, az elégtételadást megtagadta.

TANUGY.

— Uj iskola és óvoda Odvoson. *Konopy Kálmán* és neje *Heinrich Gizella* az aradmegyei Odvos községben állami népiskolát és ovodát létesítettek, teljesen díjtalanul bocsátván ezek rendelkezésére a szükséges telket, iskolai épületeket és tanítói lakásokat Aradmegye köz-igazgatási-bizottsága egész jegyzőkönyvi köszönetet szavazott *Konopy Kálmánnak* és nejének s ezt az elismerést átiratban fogják velük közölni.

(—) A karácsonyi magánvizgák az aradi polgári leányiskolában december hó 21. és 22-én, az aradi polgári fiúiskolában pedig december hó 23-án tartatnak meg.

(—) Uj tanítók. Az eleki iskolaszék az eleki községi leányiskolai tanítónői állást *Farragó Jolánnal*, a fiúiskolánál megüresedett tanítói állást pedig *Fackelmann Antal* tanítóval töltötte be. A nagy-kamarási iskolaszék a község iskolájához *Varga János* tanítót választotta meg.

Egy angol tudós levele Aradra.

(Válassz egy magyarfaló cikkre.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 7.

Az aradi közönségnek élénk emlékezetében lehet az az előkelő angol társaság, mely az ősszel városunkban is megfordult. A társaság tagjai brit tudósok és tanárok voltak, a kik tanulmányozás céljából utazták be hazánkat s eközben Aradon is megfordultak.

E tudós társaság vezetője *W. H. Shrubsole* angol tudós volt, a ki érdekes tartalmu levelet írt egy aradi leánynak: *Csutak Valéria* kisasszonynak.

A napokban ugyanis *Ausztrian* aláírással egy rosszakaratu ferdítésekkel teli, rágalmazó cikk jelent meg az egyik angol lapban *Magyarországról*. Ausztrian ur, a ki Bécsből szórta a külföld elé rólunk szóló hazugságait, azzal vádolta a magyarokat, hogy türelmetlenek az itt lakó nemzetiségek iránt és kegyetlenül üldözik őket. Ezt a támadást fényes sikerrel verte vissza egy bostoni gyűlésen *W. H. Shrubsole*, a ki hazánkat végigutazván, illetékes a rólunk írt cikkek felülbíráására.

W. H. Shrubsole rólunk mondott szavait leghitelesebben tolmácsolja az a levél, a melyben a jeles tudós *Csutak Valéria* kisasszonyt a bostoni gyűlésen való szerepléséről értesíti. A levél egész terjedelmében így hangzik:

Kedves kisasszony!

Bizonyára érdekelni fogja, hogy mult vasárnap Bostonban voltam, hol egész váratlanul felkértek, hogy egy nagy férfigyülekezéskor beszédet tartsak.

Beszédemnek alapjául a következő bibliai idézést vettem: „Tartsátok fenn a testvéri szeretetet!”

Megemlítém, hogy a szeretet először az egyénben központosult, ez az érzés azután lassanként terjedt ki és magába foglalta a családot, a községet, népet s nemzetet, a szerint a mint az emberi nem is fejlődött és előre haladt. Majd egykor, ha általában magasabb fokú műveltséget fogunk elérni, akkor nemcsak egy, de az összes nemzetiségek egy testvére egyesületnek fogják magukat tekinteni.

A beszéd folyamán megemlékeztem azon barátságos érzelméről is, mely Magyarország és Angolország között fennáll, mit nagy tet-

széssel fogadtak, sőt végezetül a gyűlés a következő határozatot hozta:

W. H. Shrubsole azon kijelentését, hogy mily barátságos érzelmet táplál Magyarország Angolország iránt, a gyűlékezet lelkesedéssel és örömmel veszi tudomásul, egyben biztosítja a magyar népet, hogy ezen érzelmeiket a bostoniak szívből viszonzozzák.

Azon vezérelvből kiindulva, hogy a nemzeteknél a béke s jóakarát ép úgy létezik, mint az egyének között, a gyűlékezet azon reményének is kifejezést ad, hogy a nemzetközi viszályok nemsokára végleg meg fognak szűnni s hogy Magyarország s Angolország hosszasan lesz a béke és barátság kötelékében egyesítve.

E határozatot nagy tetszéssel és egyhangulag elfogadták azzal, hogy arról Magyarország miniszterelnökét is értesítenni fogják.

A határozat kihirdetése után a zenekar rázendített a magyar Hymnusra, mit az egybegyűltök lelkes „Hurráh” és „Éljen” kiáltásokkal fogadtak.

A megtagadott fegyveres elégtétel.

(Vázsonyi-Szüllő affér fejleményei.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 7.

A Vázsonyi-Szüllő-affér nagy hullámokat vert a társadalom minden rétegében. A lapok ugyszólván kivétel nélkül foglalkoznak az esettel s rokonszennvel kísérik Vázsonyi Vilmosnak párbaj-ellenes magatartását.

A Vázsonyi-Szüllő-ügy a tegnap közölt két levéllel befejezést nyert ugyan, de ez ügyből új lovagias affér keletkezett Rózsa Vilmos dr. ügyvéd, Vázsonyi egyik segéde és Kubinyi Géza országgyűlési képviselő között, aki viszont Szüllőnek volt segédje. A Vázsonyi-ügy tárgyalása folyamán ugyanis Kubinyi olyan megjegyzést tett Vázsonyi Vilmosra, amit dr. Rózsa nem hagyhatott megtorlás nélkül.

Még tegnap délután felkérte Vészi József képviselőt és Baracs Marcel dr. ügyvédet, hogy nevében elégtételt kérjenek Kubinyi Gézától, aki a maga részéről Rosenberg Gyulát és Szentiványi Arpád képviselőt nevezte meg segédeikül.

A segédek ma délelőtt tizenegy órakor találkoztak a képviselőház egyik külön termében, hol Kubinyi segédei kijelentették Rózsa segédeknek, hogy felük nem tartozik elégtétellel, mert Rózsa nem segédje, hanem csak megbízottja volt Vázsonyinak.

A délután folyamán a segédek ismét öszszeljöttek s párbajbírószágban egyeztek meg.

A párbaj-bírószág lesz hivatva eldönteni, hogy köteles-e Kubinyi Rózsának fegyveres elégtételt adni vagy nem, avagy köteles-e Rózsa megelégedni Kubinyi sajnálkozást kijelentő nyilatkozatával.

A tegnap történtek után különben megmozdultak a demokraták és különösen a Terézvárosban Vázsonyi hívei.

Az esti órákban azt beszélték, hogy nagy tömegek állanak készen arra az esetre, hogy ha Vázsonyinak valami hántódása történék, hogy ezt tüntetőleg megtorolják. A hangulat valóban olyan, hogy a legnagyobb tüntetésekre van kilátás, mely az egész néppárt ellen szólna.

A budapesti V—VIII. kerületi demokrata körök és szervezetek, a kültelki polgárok küldöttségei és több más egylet küldöttei este 6 órakor a VI kerületi demokrata kör helyiségében értekezletet tartottak, a melyen 300-nál többen jelentek meg.

Az értekezleten határozati javaslatot terjesztettek be, mely szerint az értekezleten képviselt budapesti összes demokrata polgárság magáévá teszi Vázsonyi Vilmos dr. ügyét s magát vezérével teljesen azonosítja s egyuttal

kijelenti, hogy a terrorizálás esetén fog találni módot annak megtorlására.

A szereplők közül Vázsonyit főlöslleges bemutatni, őt a közönség már rég ismeri agitacionális tevékenysége folytán.

Szüllő Géza egyike a képviselőház legifjabb tagjainak. A Ház alakulásakor a 27 éves korjegyzők között volt. A letenyei kerületben választották meg néppárti programmal pótválasztáson. Az első választáson két ellenjelöltje volt: a demokrata körben nagy szerepet játszott Sümegi Vilmos Ugron-pártt programmal és Csésznák József kormánypárti programmal. Különösen a demokrata Sümegi okozott sok bajt Szüllőnek s miatta nem kaphatta meg az abszolút többséget. A Sümegi-pártja tudniillik azt híresztelte el a néppárti Szüllőről, hogy zsidó s azelőtt Schlesingernek hívták, sőt apokrif anyakönyvi kivonatot is terjesztettek rabbinus és metsző aláírással. Szüllő hiteles keresztlevelet hozatott, de a nép hite megingott és pótválasztásra került a dolog, amikor Szüllő győzött a kormánypárti jelölt ellen.

Szüllő egy kis alaku, ritkás haju, sőt kissé kopasz fiatalember, a budapesti gentry-társaságnak kedvelt tagja. Annyira nem zsidó, hogy családja (mely régebben Zewiewnek írta a nevé) az Arpád-házi időkig viszi fel eredetét. Szüllő pár év óta Budapesten ügyvédeskedik s amikor képviselő lett, még arra is kilátás volt, hogy kevésbbé lesz néppárti, mint a többi.

MULATSÁGOK.

A waggongyáriak mulatsága.

— Az Aradi Közlöny tudóstíjójától. —

Arad, december 7.

Amint jeleztük, vonzó és érdekes volt a műsora és fesztelen, házias a tánca a waggongyári tisztviselők által rendezett mulatságnak. Elegáns, disztíngvált közönség gyűlt össze erre a jótékonzcélú estére, mely az élvezetes hangversenyyel kezdődött.

A waggongyári zenekar és a jól iskolázott dalkör énekelőadása után Steingassner Margit játszotta el zongorán Rubinstein „Bancarole”-ját, finoman és művésziiesen. Utána Rámor Lajosné énekelte el Bokor „Dein” című műdalát. Zajos taps honorálta a bravures éneket. Holczner József hegedűn játszott el Hubaytól egy magyar ábrándot.

Nagyon tetszett Leitner Berta, Korbuly Giza, Vincze Miklós és Ráskai Miksa quartettje Flotora „Márthá”-jából. Egy kis 9—10 éves fiu, Zalay Béla lépett ezután a pódiumra és precízen játszott el egy pár csinos népdalt. Ezután ismét énekszám következett. Korbuly Giza és Bruhuber Mariska énekeltek el Mozart „Didas”-át nagy zajos hatás mellett. A dalárda „Serenád”-ja fejezte be az élvezetes műsort. A hangverseny után tánc következett, melyhez Gyurkovics András szolgáltatta a zenét.

A táncmu'alságon jelen voltak:

Asszonyok: Alacs Jánosné, öz. Boros Béné, Boros Vidáné, báró Bedeusz-Károlyné, Bokor Alajosné, Gebhart Istvánné, Guttmann Samuné, Herzel Bernátné, Krausz Samuné, Kvicsalla Henrikné, Lamich Károlyné, Pareán Jánosné, Rózsa Gézané, Rámor Lajosné, Stocklosza Lajosné, Schauer Jánosné, Simon Károlyné, Ubl Ferencné, Waloerné, Wapli Viktorné, Zollmann Mártonné.

Leányok: Boros Janka, Dóra és Malvin, báró Bedeusz Mici, Brunhuber öz. Guttmann Elza, Hoffmann Aranka, Kadinszky Aranka, Kiss Katinka, Korbuly öz., Leitner öz., Marcsi Teréz, Réthfalvy Etelka, Schauer Magda, Schenk Jolán, Simon Etel, Steingassner Margit, Ubl Ilona, Weigl Hilda, Walder Helén.

(=) A református-bál rendező bizottsága ez uton is felkéri azon hölgyeket, kik a koncertre alakított női énekkarban részvételüket megígérni kegyesek voltak, hogy e hó 8-án, vasárnap délelőtt 10 órakor szervezkedés végett sziveskedjenek megjelenni a Maros-parti polgári leányiskola énektermében.

(=) Nyomdászok estélye. Az aradi nyomdászok szakegyesülete vidám, házias jellegű előadásainak sorozatát kezdi meg ma este nyolc órakor az egyesület Magyar-utcai helyiségében tea-estélyt rendez, amelyet szavalatokból, monológokból és egyéb mulattató dolgokból álló műsor tesz vonzóvá. A műsort tánc követi. Az estélyre a tagok által bevezetett vendégeket szivesen látja a rendezőség.

Ingyen kenyér!

— Ujabb adományok. —

Arad, december 7.

A mai napon 158 korona 43 fillérrel szaporodott az ingyen kenyér céljaira gyűjtött összeg.

Két gyűjtést kaptunk: a Goldzieher Lipót urét és a Schwarcs testvérekét. Az utóbbiak szűk családi körben nyolc koronát szedtek össze. Goldzieher ur pedig egy hosszú listán összeirt adakozóktól 24 korona 30 fillért gyűjtött össze a humánus célra. Mindakét gyűjtés olyan példa, a melyet figyelmébe ajánlunk az emberbarátoknak. Az egyik példát nyujt, hogy otthonunkban, a családi körben ne feledkezzünk meg azokról, a kiknek otthona, családi köre sötét, hideg és kietlen s állandó vendég benne a nyomor. A másik példa arra figyelmeztet, hogy szórakozásunk perceiben, mikor ismerőseinkkel és barátainkkal érintkezünk, mennyi jót gyakorolhatunk minden fáradság nélkül. Senki sem kér aranyakat, mert ki bővelkedik manapság az aranyokban. De néhány fillért adni is jótétemény, hiszen az is jelent legalább egy karéj kenyeret, a mely egy szegény asszonyt vagy beteg gyermeket vált meg a szenvedések szenvedésétől: az éhínségtől.

Kérjük mindazokat, a kik e nemes célra szentelnék szabad idejök egy részét, gyűjtsenek minél nagyobb buzgósággal, hogy a kenyeresboltot minél előbb megnyithassuk.

Egyesek is igen szépen adakoztak a mai napon. Id Gaál Ferenc, Lilienberg Sándor, Herzel Bernát urak és Japáni név alatt egy ur 20—20 koronát, Mairovitz Emilné, öz. Inkei Emilné urhölgyek és Kovács Marcell dr. 10—10 koronát, Pozsgay Lajos dr., Révész Mór dr. 5—5 koronát küldtek az ingyen kenyér céljaira.

A begyűlt összeg kimutatása itt következik:

	Korona
Goldzieher Lipót gyűjtése	24.30
Id. Gaál Ferenc	20.—
Lilienberg Sándor	20.—
Herzel Bernát	20.—
Japáni	20.—
Mairovitz Emilné	10.—
Öz. Inkei Emilné	10.—
Kovács Marcell dr.	10.—
Schwarcs testvérek	8.—
Pozsgay Lajos dr.	5.—
Révész Mór dr.	5.—

Mai gyűjtésünk eredménye ... 152.30

A tavalyi gyűjtés maradványának (209 kor. 47 fil.) kamatja ... 6.13

Összesen 158.43

Hozzáadva a tegnap kimutatott 1225.47

Eddigi összes gyűjtésünk ... 1383.90

Goldzieher Lipót gyűjtése: Vojtek és Weisz, N. N., Hajekné, Domány, B. A., és özv. Krausz Henrikné 1—1 kor., Z. B. 80 fillér, P. K., Hulasch és D. V. 60—60 fillér, Glöck Dezső 50 fillér, N. N., L. S., N. N., Sugar József, N. N., N. B., N. N., X. Y., N. N., Deutsch, Komjáthi, N. N., A. B., R. E., K. I., P. J., I. A. 40—40 fillér, K. G. 30 fillér, Medve drogueria, Szuppi Lajos, N. N., Kovács Lajos, B. I., M. M., H. K., G. I., U. V., N. N., N. N., Drescher József, N. N., N. N., N. N., G. N., Ca. K., Rika, Kocsi Antal, Wadowszky, Pollák V., N. N., N. N., N. N., N. N., B. I., N. Ca., N. N., N. N., W., B. S., Weinberger Jenő, Pritz E., N. N., Bandi 20—20 fillér, P. B., S. I., Grilcz Jozefin, N. N., 10—10 fillér. *Összesen 24 kor. 30 fillér.*

Schwarz testvérek gyűjtése: Schwarz testvérek 5 kor., Schwarz Bandika 1 kor., Schwarz Klárka 1 kor., Schwarz Jenő és Ferike 1 kor., *Összesen 8 korona.*

Az adományokat a kiadóhivatal címére kérjük küldeni.

Gyűjtőívvel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

EGYESÜLETI ELET.

(*) A vándor ipartársaság ma, vasárnap délután 5 órakor tartja összejelését a Vademberhez címzett vendéglőben, melyre az összes tagokat tisztelettel meghívja: *Berán Antal*, elnök

(*) Az aradi alkalmazottak takaréks-, hitel és segélyegylete, mint szövetkezet december 8-án délután 4 órakor a városháza földszinti kistermében a következő napirenddel tart közgyűlést: 1. Az alapszabályoknak az igazgatóság által indítványozandó módosítása. 3. A végleges tisztikar választása. 3. Esetleges indítványok. Ez uton is felkéri az elnökség a szövetkezeti tagokat, hogy ezen közgyűlésen minél számszerűbben szíveskedjenek megjelenni.

(*) Az aradi pincér-egylet tagjait *Kovács* alelnök hétfő délután 3 órára értekezletre hívja össze a Nádor szálloda éttermébe. Az értekezlet tárgya: az egyesület szervezése.

A petrozsényi

bányaszerecsétlenség.

(Öt halott, két sebesült.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 7.

A petrozsényi bányaszerecsétlenség szomorú hírének közelebbi részleteit tudósítónk a következő táviratban ismerteti:

A perillai deákbanya légrobbanása a hó 5-én, csütörtökön reggel háromnegyed hét órakor történt s a szerecsétlenségnek eddig öt halottja és két sebesültje van.

A katasztrófa hírére nyomban a helyszínére sietett *Andreics*, a bánya igazgatója és *Schulek* dr., a bánya főorvosa. Schulek dr. gyorsan hozzáfogott az első orvosi segélyek nyújtásához, a halottakat pedig elszállította; míg *Andreics* igazgató a szerecsétlenség oka és lefolyása iránt puhatolódzott s gyors intézkedéseket tett, hogy a netán bekövetkező további szerecsétlenségeket megakadályozza.

A vizsgálat kiderítette, hogy a robbanás banyaüreg tömegelési munka közben történt, mert *Perloch* André munkás a fejtő műhelyben pipára gyújtott. Ekkor történt a katasztrófa, a melynek halottai a bajt okozó *Perloch* Andrén kívül *Mayer* Mihály, *Héger* Mátvás, *Ábel* Ádám és *Goronya* Juon.

Az igazgatóság szombaton telegrafált Zalahánára *Szeless* Géza bányakerületi főfelügyelőhöz, a ki azonnal leutazott Petrozsénybe, s a tüzetes helyszíni vizsgálaton konstatálta, hogy az igazgatóság szigorú felügyeletet gyakorolt a bányában, a dohányzás nemcsak hogy tilos

volt, hanem a munka megkezdése előtt minden nap újból figyelmeztette a munkásokat a fenyegető szerecsétlenségekre. A munkások továbbá be vannak tanítva a Wolf-féle biztosító lámpák kezelésére s az igazgatóság állandóan nagy figyelmet fordított arra, hogy minden veszedelmet távol tartson.

Ennélfogva az igazgatóságot semmi vád és felelősség nem terheli a szerecsétlenségért, a melyet *Perloch* munkás könnyelműsége idézett elő.

A sebesülteket a petrozsényi kórházban ápolják.

A meginterpellált pénzügyigazgató

(Az adóárverések megszüntetése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 7.

Lapunk tegnapi számában szóvá tettük *Beke* Károly aradi pénzügyigazgatónak azt a drákói intézkedését, melylyel a hátralékos adófizetők fölött megakartta ültetni a dobot.

A városi közigazgatási bizottság ma délutáni ülésén *Mülek* Lajos törvényhatósági bizottsági tag, a pénzügyigazgató havi jelentése alkalmával meginterpellálta a pénzügyigazgatót.

Azt kérdezte *Mülek* Lajos *Beke* Károly pénzügyigazgatótól, igaz-e a lapoknak az a híre, hogy a pénzügyigazgató elrendelte a hátralékos adózók végrehajtását, illetve ingóságaik elárverezését. A dolog rendkívül fontos s megnyugtató választ kér a pénzügyigazgatótól.

Beke Károly pénzügyigazgató azt válaszolta, hogy a lapoknak ez a híre alaptalan. Annyi igaz belőle, hogy ő tényleg járt a város adóügyi osztályában, s felhívta az adóügyi tanácsos figyelmét, hogy a hátralékos adóból, amennyit lehet, hajtsanak be az olyan kése delmező fizetőktől, a hol ingatlan és ingó van lefoglalva, elsősorban pedig az ingókat árverezék el. Azt azonban nem mondta, hogy „kimélet nélkül” foganatosítsák a végrehajtásokat.

Mülek tudomásul vette a pénzügyigazgató választát.

A pénzügyigazgató eme kijelentéséhez volna egy megjegyzésünk. A mi értesülésünk nem volt alaptalan. Bizonyítja ezt az, hogy a város adóügyi osztálya nem ment bele a pénzügyigazgató tervébe és egyetlen egy adóárverést sem foganatosított.

A pénzügyigazgató azt mondotta az adóügyi osztályban, hogy lehetetlen állapot, hogy az idén több legyen az adóhátralék, mint a múlt évben.

Azután az I-ső kerületben kijelölt 45 polgárt és ezek azonnali és kimélet nélküli végrehajtását kérte. Kiemeljük újból, hogy a mi értesülésünk nem volt alaptalan s rosszul tette a pénzügyigazgató, hogy a dolog ódiúmat miránk akarta háritani, ahelyett, hogy beismerte volna tévedését.

Nagy részt koncedálunk neki abból az érdemből, hogy az ő saját szigorú terve nem hajtattott végre. Am ez nem egyéb, mint beismerése a tévedésnek és ezt nem úgy szokták kifejezésre juttatni, hogy a sajtót alaptalan híreszteléssel vádolják.

Ebben a kérdésben nem engedünk, mert nem szoktuk a közönséget alaptalan hírekkel felültetni. Örömmel konstatáljuk azonban, hogy azok az „azonnali és kimélet nélküli” adóvégrehajtások nem történtek meg s így az adóhátralékok újévkor valószínűleg mégis csak magasabbak lesznek a múlt éviéknél.

Dehát inkább legyenek a hátralékok magasabbak, mintsem hogy a szegény polgárok feje alul huzzák ki az utolsó párnát.

HIREK.

Szerelmes a nap a holdba.

— Egy aradi fiatalember öngyilkossága. —

Arad, december 7.

Arad-Gáiban ma egy fiatalember revolverlövessel vetett véget életének. A fiatalember 19 éves volt, az öngyilkosság oka tehát, mint az önként értetődik: szerelem.

Schweiger Ferenc szabósegéd, *Schweiger* Sámuel gáji földbérő fia az öngyilkos. Legutóbb Budapesten dolgozott s ott akadt valami ismeretsége, a melyből szerelmi viszony lett. *Schweiger* azonban megbetegedvén, kórházba vitték s a mikor onnan megtörve és gyöngén kikerült, az édesatyja hazahozatta, hogy lthon pihenjen, a mig teljesen visszanyeri erejét.

A fiu hazajött s azóta atyjának az aradgáji Krivabara-dűlőn levő 5. sz. házában tartózkodott. Testi ereje gyarapodott is, de nem olyan rohamosan, mint ő szeretne volna. *Schweiger* ugyanis alig várta, hogy visszautazhasson Budapestre, a hova delejes erővel vonzotta őt a szeretett leány. Hogy ki legyen ez az ideál, azt még a szülei sem tudhatták meg, mert a fiu levelezett ugyan vele, de minden levelet megsemmisített olvasás után.

Ma reggel *Schweiger* nejevel együtt elment hazulról s a fiu egyedül maradt otthon szolgálójukkal *Lovas* Imrénével, a kivel beszélgetett, s kinek a többi közt ezeket is mondta:

— Ma le akarom löni az egyik kutyánkat.

Lovasné takarított, a fiu pedig néhány sort írt egy papirosszeletre és kiküldte *Lovasné* vizért. Az asszony kiment s pár pillanat múlva lövést hallott. Mindjárt a kert felé sietett, hogy lássa, melyik kutyát lőtte le az urfi. De a kutyáknak — kutya bajuk sem volt.

Erre a szobába sietett, hol oszméletlenül találta a fiatalembert, akinek melléből patakzott a vér. Az asztalon pedig két papirdarab. Az egyikken szüleitől így bucsuzik:

„Isten Önökkel, kedves szüleim! Maradok haszontalan fiuk — Feri.”

U. i. Holttestemet ne boncolják föl és temessenek az anyám mellé.

A másikon a *Szerelmes a nap a holdba* kezdetű dal szövege olvasható. Ez utóbbi cédulán azonban még novemberi dátum van, tehát úgy látszik, hogy *Schweiger* már régebb idő óta foglalkozott az öngyilkosság gondolatával.

Az angolokkal nincsen béke.

— Vélemények a bur háborúról —

Arad, december 7.

A *Petit Bleu* jelenti: Az angolok és a burok között való állítólagos béketárgyalásokról szóló téves hírekkel szemben megbízható forrásból jelenthetjük, hogy sem a burok nem tettek békeajánlatokat Angliának, sem Európában *Krüger* elnök vagy a bur küldöttség vagy *Leyds* dr. vagy valamely más személy nem folytat tárgyalásokat. Epp oly kevéssé áll az, hogy Afrikában a bur tábornokok vagy a két köztársaság kormányainak tagjai indítottak volna tárgyalást.

Másfelől azonban *Krüger* elnök és a burok képviselői mindenkor készek lesznek megvizsgálni minden békeajánlatot, amelyet nekik tesznek, de sohasem anélkül, hogy a két köztársaság vezéreivel vagy kormányuk tagjaival érintkezésbe lépneek és tanácsukat meghallgatnák. Epp oly kevéssé fognak a vezérek vagy a kormányok tagjai Afrikában tárgyalásba bocsátkozni anélkül, hogy a két köztársaság európai képviselőivel érintkezésbe lépneek.

Igaz, hogy harmadik oldalról a burok

európai képviselőinek tanácsokat adtak és felhivatalos ajánlatokat tettek, de ezeket az ajánlatokat, minthogy felelőtlen személyek részéről tettek, sohasem tekintették békeajánlatoknak, annál kevésbé, mert a két köztársaságnak Anglia által való annektálását ajánlották, amit a burok meghódolásnak tekintenek. A burok képviselői erősen buzgalkodnak ügyük védelmében és mindenkor hajlandók lesznek foglalkozni olyan békeajánlatokkal, amelyeket nem a köztársaságok annektálása alapján tesznek nekik.

Hogy miként itélik meg Anglia eljárását tudós, humanus férfiak, arról a következő kis szemle nyújt felvilágosítást.

Egyik lipcsei kiadónak az az egészséges ötlete támadt, hogy több száz német, osztrák svájci tanár véleményét kérje ki a délafrika háborúról.

Hát bizony Anglia a beérkezett véleményeket aligha tenné az ablakába. Azokból közlünk mi is néhányat:

Gartner (Innsbruck): Az anarchisták diadonságvágyból, vagy az emberiségnek javára gyilkolnak fejedelmeket. Sajnálom őket. Az angolok rablásvágyból, válogatott kegyetlenséggel meggyilkolnak egy derék népet. Megvetem őket.

Lossen (Königsberg): A római költő szava: Aurea sacra fames, még sohasem nyert oly szomorú és undorító illusztrációt, mint ebben a háboruban.

Czerny heidelbergi tanár ezt írja: Az angolok rossz lelkiismeretéről tanuskodik az a körülmény is, hogy nem engedik meg, hogy a Vöröskereszt az éhező bur asszonyokat és gyermekeket segítse.

Schulze (Born): Barbárság a te neved Anglia!

Bollermann (Berlin): Csak azt mondhatom hogy szívemből üdvözlöm a burokat és győzelmet kívánok nekik.

Magnus (Boroszló): Az a hadjárat, melyet az angolok a burok ellen folytatnak, beillik a népvándorlás korszakába, de a huszadik században nem egyéb szégyenfoltnál.

Haoffen (Prága): Az angolok a kultúrnapok élén állottak és senkisémet merté volna tölük ezt az állást elvitatni — a háboru előtt.

Weider (Innsbruck): Hogy az oroszlan nem nagylelkű, már rég óta tudjuk, de hogy ily kegyetlen ragadozó állat, csak ebből a háboruból tudjuk meg.

Eiselberg báró (Bécs): Nagyon szomorú, hogy az angolok, akik oly híres emberek által, mint Jenner és Lister, oly sok millió ember életét megmentették, most az évszázad fordulóján néhány ember gaz pénzvágya miatt egy hősiess, szabadságát védelmező, keresztény nép férfit, asszonyait és gyermekeit ellen pusztító hadjáratot folytatnak. Az angolok hadakozása a vad népek barbárságára emlékeztet.

Lehman (Berlin): A burok ellen indított rablóhadjárat oly gyalázatos büntett, amelyre nem találunk elég erős kifejezést.

— **Vilma királynő és férje.** Megirtuk már, hogy *Vilma* németalföldi királynő és férje *Henrik* herceg közt heves összezördülés volt és hogy emiatt a hercegnek párba volt két kamarással. E családi jelenet lefolyásáról a *Havasügyönyökség* a következőket jelenti: A looi kastélyban egy ebéd alkalmával a királynő és férje között hevesebb jelenet és élénk szóváltás támadt. A királynő azon panaszkodott, hogy a herceg nem szentel neki annyi figyelmet, a mennyi őt megilletné és eközben nagyon erős és a hercegre kellemetlenül ha ő szót használt. A herceg *sérül, szinte durva* szóval felelt vissza

felségének. A királynő kamarása, *Van Tets*, figyelmessé tette a herceget illetlen viselkedésére s azt mondta neki, hogy *ugylátszik, nem tudja, kivel beszél.* Erre *Henrik* herceg *párba* hívta ki *Van Tets* kamarását. *Henrik* herceg éppen vadászatról jött vissza, a hol *kelletlenül többlet ivott* és a bor hatása alatt viselkedett oly illetlen módon. E jelenet után azonnal befejezték az ebédet s *Henrik* herceg és *van Tets* kamarás azonnal lementek a kastély udvarára, és ott kardpárba vittek, melyben *Van Tets* veszedelmesen megsebesült. A hercegnek ugyan ebből az alkalomból még egy párba volt egy másik, szintén az udvarhoz tartozó urral, aki szintén megsebesült. Ez az eset a királyok történetében párját ritkítja.

A hercegi férj a holland alkotmány szerint ép olyan alattvalója a királynőnek mint más. Az esetből tehát még felségsértést is lehetett volna konstruálni és máskülönben is beláthatatlan következményei lettek volna. *Ugylátszik*, ez lehetett az oka annak, hogy ugyanaz a *Havasügyönyökség*, amely a hirt világgá röpítette megcáfolta estére a híresztelést ekkép: *Értesülésünk szerint bizonyosnak lehetett tekinteni, hogy a királynő és férje közt a feszült viszony megszűnt.* Szombat óta a királynő megint együtt ebédel a férjével. A királynő gyöngékedése alatt a herceg csak egyszer kereste föl a feleségét, mert az orvosok a betegnek teljes nyugalmat rendeltek el.

— **A német trónörökös nagybeteg.** Bonnból telegrafálják, hogy a német trónörökös gyomorhaj tünetek között súlyosan megbetegedett.

— **A hesseni nagyherceg válópöre,** dacára egyes lapok alításának még nincs kimondva, Mint Darmstadtól írják, a válás kimondására az ottani főtörvényszék egy külön szenátust fog alakítani s a válást a fenforgó okok alapján ezek fogják törvényesen kimondani.

— **Lelkészi jubileum.** *Frint* Lajos, az aradi ág. ev. egyháznak általános tiszteletben álló lelkésze tegnap ünnepelte meg lelkészkedésének *husz éves* jubileumát. *Frint* tisztelői ez alkalommal társas vacsorára jöttek össze a *Milennium*-vendéglő külön termében, ahol a jubiláló lelkész ovációban részesült.

— **Szabad Liceum.** E hó 10 én kedden délután 5 órakor lesz a második felolvasás a felső kereskedelmi iskola dísztermében. *Dani* János mérnök fogja előadni mutatványokkal eredeti képek nyomán: *A bur föld és nép* című dolgozatát. Jegyek kaphatók a főtéri könyvkereskedésekben és a pénztárnál.

— **Előadások a kereskedők körében.** Az *Aradi Kereskedők Köre* e télen tagjai, valamint az érdeklődők részére ismeretterjesztő és szakelőadások ciklusát rendezti, a melyek tárgyai részint az általános műveltség köréből valók, részint a kereskedelem aktuális kérdései lesznek. Az első ily előadást *szombaton*, december 14-én *Somogyi* Gyula dr. felső kereskedelmi iskolai tanár tartja *Deák Ferenczről*, a következő január 11-én *Sugár* Jenő tartja a *kereskedelmi törvény reviziójáról*, főképen a *tisztességtelen verseny* szempontjára való tekintettel, ezután *Fodor* Gyula, az aradi Lloyd-társulat titkára, *Steiner* József kir. mérnök, *Maurer* Károly, az Osztrák-Magyar-Bank tisztviselője, *Faragó* Rezső hírlapíró, *Nagy* Sándor dr. a kör ügyésze, *Somló* Ármán dr. és még többen fognak kéthetenként előadásokat tartani. Az előadásokat a kör dísztermében belépő díjak nélkül tartják meg.

— **A közös hadsereg ruházata.** A közös hadsereg ruházata dolgában az utóbbi időben néhány, ha nem is éppen lényeges, de figyelemreméltó és célszerű újítás történt. Már évek óta sokat panaszkodtak a miatt, hogy katonaság *tábori sikkája* a melegebb időszakban tulajdonképpen nehéz és ezért nem praktikus. Ezen a

bajon most úgy segítettek, hogy a tábori sikkát ezentul könnyebb és finomabb posztóból készítik. Fontos újítás, hogy a lovasság új *nyereg* kap, amelyre teljesen ráillik a nyereg. A gyalogsági *csákót* és a *vadászkalapot* ezentul finomabb nemezből készítik, ami által nemcsak szebbek lesznek, hanem könnyebbek is. Egyéb újítást is terveznek, de egyelőre kipróbálják, vajjon beválnak e. Így már egy esztendővel ezelőtt új formájú *dragonyos-sisak* tettek próbát, de a minta nem igen talált kedvező fogadást a csapatoknál s ezért újabb modellt csináltttak. Az új dragonyos sisak szintén első sorban könnyebb lesz, mint amilyen az eddigi. Azt tervezik továbbá, hogy a lovasság részére *kerek galléros köpönyegeket* csináltatnak. Ezeket a köpönyegeket egyes csapatoknál már egy esztendő óta viselik s az ez alatt az idő alatt szerzett tapasztalatoktól függ, hogy általánosítják-e az új ruhadarabot vagy folytatják a próbát, vagy pedig teljesen elejtik a tervet. Azonkívül kétféle mintájú *karabély-tartóval* tesznek kísérletet. Itt első sorban azt vizsgálják, hogy a tartó olyan legyen, hogy a karabélyt minél gyorsabban le lehessen venni a vállról. Végül megemlítjük, hogy a lovasságnál, tüzérségnél és szekerész-csapatnál azt tervezik, hogy a kardot ezentul ne a diszkabát alatt, hanem a diszkabát, illetve a kabát fölött viseljék.

— **A megyei pénztárnokok sorsa.** A küszöbön levő tisztújításnál érdekes és fontos kérdés a hétrón tárgyalandó törvényjavaslattal szemben, hogy a mostani választásnál vármegei pénztárnokok fognak-e még választatni? Ez a kérdés felvetett a pénzügyi bizottságban is, s a miniszterelnök erre azt válaszolta, hogyha a jövő héten a törvényjavaslatból törvény lesz, akkor *nem lesz pénztárnoki választás.* Ha pedig nem lesz törvény, akkor a választás azokra nézve is megejtetik. A törvényjavaslat egyik szakasza oly értelmű, hogy az már a törvényerőre való emelkedéssel számol. Erre a miniszterelnök kijelentette, hogy amennyiben a jövő héten a javaslat törvényerőre nem emelkednék, ezt a szakaszt megfelelőleg fogja módosítani. Ebből tehát kitűnik, hogy a vármegei pénztárnoki választás tulajdonképpen a levegőben lóg. Képviselőkörökben azt hiszik, hogy miután már 16-án megindulnak a választások, aligha lesz a javaslat addig végleg letárgyalható és szentesíthető.

— **Szabálytalanságok egy jegyzőségénél.** A *silingyiai* körjegyzőségénél különösen az adókezelés körül szabálytalanságoknak jöttek nyomára. Ezért első sorban a járási számvevőt vonták felelőségre, aki a megye közigazgatási-bizottsághoz intézett beadványában kijelentette, hogy ő minden rovincsolásnál nehézményezte a tapasztalt rendtelenségeket, de a járás főszolgabirája *azokat tudomásul nem vette.* Minthogy azonban a járás főszolgabirája azóta megvált állásától, ő felelőségre nem vonható s ezért a közigazgatási bizottság utasította a járási számvevőket, hogy a jövőben ne elégedjenek meg a szabálytalanságok észrevételezésével, hanem gondoskodjanak arról is, hogy a tapasztalt rendtelenségek megtoroltassanak, nehogy a silingyiaihoz hasonló esetek hosszú időn át észrevétel nélkül maradhassanak.

A közigazgatási bizottság ülésén jelen voltak *Urbán* Iván főispán elnök, *Dálnoki-Nagy* Lajos alispán, *Zsilinszky* Róbert gróf, *Takácsy* Sándor dr. *Solymossy* Lajos br., *Nachtnébel* Odón, *Bánbidy* Antal báró, *Schill* József, *Boros* Iván t. főjegyző, *Keresztes* Gyula dr. ügyész, *Varjassy* Arpád kir. tanácsos, *Beke* Károly pénzügyigazgató, *Issekutz* Károly főorvos, *Keller* László főmérnök, *Meszlényi* Antal dr. kir. ügyész, *Nachtnébel* Gyula árv. elnök, *Sorbán* János fő-

ispáni titkár, Faragó István, Darányi János és Mladin Miklós főjegyzők.

— **Erzsébet főhercegnő** — egy aradi cigányhoz. *Rácz-Kiss Jancsi* aradi cigányprimás egy ügyes keringőt szerzett s azt *Erzsébet* főhercegnőnek ajánlotta fel. A primás ma kapta meg az udvarmesteri hivatal levelét, amelyben tudomására hozzák, hogy a főhercegnő szíves örömmel fogadta a neki ajánlott csinos darabot s köszönetének kifejezésével a kiadás költségei fejében tiszteletdíjat küld neki. A levelet *Erzsébet* Mária főhercegnő udvari titkára írta alá, A német szövegű levélen, mely Laxenburgból kelt, a következő pecsét van: „Kammer Ihrer k. und k. Hoheit der durchl. Frau Erzherzogin Elisabeth Marie.

— **A budapesti iskolai botrány.** A lovagutcai főgimnázium botránya ma már a közoktatásügyi miniszteriumot is foglalkoztatja. *Schnabl* dr. igazgató az esetről még tegnap hivatalos jegyzőkönyvet vett fel s ezt átadta *Erődy* Béla főigazgatónak, a ki a jegyzőkönyvet azzal az egyszerű kérelemmel terjesztette fel *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszterhez, hogy rendelje el sürgősen a fegyelmi vizsgálatot. A miniszter végzését valószínűleg még ma meghozza s csak ennek megtörténte után fog megalakulni az a vegyes bizottság, a mely a kínos ügy részleteit veszi majd tárgyalás alá. A fegyelmi bizottságnak *Erődy* Béla tanfelügyő lesz az elnöke, tagja lesz két miniszteriumi tisztviselő, *Schnabl* dr. igazgató és *Tótvölgyi* Elemér dr. a lovagutcai iskola orvosa. *Tótvölgyi* dr. még nem nyújtotta át orvosi látelétét a tanfelügyelőnek; *Schnabl* igazgató jelentésében pedig csak néhány rakoncátlan fiú ütlezéséről van szó. Azt, hogy valamelyik is vérzett volna a veréstől, az igazgató jelentése tagadja. A sajnálatos ügy hőse, *Dietz* Lajos dr. ma is tanít még. Az ugyan bizonyos, hogy felfüggesztik és ismét visszahelyezik valamelyik vidéki iskolához, de természetesen csak akkor, ha a fegyelmi bizottság megkezdi a vizsgálatot. *Dietz* Lajos dr. fiatal ember. Mindössze 28 éves. Alapos képzettségű tanár, unokaöccse *Mágyosi-Dietz* egyetemi professzornak.

— **Urekia meghalt.** Romániának egyik legjelentékenyebb embere, *Urekia* Vazul szenátor, a szenátus alelnöke és volt közoktatásügyi miniszter, ma hatvanhét éves korában hirtelen meghalt Bukarestben. A magyaroknak esküdt ellensége volt és a leghevesebb szenvedelem hangján izgatott ellenünk. A hírhedt ligának ő volt az elnöke és mint ilyen egyre izgatottan hirdette, hogy a magyarok elnyomják a magyarországi románokat. A liga bomlása óta kevesebb hír hallatszott róla, de azóta is, ha arról volt szó, hogy a magyarok ellen beszélhet, sohasem hiányzott. A román szenátus gyásza jeléül elnapolta üléseit.

Urekia, a ki mint történetíró is ismeretes volt, Peatra m. d. városban született 1834-ben egyetemi, bölcsészeti és jogi tanulmányait a párisi és madridi egyetemeken végezte. Visszatérve hazájába, a jászvásári akadémián a román nyelv és irodalom történetének tanítását bízták rá. 1864-ben a közoktatásügyi miniszteriumba hívták s itt igazgató-tanácsossá nevezték ki. 1865-ben ez állással kapcsolatosan a bukaresti felső iskolán ugyancsak a román nyelv és irodalom történetét adta elő. Munkái között legismertebb román irodalomtörténete (1700-ig) s a Kosztin Mironról szóló műve. Mint képviselő s később mint miniszter gyűjtő, hazafias, sőt irredentisztikus szónoklataival tett nagy hatást a románságra. Ő alapította meg a makedón-román egyesületet a makedóniai románok fölségítésére. Midőn a hírhedt liga 1891-ben megalakult, ő lett az elnöke. Majd lemondván, tiszteletbeli elnöke maradt. Ellenzéki korában heves beszédekkel mondott a szenátusban a magyarok ellen.

— **A tigris jelentkezik.** *Balázs* Barna balassa-gyarmati főszolgabíró ma távirathat jelentette a belügyminiszternek, hogy *Nándor* község mellett ma reggel látták az állatseregéből kiszabadult tigrist, amely rendkívül lesóványodott. Egy gazdatiszt rálőtt a tigrisre, mely véresen az erdőbe menekült. A főszolgabíró a belügyminisztertől 120 főnyi katonaság sürgős kirendelését kéri hajtóvadászatra, mert az idevaló nép retteg a pusztító vadállattól.

— **Királyi kegyelem egy aradi rabnak.** A kassai hadbíró *Milányik* Béla iglói 84. gyalog ezredbeli közlegényt halálra ítélte, mert káplárját állítólag megszurta. Tegnap O felsége megkegyelmezett a bakának s a halálos ítéletet más fél évi fogságra változtatta. A kegyelmet táviratban közölte a kassai hadbíró az aradi vár fogház igazgatójával, ki utnak is indította már *Milányikot*, hogy büntetésének hátralévő részét a kassai katonai börtönben töltsse ki.

— **A szegedi államfogház lakói.** Nagy a jövés-menés a szegedi államfogházban. Csak most szabadult ki onnét egy sereg államfogoly s újabban beutaltattak oda a következők: *Lobmayer* Géza joghallgató Budapest, *Szentiványi* Gábor földbirtokos Maros-Solymos, *Herman* Béla nagyváradi joghallgató, *Fráter* Zsigmond szászvárosi bankhivatalnok, *Fernbach* Bálint szontai földbirtokos, *Tóth* Bertalan kolozsvári gyógyszerész, ifj. *Bossány* József szatmári gyógyszerész, *Schliesser* Armin dr. bajai ügyvéd, *Pechartz* István pozsonyi mérnök, *Csillag* Károly dr. szabadkai ügyvéd, *Majorescu* József belényesi joghallgató és *Petrilla* Pál belényesi gyógyszerész.

— **A lederegált poétika.** Akik az idén a gimnázium VII. osztályban megbuknak a poétikából, azokkal hiába ismételtetik meg jövőre a VII. osztályt, mert jövőre az új tanterv életbeléptetésével a VII-ik osztályban már nem tanulnak poétikát, hanem ezt a studiumot egy osztálylyal alacsonyabba helyezik. A szatmári tanári kör felirt a középiskolai tanáregyesülethez és a tanügyi kormányhoz, hogy védje meg a poétikát ebben az átmeneti esztendőben s gondoskodjék arról, hogy a poétikából megbukott diákok a tantermen kívül is megtanulják a poétikát, szóval, hogy egy diák se kerülhesse el a poétáskodást.

— **A munkások könyvtára.** A múlt héten bocsájtotta ki a munkások védegylete Arad közönségéhez felhívását, a melyben alakítandó könyvtára számára könyvbeli adományokat kért. Az eredmény mutatja, hogy az egyesület számításában nem csalódott, s ha az adakozások tovább is így folynak, úgy rövid idő múlva megnyílik Aradon az első népkönyvtár. A Védegylet könyvtára számára eddig hálás köszönettel a következő adományokat vettük:

Edvi-Ilés László 25, *Sófalvi* György 10, *Takács* Vida 2, *Schleifer* Antal 2, *Stojka* József 10, *Virág* Kálmán 4, *Wieser* Aladár 8 kötetet, összesen 56 kötet könyv. Kérjük mindazokat, kiknek van kiselejtezett, olykor padláson ládákban heverő könyve, tegye ezt közkincsé és adja a munkásoknak. Az adományokat kérjük *Czobor* Ottó jegyzőhöz az ujtelepi fiiskolába, vagy *Kölcsey*-utca 2. sz. alá küldeni. A könyvtárat e hó közepén fogják a közhasználatnak átadni. A védegylet elnöksége.

— **Merénylet egy osztrák-magyar konzul ellen.** Konstantinápolyból távirják, hogy november hó 29-én este 8 órakor, Szmirnában *Haller von Hallerburg* osztrák-magyar konzul ellen, midőn az gyanutlanul sétálgatott, a török dohányegyedárúság egyik alkalmazottja oroszva merényletet követett el s egy revolverlövéllyel nyakán megsebesítette. Az alkonzult rögtön lakására vitték, ahol az orvosok konstatálták, hogy a seb nem halálos, de gondos ápolást igényel. Az osztrák-magyar konzul a török hatóságoknál rögtön jelentést tett és szigorú megtorlást követelt. A vizsgálat folyamán a merénylő, kit

rögtön le is tartóztattak, azzal védekezett, hogy az alkonzult *dohánycsempészek* nézte.

— **A színész névjegye.** A színész névjegyével valami körmönfont gazember házalt előkelő uraknál. Hogy milyen kompromittáló volt ez a házalás, bizonyítják a névjegy hátára írt következő sorok:

Kis pénzbeli zavarban vagyok,
szíveskedjék 80 koronát kölcsönözni.

A másik oldalon pedig ott ékeskedett a színész neve, amely elég jól hangzik:

Kápolnai Irén.

Előkelő urak, akik tisztelői a Népazinház kedves tagjának, sietve küldték a harminc koronákat a levélírónak, aki mint fentebb mondtuk, valami körmönfont gazember lehet. A színész most, hogy rájött a nevével való rut visszaélésre, jelentést tett a rendőrségnél az ismeretlen szélhámos ellen, aki ki tudja, hány harminc koronákat tett már e család révén zsebre. Ime ez a színész névjegyének története.

— **A kieli hasfölmetszőt elfogták.** A kiról rémes történeteket hordott széjjel nap-nap után a telegráf, a kieli hasfölmetszőt végre sikerült elfogni. S a mi az eset szenzációját még jobban emeli, a hasfölmetsző nem is valami közönséges ember, hanem egy *Jastrow* nevű lengyel festő. *Jastrow* utóbbi időben elzüllött és iszákos lett. Mániaja miatt számos nőt gyilkolt meg.

— **Az aradi fogház lakói.** Az aradi törvénytörés fogházában *Messlényi* Antal dr. ügyész kimutatása szerint a múlt hónapban összesen 118 egyén volt elzárva, és pedig 101 férfi, 12 nő. Ezek közül 99 jogerősen elítélve, 4 felebezés alatt, 10 pedig vizsgálati fogságban. A foglyok közül 6 beteg, a többi egészséges, Munkával foglalkozik 24 rab, akik egy hónap alatt 51 korona 50 fillért kerestek.

— **Választási botrányok Szabadkán.** Szabadkán, mint tudósítók telegrafálja, nagy botrányok közepette folyt le a mai városi képviselőválasztás. A polgárelenes párt mintegy ötven ház ablakait beverte és *Mattievics* választási elnököt inzultussal fenyegette, úgy, hogy az elnök csak két század katonaság és lovasrendőrök fedezete mellett vonulhatott lakásáig, a hol most is őrzik. A botrányok rendezője, *Miksis* városi képviselő ellen távirati följelentést intéztek a belügyminiszterhez.

— **Kovács Sámuel síremléke.** A Királyhágon túl még élénken emlékeznek *Kerekes* Sámuelre, a marosvásárhelyi tanárra. Mint tanár és lap-szerkesztő nagy lelkiismeretességgel működött. Országos hírt szerzett azonban azzal, hogy minden lehető alkalommal felköszöntőt mondott, még pedig versben. Allítólag *Rákosi* Viktor mondta volna egyszer neki Kolozsvárott egy ilyen rigmusos felköszöntőre:

Kerekes Sámuel,
En téged bámuel . . .

Kerekes Sámuel már régen nem gyártja rigmusait, pihen már a temetőben. Marosvásárhely polgársága azonban nem felejtette el: síremléket állított neki. E hónap 15-én leplezik le ünnepiesen a síremléket.

— **Hirtelen elhunyt képviselőjelölt.** *Rákosi* Gyula, az albert-irszai takaréknévtár igazgatója, aki az alsó dabasi kerületben *Halász* Zsigmondal szemben függetlenségi programmal lépett fel, tegnap este a fővárosban hirtelen elhunyt. *Rákosi* tegnap utazott fel Budapestre, hogy több dolgát elintézzze. Az *Adria*-szállóban szállt meg. Amikor tegnap este a pincér a szobába nyitott, az igazgatót a diványon fekve, holtan találta. A holttestét a törvénytörési orvostani

intézetbe vitték. Valószínű, hogy szívszóhlődés ölte meg.

— **Magyar repülőgép a hollandi hadseregben.** Nagyváradról írják, hogy *Virág József feketevirágos* lakos repülő gépet talált fel, amely a bécsi katonai körök elismerését is kivívta. *Virág* többször járt Bécsben ez ügyben a hadügyminiszternél s most a *hollandi* kormány hívatta magához. A magyar feltaláló már elutazott Hollandiába.

— **Füst és hamu.** Most tette közzé a dohányjövődék igazgatósága ez év kilenc hónapjában elfogyasztott dohányfélék kimutatását. Az érdekes kimutatásból közöljük a következőket. Szivarkából elkelt az év első kilenc hónapjában kevés híján nyolcszáznegyvenhét millió; (nyolcvanhét millióval több, mint tavaly szeptember végeig;) szivarból ugyanez idő alatt elkelt körülbelül háromszáznyolcvanöt millió, pipadohányból elkelt ötszáznegyvenkilencezer kilogramm és négyszázkilenc millió csomag, burnótból végül elkelt harmincháromezer kilogramm, (ezer kilogrammál kevesebb mint tavaly). — Mindezt a sokféle dohánytermékért pedig kapott az állam összesen hetvenhét és fél millió koronát, ami a tavalyi végösszeghez képest egy millió négyszáz ezer koronányi emelkedést jelent. Ha kilenc hónap emestatistikáját az arány szerint egy évre kiszámítjuk, úgy Magyarországon egy év alatt több mint száz millió koronát füstölnek el.

— **Jótekonyság.** A szegénytanulók konyhájában a héten a következő adományokat vették: *Tagányi Gusztávné* 20 kgr. lisztet, *Jakabffy Zoltánné* 11 kgr. zsirt, *Dr. Tisch Mór* 15 koszoru vereshagymát, *Eles Arminné* 100 kgr. burgonyát és 25 kgr. babot. A nemes lelkű adakozók fogadják ee uton is köszönetemet özv. *Hauser Károlyné* ezredesné, egyes elnök.

— **Halálra árverelt földmives.** Megdőbbsentő esetről telegrafál nagyváradai tudósítónk. *Bihari István belényes-ujlaki* földmiveshez beköszöntött a legkellemesebb vendég, a *végrehajtó* s mikor két sértését ki akarta hajtani az udvarból, a gazda annyira elkéseredett, hogy villát ragadott és megrohanta a végrehajtót. A végrehajtó csendőrököt hivatott s minthogy *Bihari* haragja ekkor sem csillapodott, az egyik csendőr fegyverével három szurást ejtett rajta. A szegény földmives másfél órai szenvedés után meghalt.

— **Az ipartestületi előljáróság ülése.** Az aradi ipartestület előljárósága hétfőn, e hó 9-én d. u. 5 órakor rendes havi ülését fogja tartani a következő társasággal: 1. Az elnök előterjesztései. 2. Előző gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása s hitelesítése. 3. November havi jelentések és számadások ösmertetése. 4. Az iparigazolvány tulajdonosok közötti változások. 5. A kereskedelmi miniszter leirata az építő ipar gyakorlása tárgyában. 6. Ugyanannak leirata az aradi árucarnok ügyében. 7. Ugyanannak leirata a sütő ipar szabályozása érdekében. 8. Ugyanannak leirata a bognároknak piaci árulása érdekében. 9. Előterjesztés az iparos tanoncoknak templomba járatása ügyében. 10. Indítványok. 11. Szabadítások.

— **A legrövidebb levél.** Ismeretes azon legrövidebb levél, melyet *Ciceró*ra, a híres római szónokra fognak reá. Egyik ismerőse azt kérdezte, vajon menjen-e bizonyos római Kukutyinba és *Ciceró* a világ legrövidebb levelével válaszolt reá. Egyetlenegy betűt írt: „I” (a mi magyarul annyit tesz: menj!) — Két ezer évig ez volt a legrövidebb levél, de most egy francia elszedte tőle a dicsőség pálmáját. Egy párisi ur ugyanis levelet kapott bizonyos vidéki barátjától, melyben semmi egyéb sem volt, csak egy kérdőjel: (?). Ez azt jelentette, hogy *mi újság?* A párisi válaszul egy üres papiroslapot küldött. Ennek az volt a jelentése, hogy *semmi*. A szellemes francia most már nyugodtan alhatik. Őt már nem fogja fölülmulni soha senki; mert ennél rövidebb levelet írni nem lehet.

— **Inspekción hölgyek.** A szegény tanulók konyhájában a jövő heten felügyelnek özv. *Salay Béláné*, *Tagányi Istvánné*, *Lipthay Györgyné* urnók, *Kertay Ilma* és *Varjassy Elza* urhölgyek.

— **Pályadíj regénycíme.** Minden regényíró tudja, hogy ha regényének jó címet talált, úgy az félsikert jelent. Egy londoni lap most egy regényt közöl s pályadíjat tűz ki annak, aki a *legjobb címet* adja a regénynek.

— **Adományok a népkonyháknak.** Az elmúlt héten a következő nemeslelkű emberbarátok voltak szivesek a népkonyha javára adományokat küldeni: *Neuman Daniel* és *Neje* 50 koronát, *Herskovitz Lajos* (Marosillye), *Deutsch Benó* (Belényes) és *Schwarcs Jenó* (Szeged), alkalmi gyűjtésük folytán 17 korona, 72 fillér, *Bing Vilmos* 20 kor., *Keller Izsóné*, *Bácskai Béla*, özv. *Istvánsyné*, özv. *Steinitzer Pálné* 10—10 kor., *Mandl Mór* 10 koszoru hagymát, zöldséget, egy üveg szegedi paprikát, *Eles Arminné* 109 kgr. burgonyát, *Meszer Ede* 1 zsák krumplit, *Vajda Lajosné* 1 zsák krumplit, 1 zsák zöldséget, *Lamberger Lajosné* 4 kgr. lekvart, 5 kgr. lencsét, 5 kgr. diót. A nagylelkű adakozók fogadják hálás köszönetünket. A népkonyha bizottság elnöke. — A népkonyhában e héten felügyelni sziveskednek: *Basch Simonné*, *Révész Adolfné* és *Fischer Irén* urnók.

— **Jótekonyság.** A siketnéma iskola részére a következő emberbarátok küldtek be adományokat a polgármesteri hivatalba: *Szarvas község* 40 kor., a *békes-csabai takarékpénztár* 10 kor., *Weisz Sándor* 20 kor., a *békes-csabai termény- és áruáraktár részvénytársaság* 10 kor., *ifj. Czeiler István* 6 kor., *Tedeschy Viktor* 2 kor., *Bácskay Béla dr.* 4 kor., *Brück Gyula dr.* 6 kor., *Weisz Gábor* (Nagyvárad) 2 kor., *Bárany David* (Mezőhegyes) 2 kor., *Bihar-megye közpórháza* (Nagyvárad) 3 kor. 50-fillér, *Perl Janka* (Pankota) 6 kor., *Czinczar Adolf* (Gyula) 2 kor., *Mezei Béla* (Apatelek) 10 kor., az aradi világiási és eróatviteli részvénytársaság 6 kor. és *Braun Mór* (Gyula) 4 kor. Mindezekért a nemeslelkű adományokért ezen a helyen is hálás köszönetet fejezi ki a felügyelő-bizottság elnöksége.

— **A Zoltán féle csukamajolaj kedvező hatásáról** a leghíresebb orvosok igen elismerőleg nyilatkoznak, mert köz tudomásu dolog, hogy teljesen szagtalan és izneltűli, erősítő és tápszert, úgy felnőttek mint gyermekek részére. Nagyon kívánatos, hogy meghonosodjék nálunk is az az angol szokás, hogy gyermekeink 2—3 éves koruktól *Zoltán-féle csukamajolaj*at igyanak, miáltal a scrophulotikus bántalom kifejlődése meggátolható. A gyermekeket erőteljessé csak e szer neveli. *Főraktár Zoltán Béla* gyógyszerháza, *Budapest*en

— **Uj fényképkirakat** A Főtéren most rendezte be *Honisch L. István* udvari fényképész fényképkirakatát. Az izléseesen berendezett kirakatnak, melyben *Honisch* fényképész sikerült fényképfelvételei láthatók, állandóan nagy néző közönsége van.

— **A helybeli és vidéki vevő-közönség** becses figyelmébe ajánljuk a szolid ismert *Adler Lajos* női- és férfi-divat üzletét, hol a karácsonyi idényre külön osztály rendeztetett be, leszállított árakkal, hol minden alkalmas ajándék-cikkek kaphatók, úgy mint: egy ruha disszel, már 108 krajcártól, egy tucat zsebkendő 65 krajcártól, egy kötény már 21 krajcártól stb. minden más cikkekben is, valamint maradék eladás.

— **Köszönetnyilvánítás.** A városi árvák részére felállítandó karácsonyfara a következő urnók és urak voltak kegyesek adakozni:

Urbán Ivánné, br. *Banbidy Antalné*, özv. *Nikodem Jánosné* és *Neumann Testvérek* 10—10 koronát; özv. *Andrényi Károlyné* 6 koronát; *Assael H.* és *fia*, *Frick Józsefné*, *Hoffmann Antalné* és *Vásárhelyi Lászlóné* 5—5 koronát; *Herman Gyuláné* és *Vetsey Jenóné* 4—4 koronát; özv. *Boros Béniné*, dr. *Fabián Lajosné* és *Hegedűs Lászlóné* 3—3 koronát; *Abrai Lajosné*, *Barabás Julia*, dr. *Bogdán Virgílné*, *Domonkos Lajosné*, *Fenyves Dezsóné*, dr. *Fényes Kalmánné*, *Fischer Irén*, *Halmay Andorné*, *Hász Sándorné*, *Hász Sándor*, *Henrich Sándorné*, dr. *Issekutz Lászlóné*, dr. *Keresztes Gyuláné*, dr. *Marschal Lajosné*, dr. *Marschal Lajos*, *Mayer Miksáné*, *Millig Józsefné*, *N. N.*, *Oravetz Miklós*né, *Reicher Károlyné*, *Reicher Ferencné*, dr. *Tisch Mór*né, *Tiszti Lajosné*, dr. *Vajda Istvánné*, *Varjassy Ilona*, *Virágh Lajosné*, és *Vörös Vidorné* 2—2 koronát; *Boros Anna*, *Margit* és *Emma* 1 kor. 20 fillért *Bogdán Emici*, *Vilmi* és *Máldi* 1 koronát; *Simay Istvánné*, *Steiner Borbála*, *Schuszter Ödön*, dr. *Vas Sándor* 1—1 koronát. Hálás köszönet a kegyes adakozóknak. *Urbán* ig. vál. elnök. *Balázs Ferenc* árvaház-igazgató.

— **T. üzletfeleink szives tudomására** hozzuk, hogy *Révész Nandor* könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Budapest főváros elsőrangú szállodája** az *Angol királynő szálló* (Deák Ferenc-utca 1) melyet különös figyelmébe ajánlunk a fővárosba utazó közönségnek. A szálló tulajdonosa: *Palkovics Ede* — mint értesülünk — jutányos árkedvezményben részesíti vendégeit.

— **x— A vigéc törvény** kijátszása élénken foglalkoztatja a közvéleményt, a közönség a törvény kijátszását meggátolhatja, ha karácsonyi ajándéktárgyak beszerzésénél *Weinberger Ferenc* arany- ezüst-óra ékszerüzletéhez (Arad, Központi-Szálloda) fordul.

— **x— Kassovitz Fülöp** bécsi ruhanagykereskedő, az aradi üzletét felosztatja, ennél fogva a készletben levő árukat meglepő olcsón lehet beszerezni fenti cégnek *Andrássy-tér* 9 szám alatti nagy áruüzletében.

— **x— A közönség szives figyelmét** felhívjuk városunk egyik legrégebb és modern berendezésű asztalosmunkák gyárára. *Varga József* butorgyáros, városunk ezen régi és köztiszteltetben álló polgárának tulajdona ezen telep, ahol kész butorok is nagy választékban kaphatók. *Varga József* az egyetlen aradi iparos, ki a párisi világkiállításon az I. oszt. ezüst érmet nyerte. Jó hírneve még a magasabb körökben is ismert, mert gróf *Zselénszki* budapesti paloláját, *ujfalusi kastélyát* is izléseesen ő butorozta be.

Egy község fegyverben.

(Ostromállapot Derecskén.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 7

Biharvármegye egyik legnépesebb községéből, *Derecskéről* kapjuk a hírt, mely arról ad számot, hogy *Derecskén* hetek óta valóságos ostromállapot uralkodik. A község lakossága éjjelnappal fegyverben áll, az utcákon csendőrorjáratok cirkálnak s este 5 órán tul minden gyanus embert igazolásra szólítanak fel. A község lakosságának meg van tiltva, hogy este vagy éjjel az utcán járjon, annyira nincs az ember élete biztonságban.

A régi betyárvilág romantikus idejéhez hasonló állapotnak az előzményei a következők:

Még a mult hó folyamán történt, mikor a községben a földosztás munkáját megkezdtek, hogy a község három módos gazdája ellen mérenyletet követtek el.

Egyik este *Szeplaky Ferencz* és *Uray Gyula* gazdákra löttek reá ablakon keresztül, a másik este pedig *Gombos Pétert* löttek meg, a mint úgy alkonyat táján az udvarra kiment.

A község lakosságát valósággal páni félelem fogta el s növelte ezt még az is, hogy sokan kaptak azok közül, a kik a földosztásban érdekelve voltak, olyan levelet, a melyben életüket fenyegették.

A főszolgabíró intézkedésére a kilenc főből álló csendőrorst megszaporították, ezenkívül öt községi rendőrt s egy rendőrbiztost is alkalmaztak, de mindennek semmi eredménye sem volt. A nyomozást eközben szakadatlanul és fokozott buzgalommal folytatták, azonban hiába, mert a tettesek csak nem kerültek kézre. A fenyegetések pedig újra ismétlődtek.

A főszolgabíró kérésére ekkor a margittai csendőr-parancsnok *harminc csendőrt* küldött a községbe, ezenkívül katonaság kiküldését is parancsolta.

A csendőrök éjjelnappal fegyverben állanak. Mindenütt az utcákon kettős őrjáratok cirkálnak, egy csapat pedig sorra veszi a házakat. Mindenütt házkutatást tartanak, hogy a bűnjelleg megkerüljenek.

Kihirdették aztán a lakosságnak, hogy tartózkodjék az utcán való járkálástól. Este hét órakor minden üzlet a korcsmákkal együtt bezáratnak. Délután 5 órától kezdve megszorítják az őrjáratokat s minden embert, a ki az utcára lép, igazolásra szólítanak fel.

Igy megyen ez már napok óta és minden eredmény nélkül. A csendőrség egy embert letartóztatott, kit az a gyanu terhel, hogy tudomása van a merényléről, de az sem tett vallomást. A vizsgálat eddig csupán azt derítette ki, hogy a községben *éjjelenként titkos összejöveteleket* tartottak, melyek a tagosítók el len irányultak.

Arad a múlt hóban.

— A polgármester jelentése. —

Arad, december 7.

Az 1901. évi november hóra vonatkozó jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni:

(Közegészség, népesedés.)

A közegészségi állapot megtartotta az előző havi kielégítő irányzatot. A betegülések, különösen a fertőző kórfarmak nem szaporodtak; az összes halálozás 2-vel csökkent, a városi illetőségűeké pedig 7 esettel emelkedett. Az újszülöttek száma az elhaltakét 45-el haladta meg. A hurutos légzőszervi betegülések mutatkoztak legnagyobb számban; sűrűn mutatkozott azonban a gümökör s a csusz is. A heveny ragályos, járványos betegülések gyérültek. Bejelentve volt a vörheny 8 esettel; a typhus 4-el, a torokgyík és a kanyaró 2—2 esettel s végül a báránymiló 6 esettel. A trachomás betegek száma volt október hó végén 13, szaporodott 1, gyógyult 2, maradt 12, a kórházban kezeltetik 7, idegen 6.

Elhalt összesen 102 egyén, 51 férfi, 51 nő az elhaltak között helybeli 94, idegen 8. Bal esetet következtében meghalt 1, halva született 6. A városi lakosság halálozási évi aránya 1000:20.9. A megyei közkórházban ápolatott 429 egyén, az izraliták kórházában ápolatott 8, összesen 437; ezek közül gyógyult 142, javult 59, meghalt 16. Az ápoltak között helybeli illetőségű volt 58.

A népesedési viszonyokban változás nem állott elő. Élve született 139 gyermek, 72 fiu, 67 leány; törvényes 103, törvénytelen 23. A születések évi aránya 1000:30.9. Házasság kötött 49.

(Közrendészet.)

A személy- és vagyonbiztonság nagyobb mérvű bűnesetek által megzavarva nem volt. A 89 esetben felmerült kisebb tolvajlás tettesei 68 esetben kinyomoztattak.

A kihágási bíróságnál október hóról elintézetlen maradt 139 ügy, november hóban befolyt 803, ebből elintézés alatt állott összesen 442, ebből elintéztetett 814, tárgyalás alatt maradt 128. Letartóztatott, részben előállított 161 egyén, ezek közül elítéltetett 12, a bíróságnak átadatott 1. Kiutasított 43. A kapitányi hivatal hatáskörébe tartozó kisebb kihágásiügy tárgyalatott és elintéztetett 12. Letartóztatva volt 202 egyén, eltoloncoltatott 48. A bejelentési hivatalnál bejelentett 1808 beköltözés és 1446 kiköltözés. Bejelentés mulasztásért büntettetett 69 egyén. Bejelentetett s nyilvántartásba vétetett 794 cseléd és 202 gyárimunkás.

A vendéglőkben szállva volt 1450 utas. A szolgálati viszonyból eredő panasz tárgyalatott 42, büntettetett 8 cseléd.

(Vége következik.)

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, december 7.

Déltőzsde. Buzakínalat mérsékelt, a vételkedv tartózkodó. Szilárd irányzat mellett 20,000 métermázsza került forgalomba, szilárdan tartott áron (2¼ fillérrel drágább árak mellett.) Egyéb gabonanevek kedvezők. Időjárás hidg.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprillisa	8.73—8.74
Rozs 1902. áprillisa	7.37—7.38
Zab 1902. áprillisa	7.57—7.58
Tengeri 1902. májusra	5.59—5.60
Repce 1902. augusztusra	11.75—11.80

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprillisa	8.69—8.70
Rozs 1902. áprillisa	7.34—7.35
Zab 1902. áprillisa	7.54—7.55
Tengeri 1902. májusra	5.57—5.58
Repce 1902. augusztusra	11.75—11.85

Államsorsjegyek

a december hó 12-iki huzásra darabonként
4 koronáért kaphatók.

Huzás

december 18. és 19-én.

4000 nyeremény.

Főnyeremény

1,000.000 korona.

VÉTELSORSJEGYEK

a IX. sorsjáték II. osztályára

nagy számválasztékban

Wallfisch bankházában,

kaphatók.

A második osztályra való megújítás

december hó 12-éig

eszközleendő.

1775

Megújítási árak:

Egy 1/1	2. osztályu sorsjegy	20 kor. — fil.
Egy 1/2	2. osztályu sorsjegy	10 kor. — fil.
Egy 1/4	2. osztályu sorsjegy	5 kor. — fil.
Egy 1/8	2. osztályu sorsjegy	2 kor. 50 fil.

Második osztályu

VÉTELSORSJEGYEK

a következő árak mellett kaphatók:

Egy 1/1	2. osztályu sorsjegy	32 kor. — fil.
Egy 1/2	2. osztályu sorsjegy	16 kor. — fil.
Egy 1/4	2. osztályu sorsjegy	8 kor. — fil.
Egy 1/8	2. osztályu sorsjegy	4 kor. — fil.

A II. osztály főnyereménye

70,000 korona.

WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-üzletében Arad.

Atzél Péter-utca 1. szám.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye.

ALAPITTATOTT 1875. ÉVBEN.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek

Megyei és városi telefon: 129-ik szám.

Főnyeremény

1,000.000 korona.

4000 nyeremény.

Huzás

december 18. és 19-én.

Államsorsjegyek

a december hó 12-iki huzásra darabonként
4 koronáért kaphatók.

VAROS ES MEGYE.

Folytatólagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1901. évi december hó 11. napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

14. Az igazoló választmány jelentése a f. évi november 17-én megválasztott törvényh. bizotts. tagoknak igazolása tárgyában. 15. Müller Károly bizottsági tagnak indítványa a tisztviselők munka ügyköreinek helyes beosztása és egyszerűsítése céljából kiküldött bizottsági kiegészítése iránt. 16. Pénztárvizsgálati jegyzőkönyv. 17. Helyettes polgármester jelentése a siketnéma iskola tulajdonát képző földtehermentesítési kötvény szelvényeinek beváltása tárgyában. 18. U. annak előterjesztése Hodacsak Samu rendőrtizedes nyugdíjaztatása iránt. 19. A nyugdíj bizottság jelentése Körmendi Nagy Mihály nyugdíjaztatása tárgyában. 20. A tanács jelentése az előre nem látható kiadások fedezésére felvett összegzen felül mutatkozó több kiadás mikénti fedezése tárgyában. 21. U. a. jelentése a m. kir. pénzügyigazgatóság által f. évi október és november hónapokban elő és leirt állami adóknak megfelelő községi adó elő és leírása tárgyában. 22. U. a. jelentése Karapáncs György, Kohn Ignátz, Csheer János, Bakó János, Harcigán Vazul, Kovács Mihály, Schneider Ferenc, Csehi László, Szerb Antal, Heim Janos, Damján József, Golschmidt Mihály, Kohn Aron, által emelt új épületek községi adómentessége tárgyában. 23. Leszkai András és Zilahy Gyula kérvénye a városi színházak iránt kötött szerződésnek 1902. évi március 25-től Zilahy Gyulára való átruházása iránt. 24. A gazdasági széknek javaslata a városházán a polgármesteri lakásnak a hivatalos helyiségekhez való csatolása iránt. 25. Az aradi casino egyetn-k kérvénye a várostól bérelt lakáshelybiztosítékának letétele alul való felmentése iránt. 26. Veres Antal és Veres Antalné kérvénye földbérlet átruházása és biztosítékra nézve telekőnyvi elsőbbségi engedély adása iránt. 27. A tanács jelentése Szirmay és Neubaer céggel a volt Mittelmann-féle gyártelepen levő moslék szárító épület anyagainak és Barca Abellel a szeszraktár és kovácsműhely anyagai iránt kötött szerződések jóváhagyása tárgyában. 28. A tanács jelentése Neuman testvérek céggel a Gizella tér 8. sz. telekhez eső 237. négyszögöl terület adás vétele iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában. 29. U. a. Jovanov Todorral a versenytéri 1—46 számú 21—350/110 hold, és Szimulov M. klóssal a gulya legelőbeli 58 sz. 5 hold, továbbá a nagylegelőbeli 74 és 75 sz. 5—5 hold föld bérlete iránt kötött szerződések jóváhagyása tárgyában. 30. A tanács jelentése a város részére 1902. évben szükséges papírneműek, vasanyagok, fenyő és tölgyfa szállítása iránt tartott árlejtések eredményéről. 31. Barca Abel felebbezése 427 korona 40 fillér utalványozása iránti kérvényét elutasító 19782/1901. számú tanácsi végzés megváltoztatása tárgyában. 32. A tanács jelentése a városi szegények házában elhelyezett egyének részére 1902. évben szükséges kenyér szállítása iránt tartott árlejtés eredményéről. 33. Az 1902. évi légszész naptár megállapítása. 34. A nmélt. m. kir. belügyminiszterium intézvénye, mely szerint az Arad sz. kir. városi színházat segélyét 1902 évtől kezdődőleg évi 8000 koronában állapítja meg. Arad, 1901. évi december 7. Kiadta: *Institutoris Kálmán s. k., főjegyző.*

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS.

— Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Földesi Lipót kereskedő *Budapest* (Museum-körut 8.); Veisz Sándor kereskedő *Miskolcz*; Bródy Ernő kereskedő *Borsód-M.-Keresztes*; Fuszgänger Gyula kereskedő *Késmárk*; Haas Rudolf hej. kereskedő *Brassó*.

REGENY-CSARNOK.

A karvalyok vére.

— Regény két kötetben. —

Irtá: **Theuriet André.**

[66]

(Polytatás.)

Simon Mangars roppant kényelmetlenül érezte magát, s tompán nyöszörgött a kíméletlen csapások alatt. Arcát biborpir futotta el, fülei zúgtak. Érezte, hogy el van veszve, s kétségbeesett taglejtésekkel igyekezett tiltakozni. Ugyvédjének nagy erőlködésébe került megakadályozni, hogy az ügyész szavába ne vágjon. Szemel kidüledtek, ajkai vonaglottak, idegei rángatóztak.

Az ügyész nem is hederített áldozatának kinjaira, s tovább folytatta kéréseket a vádbeszédjéért.

— És ezt az embert halmozta el az állam feje kegyeivel, kiáltotta, s mellén a becsületrend szalagját viseli! De a népszavazat kormánya sokkal inkább barátja a munkásosztálynak, hogysem sokáig tévútra engedné magát vezetni egy kalandor által, ki a porok és a munkások vérének kiszívta. A kormány elkergeti őt minden állásából, hová méltatlanul helyezte, nem engedi, hogy tovább is pellengérré állítsa s nyilvánosan megfosztja állásától, kitüntetésétől. S ha e hamis hirnevének vége lesz, ha e csalókéony kép a boszúigazság lehelletére szétfoszlik, akkor fog csak kiviláglani, hogy mennyi gyalázatosság, romlottság van azon átkozott helyen fölhalmozva, melyet Mangars-banknak neveznek!

Az ügyész leült, Mangars, mintha rugón ült volna, meg'ordult, s beszélni akart. — Elnök ur, kezdé rekedt hangon, uraim... én tiltakozom...

Kezével homlokához kapott; azt gondolták, hogy elhagyta emlékezete; azután néhány szagatott szót hebegett, megtántorodott, s visszarojgott a padra.

— Orvost! hamar egy orvost! kiáltott Célestin Tiffeneau.

A közönség közt nagy zavar keletkezett; a nők megrémültek, hogy a vonagló s félig elájult bankárt láthassák, kit Tiffeneau és Etienne támogattak, vittek a tanúk ajtaja felé. Az elnök az ítélet kihirdetését két nappal elhalasztotta s az ülést felfüggeszté. A kitarult ajtókon a közönség lassan, tompa morajjal vonult ki s a palota előtt elterülő téren széjjel oszoltak.

A teremben egy orvos is volt; a folyosóra futott, hova a bankárt vitték. Célestin Mangars mellényét kigombolta, s nyakravalóját kikapcsolta. Az orvos nyilatkozatára, hogy a beteget haladéktalanul lakására kell szállítani, az udvarból egy hányt-vetett saraglyát hoztak s a bankárt rá akarták tenni. Mangars felnyitá szeméit, megpillantá a saraglyát, kíváncsian megtapogatta, s visszaemlékezni igyekezett... De elhomályosuló elméjében csak önmaga tűnt föl a régi kőműves képében: emlékezetében azon időben képzelte magát, mikor az épület állványokon szokott mászkálni, s a saraglya megpillantáshoz egy rémitő és eszméje tárlat. Révedező szemekkel tekintett a körülötte állókra, s fejszoválya nyögé:

— Leestem, leestem!

Az est védelme alatt Célestin és Etienne kíséretében két ember vitte lakására. A dolgozó szoba egy vonalban volt az előcsarnokkal, s az orvos rendeletére, kit a betegség menete csodálkozásba ejtett, egy rögtönzött ágyra helyezték. Az orvos rendelvényt akart írni... De hiába írt a halál gyorsabb volt nála. Az öreg inga-óra még nem ütötte el a hetet tompa gyászhangjával, mikor Etienne fölkiáltott, mire az orvos félbe hagyta a rendelvényt, irását. Mangars a derékaljon vonaglott; szeméi fia szemével találkoztak; mind a két kezét fölemelte, s szeméit különös szin futotta el.

— Leestem! ismétlé, leestem!

Valóban, lebukott, hogy soha többé ne keljen föl!

— A gutaütés szinte vilámgyorsan érte. mormolá az orvos, összehajtva a rendelvényt; vége van...

— Igen, vége van! A barátságtalan, sőtét tekintetű szoba most az egyszer olyan látogató

előtt nyílt meg, ki semmi könyörgésre nem hallgat, — olyan látogató érkezett, kinek megjelenésére minden elnémul. Az óra ingája nem fogja többé megszakítani a bankár áldozatának könyörgését, az ócska függönyök, poros falszönyegek nem fognak többé könyörtelen fenyegetéseket, kétségbeesett siránkozást hallani. Vége van! A saint clémentini boltosok aggodalom nélkül nézhetnek a hónap végén esedékes fizetések elé! a parosztok békében vehetik gabonájukat. — Simon Mangars meghalt.

(Polytatás következik.)

Kerpel Izsó

50,000 kötetes

kölcsön-könyvtárába

Aradon, **Átél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)**

Telefon-szám: 407.

A következő újdonságok érkeztek:

Jókai: Egertivó asszonyosiv, **Herczeg:** Pogányok. **Mikszáth:** Régi szekér, fakó hám, Fekete kakas, A szelistei asszonyok, **Pataky:** A parti rablók, Urvény, Az utolsó betyár, **Gorkij:** Csudra Makar, **Szabados:** Leányok, asszonyok, **Eötvös Károly:** Emlékezések, Magyar alakok, **Beniczky:** Mindenáron, Hanna, Az első nyom, **Ohnet:** A könnyüvéreiek, Stockton: Pomona utilevelei, X. Szüzek a vásáron, Brieux: A vörös talár, Sz. I.: Elsülyedt lelkek, Almanach 1902. Donászy: Szigetvár, May: A puskás bur, Koltai: M. szab. harcok vezére, Eckstein: Isk. kalodában, Abonyi: Három vitéz m. baka stb.

Nemeth: Viebig: Die Rosenkranz jungfer, Heiberg: Fast am ein Nichts, Meggede: Von zarter Hand, Tranfil Max: D. Welt hinter den Coulissen, Bernhard M.: In treue fest, Forstenheim: Der Zauberring, K. Essenther: Der echte Ring, Kavangh: Johannes Dorrien, Wothe A.: Und doch, Suse, Warum, Ragna, Knut Hamsun: Die Stimme des Herzens, Edwards: Stefan Lawrence, Collins: Armadale, In meiner Jugend, Dewall: Der schöne Lehmann, Lesneur: Slavische Leidenschaft, Kaviar-Kalender 1887-1901., Balles-trem: Aus d. Rumpelkammer, Amors Missethaten, Stettenheim: Ein lustig Buch, Bülow: Im Hexenring, Marsch: Die Todtenhand, Wachenhusen: Gesch. e Schönheit, Der Backfisch, Tinseau: Versiegelte Lippen, Steinau: Tausendschön, Spätgen: Plainair, des Amerikaners Wort, Georgy: Lotte Bach's Hochzeitsreise, Hackländer: Im Damencoupé, Vanderé: Drei Blumen der Wachlust.

Franciaiban: Zola, Masson, Gyp, Ohnet, stb.-től újdonságok.

Angolban: Twain, Ouida, Braddon, Broughton, Wells, Collins stb. legújabb művei.

Havi-kölcsöndíj: 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

A tanuló ifjúságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

A könyvek ujak és tiszták.

Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és tetszés szerinti mennyiségben kaphatják a legújabb és legérdekesebb műveket.

A magyar, német, francia és pótyjegyzékek megjelentek és ingyen kaphatók.

A legszebb diszmunkák, u. m.

Arany, Vörösmarty, Marlitt, Vas Gereben, Eötvös összes művei. **Szilágyi:** Magyar nemzet története, az „Olcsó könyvtár“ összes számai és sok egyéb kapható egy óriási könyvtár vétele folytán **bámulatos olcsó árakon** ugyane czég Andrassy-tér 20. sz. alatti könyvkereskedésében.

Előnyös alkalmi vételek hangjegyekben; minden zenemű-újdonság kapható.

Naponta képes levelező-lap újdonságok.

Telefon 325.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— December 7. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300-400 kilogramm sulyban — fillérig. Flatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 93 — 94 fillérig. Flatal közép páronként 251-320 kilogramm sulyban 91 — 92 fillérig. Flatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 91 — 92 fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Közép páronként 250-320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Sertéslétszám. December hó 4. napján volt készlet 34,320 darab, december hó 5. napján felhajtott 719 darab, december hó 5. napján elszállított 1087 darab, december hó 6. napján maradt készletben 33,952 darab. Üzlet: Változatlan.

Városi színház.

Vasárnap, 1901. évi december hó 8-án:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árkakkal:

A Sasok.

Vígjáték 3 felvonásban. Irtá: Guthl S. és Rakosi V.

SZEMÉLYEK:

Forray Gábor László Gy.	Bukics Julián Rubos A.
Lenke, neje . Angyal Ilka.	Lola . . . . . Komlósy I.
Sas Barnabás Mezei Péter.	Lányi . . . . . Réti István.
Sas Ferenc . Palágyi L.	Balla Pál . . . . . Giréth K.
Sas Viktor . Nemes S.	Maxi . . . . . Garai Ilona.

Kezdete 8 és fél órakor.

Bérlét 69. sz.

Páratlan.

Este 7 órakor, rendes árkakkal:

A postásfiú.

Operette 5 képbén. Szövegét írták: James T. Tanner és Alfred Murray. Fordították: Salgó Ernő és Mérei (Merkl) Adolf. Zenéjét szerették: Ivan Caryll és Lionel Monckton.

SZEMÉLYEK:

Hooker pasa Fenyéri Mór.	Punchestown Kalocsa R.
Cosmos bey . Giréth K.	Bang Tommy Rubos A.
Clive Kadnor Nemes S.	Naylor . . . . . Arkosy V.
Pott kapitány Polgár S.	Mistress Bang Felhő Rézi.
De Fleury gróf Palágyi L.	Daisy Dapple Arkosyné.
Stockfish . . Réti István.	Gascolgne . . . . . Boda Ferenc.
Tudor Pyke . László Gy.	Róza . . . . . Komlósy I.
Nóra . . . . . Haidt Margit.	Dragoman . . . . . Bánáthy E.

Kezdete 7 órakor.

NAPIREND.

December 8. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Mária fogantatása. — Protestáns naptár: Mária fogantatása. — Görög-keleti naptár (november 25.): Katalin. — A nap kél 7 óra 20 perckor, nyugszik 3 óra 51 perckor. — A hold kél 4 óra 37 perckor, nyugszik 2 óra 28 perckor.

December 9. Hétfő. Róm. kath. naptár: Aranka. — Protestáns naptár: Aranka. — Görög-keleti naptár (november 26.): Alip. — A nap kél 7 óra 21 perckor, nyugszik 3 óra 52 perckor. — A hold kél 5 óra 34 perckor, nyugszik 2 óra 57 perckor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 772.2 milliméter, délután 2 órakor 771.2 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor 0° — 2.5. délután 2 órakor 0° + 1.4 — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 3, délután 2 órakor D. 2. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor felborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm. **Időjelzés.** A központi meteorológiai intézetnek Arad-ra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, hideg, később enyhébb.

Szabadegysarok emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 9 óratól délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-múzeum helyisége mellett ülés-terem.

December 8. Az aradi első temetkezési-egylet rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városház.) — Az aradi asztalosok egyrészenek értekezlete délelőtt 10 órakor (Ipartestület.) — Az aradi alkalmozottak takarékos, hitel- és segély-egylet mint szövetkezet közgyűlése délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

December 10. A Kölcsey-egyesület főelőadás-estélye délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

December 11. Városi közgyűlés délután 4 órakor. — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület táncos egybekötött társasvacsorája (Millennium külön terme.)

December 15. Az Oratorium-egylet és a Filharmonikusok hangversenye (Fehér kereszt.) — Az aradmegyei közönségi és körjegyzők egyletének választmányi ülése délelőtt 9 órakor, évi közgyűlése délelőtt 11 órakor (Megyeháza.)

December 21. A makói urli-kasszino kalikó-bálja.

Január 4. Református-bál (Fehér Kereszt.)

Január 5. Az aradi könyvnyomdászok egyletének alkarcos-bálja (Fehér Kereszt.)

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árfu- és értéktőzsdén.

Budapest, december 7.

Magyar aranyárjádék 40/0	118.50
Magyar koronajárjádék 40/0	94.—
Magyar arany 41/20/0	121.25
Magyar ezüst 41/20/0	100.25
Magyar keleti vasut	118.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar italmegváltási kötvény	100.10
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	175.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	146.60
Oszták papíráradék	98.50
Oszták járadék ezüst	98.50
Oszták járadék arany	118.90
Koronajárjádék	95.75
1860-iki államsorsjegyek	140.50
Oszták-magyar bankrészvény	1605.—
Magyar hitelbank részvény	664.50
Oszták hitelbank részvény	654.—
Oszták-magyar államvasut	652.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.04
Német birodalmi márka	117.—
London	239.35
Páris	95.20

NYILTTÉR.*

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Naponta d. e. 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Vidéki uradalom részére gazdasági könyvvezetőt, aki a német nyelvben jártas és szakmáját önállóan betölteni képes.
Vidéki rőfös nagykereskedés részére a könyvitelben, a magyar, német, román s lehetőleg a szerb nyelvben is jártas 24—28 éves szakképzett segédet.
Vidéki kisebb városban, rövidúru kereskedés részére szakképzett ügyes fiatal segédet.
Vidéki fűszer- és vegyesáru üzlet részére a magyar és román nyelvben jártas, fiatal segédet.
Vidéki rőfös-vas- és vegyesáruüzlet részére a magyar és román nyelvben jártas, szerény igényű fiatal segédet.
Vidéki férfiruha kereskedésben ügyes, a magyar-német- és román nyelvben jártas fiatal segédet.
Vidéki fűszerkereskedés részére a román nyelvben jártas fiatal segédet.

Ajánlunk:

Aradi elsőrendű fűszer- és csomagekereskedésben működött, a könyvitelben is jártas, szakképzett, intelligens fiatal segédet, azonnali belépésre.
Önálló gyakorlattal bíró, a női- és férfi divatáru, valamint a norinbergi-szakban teljesen jártas óvadékképes, szakképzett segédet, lehetőleg üzletvezetői állásra.
Irodai állásra a könyvitelben és levelezésben jártas női alkalmazottat.
A női divatáru szakmában jártas, intelligens ügyes, fiatal ember, aki már helyben alkalmazva volt, szerény igényekkel.
Fűszer- és vasáru szakmában több fiatal, ügyes, románul tudó segédet.
Esti foglalkozásra, gyakorlott, szakképzett könyvelőt és levelezőt.
A vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor, titkár, Keppich Zsigmond, igazgató.

Főmolnár,

ki a vám és hengerörlésnél több éven át önállóan működött és erről jó bizonyítványokkal bír, azonnali alkalmazást talál a

pankotai gőzmalomban.

Kaufmann Ignác,

Pankotán.

ALAPITTATOTT 1850.

DITMAR R. Budapest

cs. és kir. udv. szállító

legújabb szerkezetű, szabaddalmazott villamos szalon, ebédlő, kávéház és vendéglői

csillárai

Gebhart J. és Fia

Aradon, Andrassy-tér 16.

kaphatók.

Ugyanott nagyválaszték található: ebédlő, tea, kávé és mocca-készletekből. — Minden egyéb az üveg-, porcellán- és lámpa-szakmába vágó használati- és dísz-tárgyakból.

Legújabb!!

„Kaiser“ zinn-edények.

Christofle ezüst evőeszközök.

Berndorf alpaca-áruk.

Telefon-szám: 210.

437

Borivóknak, kik a bort savanyúvízzel szedve, retik vegyíteni, mindenképpen...

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

SÁVANYÚVÍZ

ajánlat: E víz közbiztonságát a bor sárvát és az italnak kellemes kellemetes, ingerítő mellékhatást ad, annakéül, hogy azt felhátró szedend.

419

Világhírű

orosz karaván
tea-fajok.

POPOFF K. & C. testvérek,

MOSZKVA.

Több európai udvar szállítója.

Legfinomabb fajok,

eredeti csomagokban

ARAD és KÖRNYÉKÉN

csak

VOJTEK és WEISZ

gyógyszer- és nagykereskedőknél kapható

ARADON.

Telefon 373. szám.

Házhoz szállít

100 kilogr. I. o. fűtőkőszent 3 kor. — fil.
I. o. fűtőkőszent 4 kor. 40 fil.
I. o. faszenet . . . 4 kor. 40 fil.
Vágott fát . . . . 1 kor. 80 fil.

Arban.

Hartmann Samu

Boros Beni-tér 1.

A szükséges tüzelőanyag levelezőlapon is megrendelhető.

Krausz Paulin

első és legnagyobb

aradi kölcsönkönyvtára,

Deák Ferenc-utca 2. sz.

Az őszi idény beálltával van szerencsém a t. olvasóközönségnek

50,000 kötetből álló
kölcsönkönyvtáram

használatát felajánlani.

Kölcsönkönyvtáram a magyar, német, francia és angol szépirodalom minden jelesebb termekét tartalmazza. — a mai napig kiegészítve.

Minden újdonság megjelenésekor azonnal több példányban kapható!

Előfizetési árak havonként 1 kor. 20 fill.

vagy egyes kötetenként 8 fill.

A tanulóifjúság részére 1 kor. — fill.

vagy egyes kötetenként 6 fill.

Újdonságok!

Mikszáth: Régi szekér, fakó hám, Herceg Ferenc: Pogányok. Arianna: Idegenek közt; Benitzkyné: Gyöngysorok, Minden áron, Uri hajlamok, Hanna, Késő bánat. Herczeg F.: Arianna. Cherbulez: St. Maure kisasszony Malonyai: Az a számár Domokos. Pekár Gyula: Livio főhadnagy, Trater, A pompás herceg. Ohnet: A könyvnyűverűek. Gárdonyi: Egri csillagok. Theuriet: Gyötört szívek. Bródi S.: Arva leányok. Tolstoj: Chopin preludje. Tóth Béla: Vasárnapok, A boldogasszony dervise. Göre Gábor: A pesti ur, Bolygás a nagy világban. Mirbeau: Egy szobaleány naplója. Salgo: A bűn. Ambrus Z.: Giroflé és Girofla, Zola: A munka, stb.

Németben: Manteuffel: Jone, Zur linken Hand. Marriot: Mit der Tousur, Moderne Menschen. Maupassant: Ein Abentheuer in Paris stb. Megede: Pélicie, Unter Zigeunern. Mirbeau: Der Garten der Qualen, Tagebuch einer Kammerjungfer. Mac Nordau: Doctor Kehn, Neera, Lydia. Ompheda: Eysen, Die Radlerin, Die sieben Gernogg. Prevost: Lea, Eine glückliche Ehe, Revanche, Flirt, Unter uns Mädchen stb. Schobert: Die Brillanten der Herzogin. Werder: Sonntagskinder stb.

Franciában: Mirbeau: Le calvsire, Le journal d'une femme de chambre. Edmond Rostand: L'aiglon, Cyrano de Bergerac. Zola Travail. Ohnet George: La ténébreuse, Au fond du gouffre. Gyp: Totote, Trep de Chic, La fee sur rise. Prevost: La confession d'un amant stb.

Angolban: Mrs Alexander: A missing Hero. Ouida: Street dust. Mathers: Becky, stb.

Ugyanitt minden magyar, német, francia és angol divattlap és folyóirat előfizethető! Egyes számok külön is kaphatók! Képes levelezőlapok irásai választékban!

Fiatal könyvkihordó kerestetik.

Kiváló (letelelt):

Krausz Paulin,

kölcsönkönyvtára,
könyv- és papírkereskedése.

Városi és megyei
telephon 150. sz.

Ifj. Czeiler István

Városi és megyei
telephon 150. sz.

fa-árak gyára Aradon, Pöltenberg Ernő utca 7., 8., 9. sz.

I. Gőzfűrész áruk:

Deszkák, padlók és gerendák
tölgy, bükk, dió stb. kemény-
fa nemekből 5 mm. vastagságtól
feljebb.

**Méret szerinti megren-
deléseket is elfogadok.**

Mindenemű keményfa rönköket veszek.

II. Épület asztalosság:

Ajtók, ablakok, padozat
és **parkett** gyors és nagybani
gyártása.

Különlegesség saját gyárt-
mányu **gördülő ablak faredő-
nyökben** (rolók).

**Portallé és modern bolt-
berendezések gyára** stb.

III. Gépeken való fakidolgozások, u. m.:

Fűrészelés (gerenda, palló s
deszka vágások; valamint **kanya-
ritások** (schweifolás, decoupirozás)
gyalulás (egyengetés és vastagság-
ból) **hornyolás** (keelés) **furás,**
vésés és csapolás olesó árban
darab vagy munka-óra szerint szá-
mitva. 1173

Cserépszárító keretek raktáron.

Zálogtárgyak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönség-
nek ezennel tudtul adni, hogy úgy az

≡ **ékszerek,** ≡

mint az

≡ **ingóságok** ≡

f. é. december hó 12-én
(csütörtökön)

délelőtt 8 órakor a tekintetes városi
kapitányi hivatal egy tisztviselője jelen-
létében üzlethelyiségemben Kossuth-
utca 12. sz. azon

1901. szeptember és október hóban lejárt
zálogtárgyak, melyek a mai napig
sem meg nem hosszabbítottak, sem
ki nem váltottak, a legtöbbet ígérőnek
készpénzfizetés mellett el fognak adni.

1646

Weisz Dávid.

Védekezés a fagy ellen!

¶ vizvezeték befagy!

A csövek széjjel repednek,
a kloset csészék összetörnek,
ha a t. háztulajdonosok ideje
korán nem védekeznek ez ellen.

A fagy elleni védekezésre
egyedül a

Natron-carbon kályhák

alkalmasak.

Kályhák és égető anyag kap-
ható 1687

BERGMANN ERICH

mórnök, vizvezetési és csatornázási vállalkozónál

ARAD, (Viztorony).

Eladó

50 éve fenálló élénk forgalmu vendéglő!

mely áll: nyári helyiség, befásított nagy udvar, szeletli
és tekepályával, téli helyiség 3 szobából, lakás 2 szoba,
konyha, éléskamara, nagy borpinczéből, szilárdan épült
jó karban levő ház, betegség miatt

örök áron eladó.

Bővebbet özv. Knapp Károlyné tulajdonosnénál, Fá-
czán-utca 7. szám. 1146

Gyomorbetegeknek!

Mindazoknak, kik meghülés vagy a gyomor túlterhelése nehezen emészthető, nagyon me-
leg, vagy nagyon hideg ételök avagy rendetlen életmód által gyomorbetegségben, u. m.:

**gyomorhurut, gyomorgöres, gyomorfájás, nehéz
emésztés vagy elnyálkásodásban**

szenvednek, egy házi szer ajánlatuk, melynek kitűnő hatása már évek óta kipróbálva
van. És ez a

HUBERT ULLRICH-féle gyökér bor.

E gyökérbor kitűnő, gyógyképesnek elismert gyökérből, jó
borral van készítve, erősíti és élénkíti az ember emésztési
szervezetét, a gyökérbor elhárítja az emésztési zava okat és
elősegíti az új egészséges vér képzését.

A gyökérbort kellő időben használva, a gyomorbajt már csirában elfojtja. Nem
szabadna tehát annak használatával kezeni. Észleletek, mint **fejfájás, fejbűfűgés,**
gyomorgöres, felfuvalkodás, rosszullét hányással, melyek **űdűt**
gyomorbajoknál mindig gyakrabban lépnek föl, számtalanszor már néhányszor
ívás után meggyógyultak.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei mint **szo-
matlanság, kolkfájdalom, szivdobogás,
hoidai betegség** a gyökérbor által gyorsan eltávolíthatók. A gyökérbor megszü-
nteti az **étvágytalanságot** és könnyű székeles által eltávolítja a gyomor és belek-
ben felszaporodott idegen anyagokat.

Sovány, sápadt arczzint, vérhiányt,

erőtlenséget, leg többnyire rossz emésztés, esetleg vérképzés és a

máj beteges állapota okozza. **Étvágytalanságnál,**
ideges bágyadságnál és kedélyeltompultságnál, valamint gyakori fej-
fájás, **álmatlan áljelek** következtében sok ember lassan elpusztul. **Gyökérbor**
a gyengült életérőnek friss erőt ad. — Gyökérbor gerjeszti az étvágyat elő-
segíti az emésztést és toplálkozást, gyorsítja az anyagcserét és vérképzést, megnyug-
tatja a feleslegzett idegeket és új életkedvet ad. Számos elismert és hálalrat bizonyítja
ezt. — **Gyökérbor kapható üvegekben 4 frt 1.50 és frt 2.—** a gyógyszerárak-
ban Arad, Kis-Szt-Miklós, Glogovác, Ó-Pécska, Német Szt-Péter, Székesul, Var-
jas, Monostor, Vinga, Orozifalva, Fibi, Guttenbrunn, Mária-Radna, Lippa, Kovaszinoz, Világos,
Ágria, Ternova, Tauoz, Nádas, Pankota, Zaránd, Komlós, Ó-Szt-Anna, Új-Szt-Anna, Kurtios,
Simánd, Szt-Márton, Mácsa, Kevormes, Kunágota, Tornyá, Battonya, Szemlak, Perjámos,
Sándorháza, Pécsak, Knez, Billed, Bogaras, N.-Jéosa, Gyertyámos, Kis-Becskek, Új-Besse-
nyő, Szt-András, Gyarmata, Temes-Rékás, Topoloveoz, Józseffalva, Bellnoz, Lugos, Kizdia,
Buttyin, Bokszeg, Boros-Jenő, Csermő, Kis-Jenő, Sikió, Székudvar, Elek, Kotegyháza, Gyula,
Új-Kigyós, Apáczs, Megyes-Bodzás, Mező-Kovácsaháza, Tót-Komlós, Orosháza, Mezőhagyas,
Pityaros, Csánád-Palota, Nagylak, Egres, Szerb-Szt-Péter, Hatzföld, Lovrin, Nagy-Kikinda,
Szakálháza, Mehala, Békés-Craba, Temesvár stb. valamint minden nagyobb és kisebb
helyen Magyarországnak és az összes ausztria-magyarországi városok gyógyszerár-
taiban.

FÖLDES KELEMEN és **HAJÓS ÁRPÁD** urak gyógyszerésztárai Aradon, 3 és több
üveget eredeti Arad Ausztria-Magyarország bármely helyére küldenek gyökérborsaimat
üvegekben.

Óvakodjunk utánzatoktól! 1407

Kérjük határozottan

HUBERT ULLRICH-FÉLE GYÓGYFÜBORT.

Nagy választék flu- és gyermek-ruhákban.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

Hazai angol és-francia gyapjuszövetek
nagy raktára:

Mértékszerinti rendelések

férfi-szabó

Aradon, Vörösmarty-utca 1. szám.

saját műhelyemben készíttetnek a legújabb divat
szerint, kifogástalan csinos kivitelben.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felső- és télikabátok, ulsterek, bundák és köpenyek.

Készlet állandóan mindenféle szörme-árakban.

1146

Katonai, egyenruhák magyar díszruhák!

A pécsi mosott kovács-szén egyedüli kizárólagos
raktára Aradon.

Krizsán János

ARADON, Nagyvárad-ut 12. sz. a.

Telefon 336. sz.

Ajánlja dusan felszerelt **kovács-, kő- és fa-szén,**
valamint **tüzifa-raktárát** a következő árak mellett:

Legjobb minőségű **pécsi mosott kovács-szén** 100
kilónként házhoz szállítva **4 kor.**

Legjobb minőségű **szalon kőszén.** 1559

Legjobb minőségű **pirszén** (koks.)

Legjobb minőségű tisztára rostált **bükkfa faszén**
100 kilónként házhoz szállítva **4 korona 40 fillér.**

Aprított tüzifa 100 kilónként házhoz szállítva **1 kor.**
80 fillér.

Raktáron tartok mindennemű legjobb minőségű tüzifat,
s azt a legjutányosabb árak mellett árusítom.

Tüzifat kívánatra házhoz szállítom 4 méterenkint **1 kor.**

80 fillérért.

Vidéki megrendelőknek a szén az aradi vasúti állomásra
díjmentesen szállítom.

A n. é. közönség b. rendelé-eit várva, maradtam tisztelettel

Krizsán János.

A Rozsnyay-féle

Vasas china-bor

a legkiválóbb szer, vérszegénység, sápadtság, és az ezek
ből származó bajok ellen. Vasat és chinát nagy mennyi-
ségben tartalmaz, és ezért az ő szere ilyenemű készitme-
nyek között a legjobb hatása.

Kellemes ízénél fogva igen könnyen bevehető. Üvege
2 kor. 40 fillér.

A ROZSNYAY-féle

Pepsin-bor

a legkellemesebb és legjobb szer étvágytalanság, gyomor-
gyengeség, rossz emésztés ellen. Hatása igen nagy. Az ét-
vágyat rendkívül fokozza, és az emésztést kiváló módon
elősegíti. Üvege 2 kor. 40 fillér.

A téli idő beálltával ajánlom kitűnő minőségű

chinai teámat

kis doboz 75 fillér, nagy doboz 1 kor. 50 fillér.

Jamaica-Rum

rendkívül finom, zamatos minőség. Kiválóan kiadó. 1/2 literes
üveg 2 kor. 50 fillér, nagy üveg 4 korona.

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszer-tárában

Aradon, Szabadság-tér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely
az elvesztett erőt újra meghozza.
Próbacsomagot s egy száz oldalas köny-
vet postán, jól becsomagolva, ingyen
kapják mindazok, a kik érte irnak.
Ez a leghámulatraméltóbb csoda-orvos-
ság, mely megmentett ezeket, a kik
fiatalkori kihágások folytán nemi ba-
jokban, szifiliszben, valamint elveszi-
tett férfierőben szenvednek. Ez okból
elhatározta az intézet, hogy egy in-
gyen csomag orvosságot magyarázó
könyvvel együtt mindenkinek ingyen
küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj
otthon gyógyítható, s mindazok, a kik
a fiatalkori kihágásokból származó ne-
mi bajokban, szellemi elgyöngülésben,
vagy krónikus bajokban szenvednek,
otthon gyógyíthatják magukat. Ez a
gyógyszer közvetlenül azokra a szer-
vekre hat, a hol a megerősödés szük-
séges csodálatos eredménnyel gyó-
gyítja az évek óta tartó betegségeket.
Óreg, fiatal egyaránt írhat a Staat
Medical Institutnak az alant jelzett
cízímre, a honnan a csomagot rögtön
elküldik. Az intézet leginkább azokat
akarja megmenteni, a kik kezelés
céljából az otthonukat nem hagyhat-
ják el. A próbacsomag megmutatja,
hogy mily könnyen kigyógyíthatók eb-
ből a rettenetes bajból otthon. Az in-
tézet kivételt nem tesz. Mindenki ír-
hat érte bárholonnan magyarul, mire
titoktartás mellett postafordultva egy
ingyen csomag orvosságot kap ma-
gyarázó könyvvel együtt. Irjon még
ma. A csomag oly szépen be van cso-
magolva, hogy a tartalmát senki sem
fogja megtudni. A levelet így kell
címezni: State Medical Institute 49,
Elektron Building, Fort Wayne, Ind
Amerika. A levelek mindig bermente-
sitendők. 1841

K

Elvem: Nagy forgalmat olcsó és szolid árak mellett elérni.

arácsonyi vásár

minden verseny nélkül

olcsó árak!

nagy raktáram miatt úgy az összes finomabb cikkek mint a különben is olcsóbb áruk
mind alkalmi, leszállított árakban lesznek eladva.

2000 méter flanell és barchet maradékok fél árban kaphatók.

Occassio!

1 szép női batiszt kötény 27 krajczár.
1 szép divatos flanell blouse 95 krajczár.
1 méter jó mosó barchet 19 krajczár.
1 méter dupla széles Loden 48 krajczár.
1 pár jó téli keztyü 25 krajczár.

3 pár amerikai női vagy férfi harisnya csak 1 forint. 1 vég szepességi vászon 5 frt 50 krajczár.

HOFFMANN SÁNDOR

Divatáruháza Arad,

Városi és megyei telefon szám 10.

a „Fecské”-hez, színházépület.

Vidékre mintákat pontosan küldök.

Áruim jáságáért kezeséget
vállalok!

Nagy raktár

szőnyegek, ágyterítők és függönyökben.

Mosóbársnyok 75 kr.

Földes-féle „MARGIT” créme és szappanok raktára.

Óh jaj!

Megfojt ez az atkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Khudy József, Ring Lajos, Rozsnyay Matyas özv., Rosvány György, Tábor Gyula, Vojtek Kálmán gyógyszertárakban és Vojtek és Weisz drogeriáikban.
 Gyorokon: Masznyik Dániel gyógyszertárban.
 Magy.-Pécskán: Mike József gyógyszertárban.
 Ó-Pécskán: Rokszin János gyógyszertárban.
 Simándon: Csiky Lukács gyógyszertárban.
 Szikszón: Fűrédy Ede gyógyszertárban.

H i r d e t m é n y.

A mezőhegyesi ménesben

f. évi decz. hó 15-én reggel 9 órakor

mintegy 50 darab számfeletti

3 éves herélt ló

árverés útján

eladatni fog.

Ménesparancsnokság.

1705

Vérszegénység, sápadtság, idegyengeség

ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknél

az

Kellemes ízű! Umbertó Nem keserű!

China-vasbor.

Az Umbertó-bor China és vasat, a két leghathatósabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kellemesen adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízénél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngélkedők és lábadozók ne mulasszák el egyszeri kísérlettel meggyőződni a kiváló gyógybor hatásáról. — Az **Umberto** China-vasbor egyszersmind gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknél egyellen étvágygerjesztő és kitünően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesitem, hogy Umbertó china vasborra betegemmel, különösen idegyengeknél, neurastheniában szenvedőknél meglepő jó hatással volt.

Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel
Dr. Zápory Nándor.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten.
Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez”
Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

*****

1901. KARÁCSONY! 1901.

KOSSAK JÓZSEF

császár és kir. udvari fényképész

ARADON, Templom-utca 2. szám.

Ajánlja mint legalkalmasabb karácsonyi ajándékot saját műintézetében készülő utolérhetetlen kivitelű

nagyításait

a legtisztább Platin-tónusban bármily elavult kép után, valamint mindennemű

szinezett képek

Aquarell, Pastel és olajfestékben. 1698

Művészileg összeállított családi Tabloukat és csoportokat.

Állandó kiállítás az üzlet bejáratában.

Szíves karácsonyi megrendelések mielőbb kéretnek.

*****

A legszebb női kabátok

és

legújabb gallérok

legolcsóbban

egyedül csakis

Wormser Antal

női divat, kézmű és confekció áru üzletében

kapható

ARADON,

Lázár Vilmos és Deák Ferencz-utca sarkán

(a Földes-palotában.) 1531

4 frt 34

egy finom üveg-készlet, mely 41 darabból áll, és pedig: 12 vizes pohár, 12 boros pohár, 6 likör pohár, 1 vizes üveg, 1 boros üveg, 1 likör-üveg, 6 kompót-tányér, 1 kompót-tál, 1 csemege-állvány, összesen 41 drb.

6 frt 45

egy hat személynek való ételkészlet, legfinomabb karlsbadi porcelánból, festett és aranyozott díszítéssel, mely 28 darabból áll és pedig: 6 lapos-tányér, 6 leves-tányér, 6 csemege-tányér, 1 levestál fedéllel, 1 pecsenyétál, 1 főzeléktál, 1 salátatál, 1 tésztatál, 1 saucetál, 1 sauce-alja, 1 só-tartó, összesen 28 drb.

3 frt 95

egy legfinomabb valódi karlsbadi virágos és aranyozott kávé vagy teakészlet, mely 15 darabból áll, és pedig: 1 kávé- vagy teakanna, 1 tejeskanna, 1 cukortartó fődéllel, 6 csésze, 6 tányér, összesen 15 drb. Meg nem felelő tárgyak visszavételnek és a pénz visszakiüldetik. Ládáért 60 kr. számítatik. Megrendelések utánvét mellett az utolsó vasúti állomás megjelölésével eszközöketnek.

Szabó Albert

üveg, porcellán és lámpa raktára

Arad, Atzél Péter-utca I. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

KNEFFEL KAROLY és FIA

Arad,

Andrássy-tér

14. szám.

1108

TELEFON

139. sz.

100 kiló

elsőrendű, darabos

bükk-faszén

bérmentve házhoz szállítva

2 frt 20 kr.

Alapító év 1850.

Sürgöny cím: Krispin terem.

Telefon sz. 35.

Krispin József

Arad.

Hangszerek, kölcsönkönyvtár hangjegykereskedése,

Deák Ferencz-utca 28. szám.

Legnagyobb választék.

Zongorajavítások és hangolás. Havonkénti bérbeadás jutányos árak részletfizetés mellett is.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegyértékű és zsermentes készítmény a...

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szünteti a székélyt, pattanást, bőrtörést (míresser) és minden más bőrbajot. Kiszimítja a pórcsöket és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üdítő hatású arczszínt kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamiltások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyének másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csak oly készítményeket elfogadni, melyek címeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nmeltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget csak az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálati bizonyítja, higgyant, ólomot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Arca 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arozvíz 50 kr., fogszappan 50 krajozár.

Üres tégelyek vissza nem vételnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyéseti laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

A CSODA MIKROSKOP

melyből a chicagói világiállításán több mint 2 1/2 millió adatott el, most nálam

csak K. 2.40

csékely árért (K. 2.40 előleges beküldése után bérmentve, 40 fillérrel több utánvét mellett) kapható. E csoda mikroszkop előnye, hogy minden tárgyat körülbelül 1000-szer nagyobbítva lehet látni, tehát porszemek és a szem által ki nem vehető állatok oly nagyoknak látszanak, mint az aranybogarok. Nélkülözhetetlen fűvészet és zoologia tanításánál és egy reg kívánt háztartási szerkezet, mely által minden tápanyag megvizsgálható megállapítható, hogy hamis, valamint a husnál a borsóka létezése. A vízben élő bacillusok, melyek tiszta szemmel ki nem vehetők, vígan uszkálni látjuk. Azonkívül rövidlátóknak mint loupe a legkisebb betűk olvasására is alkalmas. — Jobb mikroszkop 2500-szoros nagyobbítással beleértve több oly esettel és object üveggel csinos szekrényekben csak K. 5 — Használati utasítás mellékeltek. — Igen finom távosövek, igen nagy távolságra használhatók, achromatikai üvegekkel, 3 kihuzattal, sárgarézből, elegáns dobozban csak K. 5. — Szétküldés: 1335

A. FEITH, Wien, V.2 Matzleinsdorferstrasse 76.

A nmeltóságú belügyminiszterium 81945/1901. sz. rendeletével engedélyezett

Sanatórium és Hidegvizgyógyintézet

egész Délmagyarországon az egyedüli jogosított gyógyintézet, mely télen-nyáron nyitva van, állandó orvosi felügyelet alatt áll, bejáró s belakó betegek gyógyítását elfogadja. A betegek bármely orvos tanácsát vehetik igénybe.

Gyógyeszközök:

Villamfényfürdők: rheuma, köszvény, elhízottság, idegzsábák (neuralgia), vesebajok, vérbetegségek, fémmérgezések gyógyítására. E fürdők szivbaj mellett is használhatók. 15 fürdő 15 frt.

Hidegvizgyógyfürdők: egészségesek edzésére, felüdítésére, idegbetegek, vérszegények, tüdőbeteg-k, ideges gyomor s bélbántalmak, álmatlanság, fejfájások gyógyítására. 15 fürdő 6 frt. Havibérlet 10 frt.

Szénsavas fürdők: Szivbillentyű bajok, nőbajok, ideggyengeség gyógyítására. 15 fürdő 18 frt.

Moór fürdők: nőbajok, rheuma, idegzsábák, izület merevségek gyógyítására. 15 fürdő 16 frt.

Villany viz-fürdők: idegesség, idegfájdalmak, ideggyengeség gyógyítására. 15 fürdő 15 frt.

Inhalatiók (Belégzések) soole vagy fenyőkivonattal. Reichenhall, Gleichenberg mintára; tüdő s gégehurutok ellen. 15 jegy 9 frt.

Svédgyógytorna: Hátgörbülések, izületmerőségek gyógyítására; sápadt gyöngye gyermekek edzésére. Havonta 15 frttől feljebb az eset súlyossága szerint.

Massage: izületbajok, vérszegénység, elhízottság, általános gyöngyeség gyógyítására. 15 massage 6 frt.

Villanyos massage: idegesség, idegfájdalmak, gyenge emésztőképesség gyógyítására. 15 jegy 12 frt.

Villanyozás galvan és faradicus árammal. — Bennlakó betegek bármely orvos tanácsát vehetik igénybe. — Szoba (világítás, fűtés, kiszolgálás) s ellátás 85 frt havonta.

Vezető orvos:

Dr. HECHT, ARAD, Zrinyi-utca 3. sz.

Telefon 270.

BÉNÉDICTINE

A legkitünőbb valamennyi likörök között.

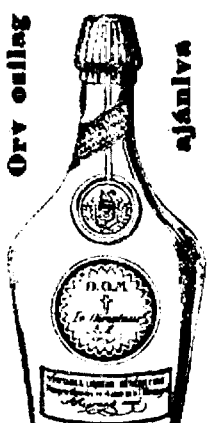
Vigyázzunk mindig arra, hogy az üvegek alján található négyszögletes czímkén az itt látható vezérigazgató aláírása legyen.

A „Bénédictine” szó Ausztria-Magyarországon védve van, sőt az ehhez hasonló, összetévesztésre alkalmas nevek is törvényellensek. 1889

Házalóktól és utánzatoktól óvakodjunk.

Aradon Kapható Fejér Gyula és Matzky Károly uraknál.

HANS HOTTENROTH, General-Agent. HAMBURG.

Kitüntetve. Alapítva 1879-ben.

A legszebb, legalkalmasabb és legötletesebb

karácsonyi ajándék

egy életnagyságu arckép, mert örök becsé van és egyszersmind szobadíszül, továbbá előnyös néz. névnap, születésnap, vagy egyéb alkalmi és ünnepi ajándéku szolgál, de úgy is mint örökös emlék (különösen megholtakra) fölötte alkalmas. Ezeket az arcképeket bármilyen beküldött fénykép után a legfinomabb kivitelben készítem el. Nagysága 40:50 cm., ára 3 frt.

HU hasonlatosságért és tartósságért kezeskedem.

A fényképet sérületlen állapotban küldöm vissza. A képet 10 nap alatt elcsézem. (karácsonyi ajándéku szánt képeket tessék minél előbb megrendelni.)

Bodascher Szigrid kitüntetett arcképfestészeti műintézete

Bécs, II., Praterstrasse 61. 1504

Alkalmi bevásárlási forrás!

Alkalmi bevásárlási forrás

a téli idényre

férfi-, fiu- és gyermekruháknak

csakis

Moskovitz Izidor

férfi-, fiu- és gyermekruha raktárában

Aradon, Andrassy-tér 8. sz.

(A minorita-templommal szemben.)

És pedig: **lérfi-, fiu- és gyermeköltönyök, városi és utazó bundák, havelokok és menschikoff-téllkabátok és hálópongyolák stb. szolid áron kaphatók.** — A n. é. közönség szíves pártfogását és jóindulatát kérve, maradok teljes tisztelettel

MOSKOVITZ IZIDOR,

ARADON, 1702

Andrassy-tér 8. szám. (A minorita-templommal szemben.)

Alkalmi bevásárlási forrás!

Aradi ipar- és népbank. Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1901. évi december hó 9-én d. e. 9 órakor az aradi ipar- és népbank zálogosztályában a következő számú és 1901. évi szeptember hó végéig lejárt **ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak** alapszabályunk 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

2807, 3026, 3338, 3508, 3712, 3991, 4046, 4223, 4888, 5174, 5299, 5465, 5554, 5580, 5646, 5649, 5717, 5722, 6449, 6508, 6582, 6614, 6655, 6730, 6780, 6891, 6963, 7055, 7091, 7197, 7232, 7368, 7622, 7675, 7817, 7870, 7872, 7948, 7955, 8053, 8100, 8108, 8111, 8177, 8181, 8186, 8243, 8248, 8279, 8339, 8400, 8601, 8644, 8714, 8717, 8760, 9016, 9060, 9206, 9220, 9224, 9272, 9340, 9368, 9370, 9499, 9508, 9613, 9631, 9682, 9704, 10040, 10075, 10094, 10135, 10147, 10148, 10152, 10315, 10407, 10430, 10431, 10495, 10509, 10701, 10722, 10724, 10802, 10911, 10988, 11017, 11025, 11108, 11160, 11210, 11211, 11284, 11295, 11305, 11586, 11621, 11622, 11631, 11662, 11682, 11690, 11694, 11697, 11706, 11720, 11738, 11839, 11854, 11908, 11925, 11927, 12010, 12057, 12201, 12209, 12262, 12306, 12349, 12430, 12456, 12501, 12512, 12528, 12534, 12552, 12564, 12567, 12591, 12597, 12695, 12759, 12764, 12780, 12846, 12868, 12959, 13033, 13056, 13074, 13093, 13148, 13199, 13248, 13310, 13311, 13346, 13352, 13416, 13420, 13424, 13430, 13432, 13456, 13462, 13467, 13486, 13722, 13906, 14016, 14092 és 14112 mely árveréshez a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghívattak.

Arad, 1901. évi november hó 16-án. 1601

Az igazgatóság.

B.-Csabai Termény- és Áruraktár

Részvénytársaság B.-Csabán.

Ajánljuk a t. termelők és kereskedőknek világos, száraz, szellős és tágas raktárhelyiségeinket

gabonák, kereskedelmi áruk és iparczikkék

beraktározására.

A raktárak befogadási képessége 80000 mmázsa és áruk be vagy kiraktározása minden hétköznapon reggel 6 órától esti 7 óráig végezhető.

A beraktározott **gabonákra, kereskedelmi árukra vagy iparczikkékre olcsó kölcsönök azonnal adatnak** és ez által úgy a termelők, mint a kereskedők jobb árak bekövetkeztéig a kényszereladástól megóvatnak.

Csaba vasuti állomással közvetlen vágányösszeköttetésünk van és a vasuton érkezett árukra **reexpeditió-kedvezmény** nyújtatik, melynek kihasználására a l. közönséget különösen figyelmeztetjük.

Az áruk kezelése a leggondosabban és olcsó díj felszámítása mellett történik és kívánatra az áruk adás-vételét is követjük. 835

Vasuton érkező áruknál czimzettként mindig a B.-Csabai Termény- és Áruraktár Részvénytársaság nevezendő meg a fuvarlevélen.

Tájékoztató felvilágosítás az áruraktári intézőségénél, továbbá B.-Csabán: a **Békés-Csabai Takarékpénztár-Egyesületnél** vagy Aradon: az **Aradi Ipar- és Népbanknál** bármikor nyerhető.

A B.-Csabai Termény- és Áruraktár Részvénytársaság Igazgatósága.

Arad legrégebbi javító műhelye.

HAMMER VILMOS

villany-műszerész,

kerékpár és varrógép raktára

Arad, Szabadság-tér 7.

Singer varrógépek 32 frt, 5 évi jótállás mellett

Kedvező fizetési feltételek!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Zománczozás (Email) minden színre, jutányos árban. Városi és megyei telefon sz. 96.

Városi és megyei telefon sz. 96.

Kézi és szállodai csemgék és telefon szerelés. 1410

Új szabadalmazott himző készülék, minden varrógépre két peroz alatt alkalmazható mindenki által.

Nagy szakszerű javító műhely.

Igen fontos gyomorbajosoknak!

Étvágytalanságot, gyomormegterheléseket, szédülést, rossz emésztés folytán bekövetkezett fejfájást stb. azonnal gyógyítanak az ismert **Brády-féle Máriaczei gyomorcsöppek.**

Minden gyógyszertárban kaphatók. 389

Számos ezer köszönő- és elismerő-irat.

1 üveg ára használati utasítással 40 kr., kettős üveg 70 kr. Központi szétküldés: **Brády C.** „Magyar királyhoz” címzett gyógyszertára, Bécs I.

Hamisítványoktól óvakodjunk! Az igazi **Máriaczei gyomorcsöppek** védjeggyel és **aláírással** vannak ellátva

Tessék vigyázni, hogy a híres valódi Brády-féle Máriaczei gyomorcsöppek, üvegenként 40 kr. és a kettős üvegek 70 kr. árú suttassanak, míg másféle hamisítványok, utántzatok értéktelenek, olcsóbb áron, legtöbbször 35 kr. árú suttatnak.

FLEISCHER TESTVÉREK

vasbutorgyára

ARADON, Fürdő-utca 10. szám.

Ajánlja izléses kivitelű és minden tekintetben versenyképes gyártmányait, mint

vaságyakat

hozzávaló betétekkel, éjjeli szekrényeket, mosdóasztalokat, diszes gyermekágyakat, bölcsőket és gyermekkocsikat.

Elvállal szálloda, kerti székek, asztalok, lugosok, árvaházak, internátusok, kórházak és kaszarnyák berendezését jutányos árak mellett.

Sodrony ágybetétek méret szerint jutányos áron készíttetnek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 1463

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon első díjakkal kitüntetett szépitőszér a

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Bámulatos rövid idő alatt eltávolítja a szepit, májfoltot, bíbrosot, bőrvörösséget és mindennemű arczisztatlanságot.

Használata által kisimítja az arczon a ránczokat s ifju arczszínt, a bőrnek fehérséget, gyöngödséget és üdeséget kölcsönöz és így a szépség ápolásánál eddig utolérhetetlen hatású.

A Hajós-féle Ibolya-crème nem zsíradék és ennek következtében nappal is használható

Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya-crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatú

Ibolya-crème szappan a 35 kr.

Hajós-féle **IBOLYA-TEJ**

(Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget fehérlélem és rózsaszínben tündöklő varázos színt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzeltető legfinomabb és leggyöngödebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsaszín és crème színben. Készítményeim a párisi és londoni hygienicus kiállításokon, aranyéremmel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok hálaíratokkal elismerve!

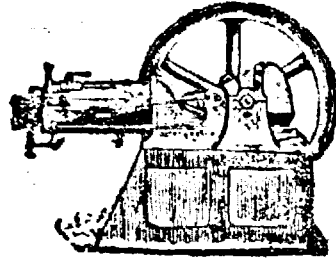
Óvakodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltalálótól!

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában.

ARAD, Andrassy-tér 22. szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ utcánál.

BENZIN-PETROLIN GÁZMOTOROK és lokomobilok

villamos gyújtással és szelep-kormányzattal a legmesszebb menő kezesség mellett minden gazdasági célra alkalmas. Nem gyorstutók, tehát malomüzemekre különös előnnyel használható.

Szállítja kedvező fizetési feltételek mellett **OSERS és BAUER**

motorgyára. Magyarországi vezérképviselő és raktár 1624

DÉNES B. Budapest, VI. Váci-körút 61. sz.

Árjegyzék ingyen!

Tisztességes ügynökök kerestetnek.

Az 1895. évi párisi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, czúz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény és csúz-fájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., e-ésebb 2 korona 40 fillér.

SZEGFÜ CRÉME szepit, májfolt, mitesser s az arcz és kézbőr mindennemű tisztatlanságai ellen. Főnri körökben is előszeretettel használva. Ára 1 korona.

SZEGFÜ POWDER a tein-eküdeséget s finomságot kölcsönöz. — Fehér, rózsaszín s crème színben. Egy doboz 1 korona.

SZEGFÜ FOGPOR a fogak s foghúsépségbentartására. A száját dezinficziálja, a fogaknak vakító fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 korona.

SZEGFÜ SZAPPAN a legfinomabb tolett szappan, kiváló kellemes illattal. Egy darab 90 fillér.

HAJ-ELIXIR a haj hullás, kopaszodás, fejkorpa s hajkópás biztos megátlására szolgál. Egy üveg 3 korona.

TOKAJI CHINA-VASBOR legkitűnőbb minőségű saját termései hegyaljai borból készítve. Kitűnő s biztos hatású szer verszegénység, sápkór s idegesség ellen. Gyermekek kellemes ízénél fogva igen szívesen veszik be. Fél literes üveg 5 korona, 1 liter 9 korona.

TOURISTA OLAJ az egyedüli biztos szer tyukszem szemölcs és bőrvastagodás gyökeres kigyógyítására. — Egy üveg ára 70 fillér.

GYOMORBOR legkitűnőbb minőségű tokaji aszu ünnösből készítve. Biztos hatású a már legrégebbi gyomorbajok gyógyítására. Étvágytalanság, székrekedés, görcsök s gyomorsütés egyedüli biztos óvszere. Egy üveg ára 3 korona. 1529

Kapható csaknem az összes gyógyszerárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, Sátoraljaiújhegy.

Főraktárak Budapestben Török József gyógyszerárakban, Király-utca 12. és az Egger-féle „Nádor gyógyszerárakban, Váci-körút 17.

Helybeli raktárak: Földes Kelemen, Hajós Árpád, Khudy József és Vojtek Kálmán.

Vanszerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni hogy

kocsigyártó üzletemet

gőzüzemre

berendeztem s azt

az Erzsébet-körutról

Uj-terem utca 11. szám alá

helyeztem át.

Teljes tisztelettel

Schamberger László

kocsigyáros.

1002

Bellák Mór

1672 uri divat különlegességi raktár

Karácsonyi ajándéknak legalkalmasabb.

Fehérneműek,

Cilinderek,

Sárczipők

Valódi Jäger alsó ruhák

Valódi Pichler kalapok

Keztyük

Harisnyák

Angol kalapok

Zsebkendők

Vidéki rendelések

pontosan

eszközöltetnek.

Arad, Andrassy-tér 18. Legdivatosabb nyakkendők.

BRAUN S.

férfi- és női divat és virágkereskedése

Arad, Forray-utca 8.

Megnyilt a

virágkiállítás,

dus választék, meglepő olcsó árban.

Preparált pálmák (Cykász, Phönix) ki- kötve parafatartókban	1 fnt 50 krtó.	} feljebb.
Exotikus virágserépnövények	50 "	
Salon kosarak és lampafüggelék	15 "	
Műkarácsonyfák díszítve vagy anélkül	20 "	

Saját készítményű menyasszonyi koszorúk és menyasszonyi ruha-
díszek, valamint hozzávaló fátyol, remek kivitelben, minden árban.

Legujabb újdonságok báli garnitúrákban,
a legdivatosabb kalaptollak és tolldíszek kizárólagos raktára.

Nagy raktár **sirkoszorúkban**. Megrendelésre 3 órán belül
készítünk a legszebb koszorúkat, **koszoru-szalag** minden
minőségben felirattal **olcsó árban**.

Megérkeztek a

karácsonyi és ujévi cikkek.

Férfi-osztály:

Ingek,
Gallérok,
Nyakkendők,
Kalapok,
Keztyük,
Ernyők,

Női-osztály:

Ingek,
Blousok,
Kötények,
Tricok és
Miderek,
Barchend-árak

Továbbá **férfi-, női- és gyermek-czipők** a legolcsóbb
fajtól egész a legfinomatig. 1692

A Cervelló tanár-féle

IGAZOL

és az ehhez szükséges belégző készülék „SALUS“, a melyet
bel- és külföldi kórházakban a tüdő és légzőszervek bajainál ki-
próbáltak, **orvosi rendelésre** minden gyógyszerterben kapható.

Prospektust és felvilágosítást bérmentve küld a

„NADOR GYÓGYSZERTÁR“

Budapest, VI., Váci-körút 17. sz.

1900

A cégére ügyelni tessék,

Hogy valami baj ne essék.

Volt SCHWEMMER-féle helyiségben

Grosz és Glück

cégnél

1 mtr. fulard Saten minden színben csak	11 kr.
1 " Moaree " " " " " " " " " "	18 "
1 " divatos szövet 85 cm. széles karácsonyi újdonság	21 "
1 mtr. divatos Barchend legjobb minőség	21 "
1 pár bőr női elegáns czugos czipő	1.95 "
1 vég jó vászon, 30 rőfös	3.50 "
1 mtr. elegáns selyem, blusnak	38 "
1 drb. jó férfi tricó	60 "
1 mtr. tiszta gyapju kasán	60 "

Elegáns női és férfi ruha kelmék, harisnyák, zsebkendők,
szőnyegek, esernyők, asztalneműek, finom chiffonok,
mosdó szappanok,

minden olcsó árban.

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak nagyon alkalmas
cikkek. 1700

Butorok beszerzése előtt tekintsük meg

REINHART FÜLÖP butorgyáros

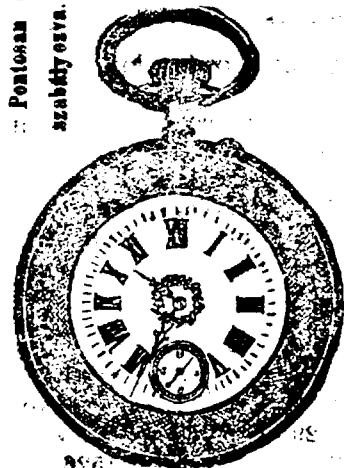
Andrassy-tér 17.

újonnan átalakított nagy butortermet, hol legnagyobb választékban található izléses és
stylszerű butorok a legjutányosabb árak mellett.

1685

Szolid és pontos kiszolgálás felelősség mellett.

Pontosan szabtyosva.

5 évi jótállás.

Jelenkor csodája.

Csak 3 frt 50 kr.

- 1 valódi schweitz Anker-Remontoir zsebóra, pontosan jár. öt évi jótállással.
- 1 Double-aranygyűrű, legújabb divatu Simill-brilliánsal.
- 2 Double-arany manzetta-gomb, mindig olyan marad mint új korában.
- 3 mellgomb, Double-arany.
- 3 patent gallérgomb.

Minden 20 drb gyönyörű értékű tárgy a kitűnő Anker-Remontoir zseborával együtt, bár kétszer annyi értéket képviselnek, most csak 3 frt 50 kr.-ért kaphatók. Mindenki, aki ezen gyönyörű garnitúrát meghozatja, el kell, hogy ragadtatva legyen a kitűnő járású zseborától, valamint a többi diszes tárgytól és igazán kellemes meglepetést szerez önmagának. Hogy ezen hirdetés a valóságban alapul, mutatja a naponként beérkező igen sok utánrendelés és elismerő levél, amelyekről minden ember meggyőződést szerezhet magának.

A küldés utánvétellel naponként történik: **Kertész Henrik, Wien, I., Fleischmarkt Nr. 9—22. f.**

20 drb értékes és praktikus tárgy egy valódi svájci Anker-Remontoir órával együtt

- 1 finom Double-arany pánczélláncz.
- 1 bécsi nickel-Crayon, tollszár, író és radir-gummi.
- 1 szivarszipka, valódi tajtékából, borostyánnal, szépen szivható.
- 1 szivartárca, bőrátzat, préselt sport-képpel.
- 1 korona-péntzárca, bőrből, igen tartós.

Csak 3 frt 50 kr.

- 1 selyem-nyakkendő, vil. v. sötét, divatos alak.
- 1 patent nyakkendőtartó nickelből, nyakkendőkhoz nélkülözhetetlen.
- 1 zseb-gyufatartó, igen tartós és praktikus.
- 1 zseb-szivartárgó nickelből, mint ércszüveg is használható.
- 1 elegáns nyakkendő, utánzott tüzes gyémántokkal. 1715

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

A valódi Réthy-féle pemetefü-czukorka csak a készítőnél vagy az alábbi gyógyszertárakban kapható:

Aradon: G. Földes Kelemen, Hajós Árpád, Khudy József, Rozsnyay Mátyás, Tábor Gyula, Vojtek Kálmán és Vojtek és Weisz, Világoson: Kriván János gyógyszertárakban, Csermön: Berkes Arminál.

Jencs-féle Narancsvirág-Crêma.

Teljesen ártalmatlan és lényeges ember szepülő, pattanások, májfoltok, bőrráncok (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepesztéstől; megszünteti az arc és kéz vörösségét. Rendesen használva, a ráncos arcbőrt simává, üdévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi elő az arcbőr fényességét. Ára 1 korona. A hozzávaló Narancsvirág Poudre doboza 1 korona. Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János” gyógyszertárban
Budapest, II., Széna-tér.
Főraktár: Dr. EGGER „Nador” gyógyszertára
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Telefon 139. szám.

Ajánlunk igen t. vevőinknek első minőségű szagtalan

fűtő-köszenet

50 kilós zsákokban csomagolva, bérmentve házhoz szállítva

100 kiló 3 kor. 40 fill.

Allandóan raktáron tartunk

elsőrendű kovács-köszenet

és darabos 1470

bükk-faszemet is

50 kilós és 25 kilós zsákokban. Megrendelések pontos hazaszállítása végett felnap időt kérünk.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedése Aradon.

Újítás a lakások tisztításánál!

Telefon 278.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy hosszú kísérletezés után oly szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy teljes megbízhatóság és jótállás mellett a lakások

tökéletes féregmentessé tételét elvállalom.

Teljesítek mindennemű díszes és egyszerűbb

szoba-kárpitozást

és a mennyezetek gipszátzatú (dombormű) díszítését,

szobák, termek stb. festését

lege egyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek megfelelő legdiszessebb kivitelig és mindennemű mázolásai és fénymázolási munkálatokat a legalapossabb kivitelben, a lehető legjulgányosabb árak mellett.

A n. é. közönség becses megbízását kérve Kiváló tisztelettel

GLÜCK JÓZSEF,
szobafestő és mázó

ARAD, József 15herczeg-ut 7. sz. — Telefon 273.

Lakások féregmentessé tételé jótállás mellett.

Lakások féregmentessé tételé jótállás mellett.

Alkalmi eladás!

A raktáron levő összes cikkek, ingek, gallérok, kalapok, harisnyák, keztük, nyakkendők, lábravalók, tricok, esernyők, napernyők, fűzők, zsebkendők, szőnyegek, pamutok, selyem és bélés árak, bluzok, kalap és strucz tollak, virágok, pénztárcák, díszmütagyak, játékszerek, gyermek kocsik, mindenféle czipők és még sok e szakmához tartozó cikkek.

igazán meglepő olcsó árban

lesznek kiárusítva.

Ruzsonyi Endre

Férfi és női divatáru üzletében

Arad, Andrassy-tér, Hungária kávéház mellett.

Az üzlet esetleg egészben is átadandó.

Magy. kir. Államv. Üzletv. Aradon.

36328—1901. szám.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a Nagy-Szeben állomáson levő felvételi épület bővítésével és átalakításával kapcsolatos építő munkák végrehajtására.

A tervek és költségvetések a szerződési tervzet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Aradon, a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének, pályafentartási osztályában és a m. kir. államvasutak nagyszabeni osztálymérnökségének irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők az ajánlati nyomtatványok ugyanezen hivatalnál 2 korona lefizetése ellenében megszereshetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi december hó 31-én déli 12 óráig nyújtandók be alulírott üzletvezetőség titkárságánál (Arad csanádi palota I. emelet.)

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 fill. bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat a nagyszabeni felvételi épület bővítő munkáira.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1901. évi december hó 30-án déli 12 óráig 3000 azaz háromezer korona bánompénz teendő le a m. k. államvasutak aradi gyűjtő pénztárában (Aradcsanádi palota földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánompénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek, készpénzben letett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Csak ideje korán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térít vévénnyel adandók fel.

Aradon, 1901. évi december hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak.

167964—1901. szhoz.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a Zimony állomáson létesítendő postaépület előállítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetések, az egységárjegyzék, a szerződési tervzet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten a magy. kir. államvasutak igazgatóságának magasépítmenyi ügyosztályában (VI. Terez körút 56. sz. III. em. 14. ajtó) és Zágrában az üzletvezetőség pályafentartási osztályában, azon kívül pedig Ujvidéken az ujvidéki osztálymérnökség hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi december hó 18-án déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatóság építési főosztályában (Terez-körút 56. sz. II. em. 10. ajtó.)

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be. „Ajánlat a zimonyi állomáson létesítendő postaépület munkáira.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1901. évi december hó 17-én délelőtt 12 óráig 2500, azaz kettőezeröttszáz korona bánatpénz teendő le a magy.

kir. államvasutak központi főpénztárában (VI. ker. Andrássy-ut 75. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas értékpapírokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térít vévénnyel adandók fel.

Budapesten, 1901. november hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Pályázati hirdetés.**A „Fehér kereszt Orsz. Lelenház Egyesület” aradi fióktézete**

pályázatot nyit az alant felsorolt élelmi-, ruházati, fűszer és világítási stb. cikkek szállítására.

Az évi szükséglet szállítása iránt vállalkozó szállítók felhivatnak szóbeli ajánlatukat a fióktézet irodájában (Kiskarika-utcza 7.) megtenni, hol is úgy a minőség mint az évi kelléknek mennyisége felől tájékozást nyerhetnek. — **Élelmi szerek:** Marhahus, sertéshus, kenyérliszt, tészta, disznózsir, tej, fűszer és gyarmatáru. — **Tűzelő és világító anyagok:** Tűzfifa (cserhasáb), Coaks, Petroleum. — **Szappan.** — **Ruházati cikkek:** Téli és nyári öltöny fiuknak, téli és nyári öltöny leányoknak, téli kabát fiuknak és leányoknak, kalapok és sapkák fiuknak, szalmakalap fiuknak, vászon és chiffon ágyneműnek, vászon és chiffon ingeknek.

1722

Saját termelésű Aradhegyaljai Cognac.**WEISZ MÓR és FIAI**
ARADON,

ezetszesz, likör, rum és czukorkagyár,
gyümölcsapálka finomító,
Törkölyapálka és szilvorumfőzde.

Gyümölcsapálka különlegességek:

Barackpálka új és ó
Seprópálka
Szilvorum
Törkölyapálka.

Likör különlegességek:

„Weisz-féle különleges NÖVÉNYKESERŐ”
Császárkörte likör.

Rum különlegességek:

Legfinomabb Jamaica Rum
„ Santiago Rum
„ Bahama Rum.

Saját termelésű Aradhegyaljai Cognac.

5281—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. adóincstár végrehajthatónak Buzián György aradi lakos végrehajtást szenvedő elleni 152 kor. 83 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, (az aradi kir. járásbíró) területén lévő Arad városban fekvő, a 2150 sz. tjkvben A. + 3 sorsz. al. Mihály utcában 29/d sz. ház és telekből álló ingatlanra az árverést 1526 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1901. évi december hó 27-ik napján délután 3 órakor az igazságügyi palota I. em. 88. sz. irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3383. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1901. évi aug. hó 25-ik napján.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Görömbey,

kir. trv. bíró.

1716

5288—901. tksz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. adóincstár végrehajthatónak, Palóczy János végrehajtást szenvedő elleni 331. kor. 34 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék (az aradi kir. járásbíró) területén lévő, Arad városban fekvő, az aradi 2804. sz. tjkvben A. + 2. sor 2823. hrsz. a. felvett Mihály-u. 42. sz. ház és telekből álló ingatlanra az árverést 1440 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1901. évi december hó 28 ik napján délután 3 órakor az igazságügyi palota I. em. 88. sz. irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3383. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1901. aug. hó 25. napján.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Görömbey,

kir. trv. bíró.

1717

PORTER VILMOS

nagy áruháza

ARADON, SZABADSÁG-TÉR,

tisztelettel jelenti, hogy a

nagy karácsonyi tárlat

játék és alkalmi ajándékokra nézve

teljesen elkészült.

20 koronás bevásárlásnál

minden vevő kap bármely fénykép után egy 65 centiméter magasságu, művészies kivitelü

életnagyságu fényképet teljesen ingyen,

csupán a diszes papirkeretért térítendő meg 3 korona önköltség fejében. Egy ilyen sikerült életnagyságu platin-brom-fénykép már maga remek és fölötte értékes karácsonyi meglepetés.

A nagy áruház a következő osztályokra van beosztva:

- I. Uri divat osztály.
- II. Női divat osztály.
- III. Háztartási és lakást diszítő czikkek.
- IV. Alkalmi ajándékok és aradi emléktárgyak.
- V. Gyermekjátékok.

Apró hirdetések.

Minden hirdetés beiktatása leg-
alább egy koronában körül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kie hirdetések előre fizetendők. Ár-

testítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való bé-
lyeg melléklendő. Telefon értesítéseket
nem ad a kiadóhivatal.

3-as pénz-szekrény,

díszes villamos csillárok és lám-
pák, alig használva, olcsón el-
adók. Bővebbet Boros Béni-tér 15.
ajtó 1. 1686

Legtiszteletesebben készített párisi, bécsi
és saját készítményű női és gyermek

kalapok

finom kivitelben olcsón kaphatók

Lázár Cz.

női divatárú üzletében. Bármily javítást
és átalakítást elfogad. Dusan felszerelt
raktárom megtekintését ajánlom a t. hely-
beli és vidéki hölgyközönségnek.
Lázár Cz.

Párisi Bazáromban karácsonyig a maradékokat csomóságra hamulatos olcsón árusítom.

ugymint: fehér himzéseket blouzoknak va-
lók, bortnikát, aplikációkat, csipkéket és
szalagokat. Himzett divánpárnáknak valók,
és többféle karácsonyi ajándékoknak való
ezikket.

Tisztelettel kérom a n. é. közönséget
ezekről a kirakatomban meggyőződést
szerezni.

Mély tisztelettel

WERSCHITZ K.

1551

Salacz-utca 1.

Távbeszélő 369.

Gróf KÖNIGSEGG LAJOS

a magyar kir. Államvasutak gépgyárá-
nak arad-csanádi kizárólagos képviselője,

Aradon, Vörösmarty-utca 1. sz.

Kívánatra küld

1580

árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Valódi

Perzsaszőnyegek

kaphatók 1713

Schwarz Zsigmond-
nál,

Deák Ferencz-utca 42.

Egy egész új jókarban levő

h a r m o n i u m

jutányos árban eladó.

Czím a kiadóhivatalban. 1601

Karácsony és ujévre

Blusok 90 krajczártól feljebb.

Kész ruhák 2.50 " "

Kötők 20 " "

Miderek 55 " "

Téli alsóruhák, csinos gyermekruhák,
övek, nyakkendők és harisnyák nagy-
választékban. 1714

Grünberger L. és Társa.

Arad, Forray-utca (Nádasdy-ház.)

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak

alkalmas

fényképek

KLAPOK ALAJOS

Arad, Minorita-palota (Templom-utca)

kaphatók. 1712

FEJÉR GYULA

fűszer-, csemege-, tea-, rum- és
ásványvíz kereskedése, József fő-
herceg ö csász. és kir. fensége
udvari szállítója

Templom-utca 1. sz. Aradon,
a Fehér kutyához. 1608

Fiók-üzlet: József főherceg-ut 12. sz.

a legolcsóbb bevásárlási forrás, mindenkori friss és
jó árak. Gyors és pontos kiszolgálás.

Készpénzfizetésnél 20% pénztári jutalék.

Városet és megyei telefon szám 71.

Telefon 47.

FLAMM LIPÓT

Áru- és kavics-szállító

Arad, Andrássy-tér 3. szám.

Elvállal butorszállítást vidékre és kül-
földre saját szabadalmazott butorkocsi-
jaival a legjutányosabb árban. 1611

A pakolást saját embereivel végzetli.

1. aradi agyagpipagyárában nagy vá-
lasztek pip kban, olcsó árban.

Portland és román cement-raktár.

Telefon 438.

1000 és 1000

különböző ékszerárgyak és órák érkeztek
a karácsonyi és ujévi ünnepekre

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerészhez

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Alkalmi bevásárlás folytán a legolcsóbb
eladás. — Arany, ezüst tárgyak és zálog-
jegyek a legmagasabb árban megvételnek.

Egy tanuló felvétetik.

Használjuk fel a kedvező alkalmat!

VARGA JÓZSEF

butor- és épület-asztalos üzlete

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

Tultermelés miatt minden elfogadható
ár mellett ajánlom 1709

kész háló- és ebédlő-szoba butoraimat

és olyanokra megrendelést jutányos ár
mellett készséggel elfogadok.

Építés és építendő uraknak ajánlom
kötőanyagból készült épület-asztalos
munkáimat és parkettáimat Pénztáratok
és ügyvedeknek ajánlok irodai beren-
dezésekre, továbbá készítek portálokat és
hálóberendezéseket kereskedők részére.

Jutányos árak!

Legjobb minőségű Singer-varrógépek

5 évi jótállás és nagyon jutányos
áron kapható

KALMÁR JÓZSEF

műszerészuél

Aradon, Salacz-utca 2. sz.

Egy javítóhely.

Villanycsengő bevezetéseket és javi-
tásokat olcsó áron eszközöl. 1534

REINER EDE

órák,

1670

Salacz-utca 3. sz.

Kelengyék

elkészítését, aranyhímzést és minden-
féle kézimunka montirozását és
hímzést szép kivitelben, olcsó ár-
ban lehet készíttetni

Josefovits Nővérek

előnyömda és kézimunka üzletben

Arad, Szabadság-tér 14.

Szép kivitelű rajzok nagy vá-
lasztekban. 1693

Rémi és Kormos

Budapest, régi posta-utca 10. ajánlják ma-
gukat ház-, föld-, erdő-birtok, bányák,
lelőzet, pénz, finanszírozás, iparvál., sza-
badalmak forgalmára. Előkelő összekötte-
tések. Sok évi tapasztalat. Közvetlen aján-
latok szakzerű pontos elintézése. 1502

TELEFON 184.

Bettelheim K.

első aradi egyedül szakzerű mosó-
és tisztító műintézet

Arad, Aulich Lajos-utca 2. sz. (Lux-udvar)

Elvállal a legdizsesebb különlegessé-
gek, piperék, új kelengyék, mindenféle
házi-ruhák mosását a legolcsóbb egyez-
ségi árak mellett. Otthon kimosott fe-
hőneműek és egyebek jutányos ára-
kon vasaltatnak; saját emberemmel
kívánatra háztól elvitetnek és haza is
szállítatnak. 1539

Tudomásul.

Értesítjük az aradi és környék-
beli t. szülőket, akik fiaikat iparos
pályára öhajlják adni, hogy ezidő-
szerint különböző iparágakban ta-
noncszükség állott-első s így te-
kintélyes számú tanoncznak való
fiu volna jó iparágban elhelyezhető.
A közvetítést testületünk készsége-
gel teljesíti akár személyes, akár
levélbeli megkeresésre, miért is
kérjük az érdeklődő t. szülőket és
gyámokat, hogy ez irányban ben-
nyűnket felkeresni sziveskedjenek.
Aradon, 1901. november hó 28.

1642

Az aradi ipartestület elnöksége,

Mihályovits Gyula

badogos mester.

elvállal épület, díszműmunká-
kat és konyhaberendezéseket.

Üzlet: Templom-utca 4. 1641

Műhely: Batthyányi utca 21.

Ügynök kizárása

mellett veszek egy a belváros területén
lévő házat 14—15000 koronáért. Bővebb
értesítést ad a kiadóhivatal. 1724

Intelligens családnál,

közel a Szabatságtérhez, egy külön bejá-
ratu szép nagy szoba, 1 vagy két ur ré-
szére kiadó. Esetleg teljes ellátás. Bővebb-
bet a kiadóhivatalban. 1720

Házi kisasszony, kulcsárnó,

vagy éltesebb nőhöz

házvezetőnek

ajánlkozik

Dragán Julia Temesvár, Erzsébet vá-
ros király-tér 3. 1721

Nem érdemes kilószámra vasedényt
venni, mert

kitűnő minőségű

zománczozott lemez és öntött edényt

olcsó árban lehet bevásárolni

Pöhm és Gedeon

vaskereskedésében 1561

Arad, Szabadság-tér (Rozsnyay-ház.)

M i a Schapirograph ?

A Schapirograph határozottan a leg-
jobb másoló készülék fekete, vagy színes
nyomatokhoz. Ezen apparátusból több, mint
10.000 darab van használatban. Ára 30
korona. Kívánatra küldök ideiglenes
5 napi használatra egy Schapirographot és
az esetre, ha ez meg nem felelné, úgy
bérmentesen visszaküldhető. Prospectusok
ingyen. 3.0

Pohl Frigyes irodaszerek külön-
legességi üzlete.

Bécs, I. Heinrichgasse 2.

Szöllőnemesítéshez

szükséges

Ojtó-gummit

legjobb minőségben szállít

kilónként 21 koronáért

Budapest IV.,

Keleti J. Koronabercég-u. 17.

Nagyobb megrendelésnél megfelelő
árengedmény. 1508

Bámulatos ujdonság!
325 drb 1 frt 95 kr.-ért.

Egy pompás aranyozott óra elegáns láncszal, három évi jótállás mellett, egy „Laterna Magica” 25 érdekes képpel, 1 igen finom nyakkendő-tü simili brilliáns-kövel, 1 keleti gyöngyökből való nyakék, a legmodernebb női ékszer patent zárral, 1 finom bőr pénzárca, egy nagyon elegáns szivarszipka, 1 double-arany kézelő-és faggomb-garnitúra, 1 finom zsebkés, 1 finom toalette-tükör tokban, 20 darab a levelezéshez szükséges tárgy és még 200 darab különböző apróság, mely minden háztartásnál elkerülhetetlen. Az érdekes 325 darab tárgy, melyek közül maga az óra megéri a pénzt, megkapható 1 frt 95 kr. utánvétellel az elárúsítónál

S. Kohane
KRAKKAU (Galiczia.)

POSTFACH 72. 1597
Ha a küldött áruk nem felelnek meg, a pénzt visszaadják.

Szállítható
izzó
harisnyák

(Auerhálók nem szabadalmi kihágás.)

Azonnal használhatók s minden égre alkalmazhatók.

25 darab 6 frt, 50 drb 11 frt,
100 darab 20 frt

bérmentesen házhoz szállítva, jótállás mellett, utánvéttel, 1178

Glühstrumpf-Fabrik „BRILLANT“

Berlin, Linkstrasse 27g.

Képes árjegyzék bérmentve ingyen.

TROPON a legjobb tápláló és erősítő szer.

TROPON ösztörte táplálóbb, mint a hús, melynek legfontosabb részét: fehérnyéjét tartalmazza.

TROPON növeli az egészségesek testi erejét, megakadályozza a beteg elgyöngyülését, siettet az üdülők megerősödését.

TROPON megbecsülhetetlen mind-ama betegségekben, melyekben könnyen emészthető és bőséges táplálékra van szüksége a betegnek.

TROPON nélkülözhetetlen táplálék azért mindazoknak, kiknek rossz a gyomruk, betegek a beleik, gyöngék az idegek, a kik vérszegények, köszvényesek, tüdőbajosok, cukorbetegség és más olyan bajokban szenvednek, melyek a rendszer étellel való táplálkozást lehetetlenné teszik.

TROPON nemcsak a legjobb, hanem a legolcsóbb fehérnyék-szítvány is. Ára: 100 grm. 1 kor. 20 fill.

TROPON kapható minden gyógyszerárban. 387-2

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy

ARADON, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palotában

hangszer-üzletet

nyitottam, ahol hegedők, bőgők, harmonikák, cziporák és minden egyéb hangszerek Stöhr Józsefnek schönbach-i hegedű- és vonógyárától nagy választékban vannak készletben.

Régi vagy tört hegedűket és bőgőket veszek vagy ujakra becserelek.

A nagyérdemű közönség szíves támogatását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

1878 **Stöhr Mátyás.**

Hirdetmény.

Az Aradi helyőrségi huskezelő bizottság

1902. évi január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időszakra

körülbelül 1000 darab nyers marhabőr,
körülbelül 150 „ nyers borjubőr,
körülbelül 12000 Klg. fagygyú és
körülbelül 1000 „ marhapótlék, belek és körmök átvételét

bérbe adja.

A pályázók írásbeli ajánlatukat folyó évi december hó 17-ig, Arad-várban a huskezelő bizottságnál nyújtják be.

Az árlejtés folyó évi december hó 16-án é. u. 3 órakor fog megtartatni, hol a szóbeli árlejtés is figyelembe vétetik. 1856.

Közelebbi felvilágosítást nyújt:

Geisler Kázmér,

főhadnagy, kezelő-tiszt.

Lázár Gyula

fűszer, csemege, bor, pezsgő, rum, tea és cognac kereskedése és ásványvizek főraktára

Aradon, Andrássy-tér 19. szám,

(a Központi szálloda épületben.)

Gyors és pontos kiszolgálás mellett mindenkor friss és jó áruk a legolcsóbb áron.

Készpénz fizetésénél 2 százalékos pénztári jutalék.

Karácsonyfadísz-czukorkák dus választékban!

Telefon 844.

100 darab

legfinomabb kiállítású előfántcsont, karton papíron nyomott

Névjegy

írott, nyomott, mágnes, vagy a legújabb modern betűkkel

csinos dobozban **2 korona**

Aradi nyomda

részv.-társaság

műintézetében

Arad-ceanádi vasutak palotája.

Fizetési zavarokba

jutott kereskedőknek, gyárosoknak és iparosoknak (akár már csődbe is kerültek, vagy fizetéseketlenek) bárhol laknak, a legnagyobb csendben, coulansan és gyorsan rendeztetnek; egy régi, előkelő és többszörösen kitüntetett cég által. Pörök, kellemtelen foglalások azonnal elintéztetnek és a kiegyezéshez szükséges tőkét is megszerzik. — Nem névtelen levelek „Streng solide Nr. 1005” jel alatt Zitter hirdetői irodájába (Wien, VII/2. Mariahilferstrasse 62.) küldendők. 1424

Egy ügyes **varrónő**
ajánkozik házakhoz varrni. Czim György-utca 52. szám. 1723

Minden lótulajdonos
saját érdekében cselekszik, ha a lovak patkóira az itt jelzett és gyári jeggyel ellátott, szabadalmazott **H-patkó-csavart** alkalmazza, a melyekkel a ló fele csuszása ki van zárva. Utánzatokat utasítsunk vissza, mert a H-csavartok saját találmányunk szerzősége miatt csak mi gyártjuk. Képes árjegyzék ingyen.

Leonhardt & Co.
Berlin Schönberg. 1600

Egyedüli főraktár Ausztria-Magyarország részében:
Kassab és Brenner csavargyár
Budapest, VI. Váci-körút 33.

Andrássy téren
2 utcai szoba
gargon lakásnak, vagy irodának **kiadó.**
Bővebbet Hammerschlag Lipót dohányárudájában.

Pártoljuk a magyar ipart!
Nem kell Bécs!
Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy 16 év óta fennálló saját műhelyemben készített: óraszekrényeket, cimballmokat és egyéb idevágó butorokat s galometrie munkákat.
Minden darab magyar származék s úgy magyar, mint angol, renaissance, valódi rococo stílusú, szecession stílusban készítették. Munkám minden darabjért külön 2 évi-jótállást vállalok, mert cégem törvényszékiileg be van jegyezve. Gyártmányaim kiváltsága és iziősemről meggyőződést szerezhet bárki Deutsch Izidor Templom-utcai (Minorita palota) óra és ékszerüzletében. A n. é. közönség pártfogásáért esedezik.

Pétróczky L.
Arad, Háltér 10.

Ha olasz **vivószereteket**
akar vásárolni, forduljon bizalommal a legolcsóbb bevásárlási forráshoz 1506

Weinberger Izidor
Budapest,
IV., Váci-utca 34.

KARÁCSONYRA!
Művelt emberek közt nincs elmésőbb és elegánsabb meglepetés, mint egy művészes kivitelű, dívtatos levélpapírral és Billellettel megöltött díszdoboz, melyektől ez időnyre bámulatra méltó szép példányok megjelentek. 2 koronától 16 koronáig az üzletben megtekinthetők. Ezenkívül ajánlok

Karácsonyra festékszékényeket, festő miniatúrákat, rajzeszközöket, emlékkönyveket, levelező-lap albumokat, fényképező gépeket, karácsonyra dísz, stb. stb.	Bloch H. PAPIRKERESKEDÉSE, KÖNYVNYOMDAJA, FÉNYKÉPÉSZETI CZIKKEK RAKTÁRA. ARAD.	Köztudomásu, hogy nálam készülnék a legelégánsabb névjegyek meghívók, köszönő és köszöntő levelek és minden egyéb kisebb vagy nagyobb nyomtatványok.
--	---	--

Igen ajánlatos, hogy a vásárlási és a nyomtatványok rendelését minél előbb eszközöljék, mert eleinte a választék teljesebb és a kiszolgálás tökéletesebb. 1106

Mérsékelt árak. — Az üzlet egész napon át nyitva.

Városl és megyei telefon 126. sz.

Vidéki rendelések a leggyorsabban teljesíttetnek. Levelezés magyarul, németül és románul.

Eckert-féle Edelreute
természetes likör
hegyi gyógyfüvekből lepárolva, kitűnő ízű gyomorerősítő. Vadászatokon és utazásnál vízzel keverve üdítő hatással, 300

kitűnő házi szer.
Csász. és kir. szabadalmazott **likör-gyar,**
Eckert Albert,
Grác.

* Városi és megyei telefon szám 477. * * Szolid elv. Pontos kiszolgálás. *

Leszállított olcsó árak!

Ifj. Kopetkó Károly

ARAD,

1222

Templom-utca, Minoritapalota.

!!! Óriási választék színházi echarpokban!!!

Karácsonyi Vásár!

Szövet, barchet, flanel és selyem

maradékok

rendkívül

olcsón

adatnak el.

1 vég Rumburgi vászon 6 frt.

Női és férfi trikók.

* * * Plisirozás és Gouwelierozás bármily szélességben elvállaltatik. * * *

FAIX JAQUES

zongoraterem és zongora készítői műhelye

ARADON, Batthyányi-utca 35. sz. (saját házában.)

Vagyok bátor a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni, hogy számos éven át Bécsben működve, ott a zongorakészítés terén nyert tapasztalataim révén, ugyszintén jól szervezett **műhelyem** által azon helyzetben vagyok, hogy mindennemű

javitásokat teljes jótállás mellett, lelkiismeretesen, szakszerű kivitelben, ugyszintén **hangolásokat**

pontosan eszközlök.

1465

Elsőrendű bécsi cégektől, úgy saját készítményű zongorákat folyton raktáron készletben tartok.

Nagy karácsonyi szőnyeg vásár!!!

1 mtr. Jutta futó szőnyeg	13.— frt.	1 mtr. Imperial futó szőnyeg	2.20 frt.
1 „ Tapesztrie futó szőnyeg	1.35 „	1 „ Brüsseli futó szőnyeg	1.— „
1 „ Kidderminster szőnyeg	1.— „	1 ablak szövet függöny...	1.— „
1 „ Velvet futó szőnyeg	2.20 „	1 „ csipke függöny ...	1.80 „
1 „ Cocus futó szőnyeg 90		1 Axminster szőnyeg 3.00 mtr.	
etm. széles	1.— „	hosszu... ..	23.— „

1 Brüssler szőnyeg 3.00 mtr hosszú 9.50 frt.

1466

Deczember 9 és 16-án!!

az összes szőnyegmaradékok minden elfogadható áron eladatnak.

Deczember 9 és 16-án!

egy finom selyem atlasz paplan 6.80 frt.

Lópokrócok minden minőség és árban csak

Domán Sándornál

ARAD, Szabadság-tér 17.